CELJE, 29. JANUARJA 1976 — ŠTEV. 4 — LETO XXX — CENA 2 DINARJA

NOVI tednik

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Z UREDNIKOVE MIZE

Nekaj bralcev mi piše naj jim pošljem značke Novega tednika. Vsem, ki se zanimajo za značke NT naj povem, da jih zdaj imamo in jih bomo dali v prodajo v vse kioske, čim se bomo sporazumeli s prodajalci.

Nek celjski bralec (priimek na njegovo željo ne objavljamo) nam je podal koristno pobudo za novinarsko akcijo. Reči moram, da smo se o njej načelno že dogovorili pred desetimi dnevi, kmalu jo bomo realizirali. Zaenkrat naj ostane skrivnost, pa hvala za pobudo.

Dobro je, če nam bralci sporočajo o čem naj pišemo, ali nam celo »na krošniku podajo problem«, ki ga velja razkriti, da bi tako vplivali na spremembo in rešitev, včasih pa tudi potem ostane navidez še vse po starem. In vendar se vsakokrat nekaj premakne na bolje!

VAŠ UREDNIK

Stran 14: JAGER PA JAGA... — Stran 16: PRAZNIK TELESNE KULTURE

ČLOVEK IN CESTA

Foto: DRAGO MEDVED

O prometu in stanju na naših cestah sicer govorimo veliko, vendar vse skupaj bolj malo zaleže. Ni takoimenovanega pravega haska od naših stalnih prizadevanj, da bi bile ceste ceste, ne pa pokopališča. Vrsta zakonov je bila izdanih, vrsta preventivnih ukrepov storjenih, vendar vse skupaj pomeni — žal — samo kapljo v morje. Če zapišemo, da je cesta takšna in takšna in da ji je treba prilagoditi vožnjo, potem naj to drži! Vendar, žal, to vedno ni tako in zato prihaja do nesreč, ki niso samo črtvene in materialne, ampak širše. Zavedati se je treba — to ponavljamo že ne vem kolikokrat — da se je treba prilagoditi cesti, kajti cesta se ne bo vozniku!

Sicer pa dovolj o tem! Preberite si prispevek, ki ga je napisal prav o tej problematiki komandir postaje prometne milice Celje Franc Lavrič:

Postaja prometne milice Celje nadzira promet na celotnem območju Uprave javne varnosti Celje. Seveda imajo svoj delež pri tem tudi PM s splošnim delovnim področjem in to vsaka v svoji občini. Vendar pa ni milica edina odgovorna za promet nasploh. Svoj delež prispevajo tudi sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in druge institucije. Verjetno je vsem občanom znano, da milica ne gradi cest in da ne postavlja prometnih znakov itd.

Ne moremo si več zamisliti nadzora prometa brez sodobnih tehničnih sredstev. UKW zveze, s katerimi je opremljeno vsako naše vozilo, nam omogočajo izredno povezavo in učinkovitost. Brez sodobnega radarja si sploh ne moremo zamisliti kontrole hitrosti. Samo z regloskopom lahko zanesljivo ugotovimo izpravnost tarometa. Z motometrom ugotovimo delovanje zavor, s fonometrom pa glasnost vozila. Od 1. 1. 1976 dalje milica uporablja tudi aparat za merjenje ogljikovega monoksida.

Da bi bil nadzor cestnega prometa učinkovit, so za to potrebni dobri predpisi na področju cestnega prometa. Ker ZTVCP ni zajel vseh podrobnosti v cestnem prometu, dopustil pa je možnost izdaje republiškega zakona, je bil ta tudi izdan in je stopil v veljavo 19. 11. 1975. Potreba po republiških zakonih je jasna, saj so razmere v vsaki republiki drugačne. Manjka pa trenutno še več republiških podzakonskih predpisov, ki so v pripravi. Tako nam je republiški zakon prinesel precej novosti. Večina teh se nanaša na zboljšanje prometa v mestih in na prometne nesreče. Ena od takih novosti je naprimer to, da udeleženec prometne nesreče ne sme uživati alkoholnih pijač pred zaključkom ogleda prometne nesreče.

Verjetno bi se varnost cestnega prometa bistveno zboljšala, če bi občani doumeli, da so udeleženci v prometu vsi, tako pešci, kolesarji, vozniki vpreg itd. in da bi temu primerno tudi drug drugega vrednotili. S tem mislimo odnos pešca do voznikov vozil in obratno.

PPM Celje je v letu 1975 zastavila vse sile, da bi na območju UJV Celje zagotovila čimboljšo varnost. Posebno strogo in dosledno smo ukrepali predvsem zoper kršitelje znanega 203. člena ZTVCP.

Tako smo po tem členu predlagali 2790 kršiteljev za uvedbo postopka o prekršku sodnikom za prekrške. Skupaj smo podali 5312 predlogov. 881 voznikov smo prijavili zaradi vožnje pod učinkom alkohola. Zaradi kršitve 203. člena smo takoj na kraju prekrška odvzeli 1165 vozniških dovoljenj.

Da bi dosegli na celotnem območju UJV Celje čim bolj enoten kriterij, smo pogosto sestavljali patrole za kontrolo prometa tako, da je bil v njej en miličnik PPM Celje in en miličnik tiste PM, na katere območju je patrola nadzirala promet. S takim povezovanjem smo dosegli, da so si delavci milice izmenjavali izkušnje. Od takih kombiniranih patrol smo si zamislili obojestransko korist. Da smo imeli prav, so nam to potrdili tudi še naši rezultati dela in uspehov.

FRANC LAVRIČ

Kaj si lahko ob tem zaželimo? Problematika je težavna in obširna! Reševati jo moramo mi sami. Torej od vseh za to usposobljenih služb do nas uporabnikov. Ne dovolimo, da bo naša jutranja ali popoldanska črna kronika »črna«, temveč naj jo bo takšne vedno manj. Pojdimo naprej po sicer ne vedno lepo urejenih cestah. Vse urejujmo sami, kajti naše življenje je največ vredno. Tudi s popravilom ceste te nihče ne more obuditi k življenju, ki si ga izgubil v prometni nesreči. Zaradi sebe in svoje nepremišljenosti! Naj to velja! Pa srečno vožnjo!

VEDNO VEČ PRIJAV

V dveh številkah Novega tednika smo že pisali o tem, da tudi letos — že četrtič — pripravljamo dvodnevni izlet za kmečke ženske na morje. Organizatorja sta celjski Izletnik in naša redakcija NT — RC. S tem izletom želimo doseči to, da bi kmečke ženske, ki po cele dneve trdo garajo na kmetijah, vsaj za dva dni izpregle težaško delo, pozabile nanj in se razveselile ob morju. Še vedno slanem!

Moramo priznati, da smo v uredništvu vsako jutro prijetno presenečeni, saj je med gomilo pošte največ takšne, kjer je pripis »za izlet kmečkih žensk«. To je nov dokaz, da je naša akcija dobrodošla in da smo takorekoč zabili žebelj na glavo. Predno končamo današnji zapis o četrtem izletu (kam, naj bo še vedno skrivnost!), naj povemo, da smo do torka zjutraj dobili v našo redakcijo že toliko prijav, da bi se lahko takoj odpeljali na izlet. No, zaradi tega ni treba obupati tudi ostalim, ki se še niso prijavile, pa bi vseeno šle rade z nami. Torej, pohitite, še je čas. Napišite pismo ali dopisnico, ostalo bomo opravili mi. Izlet velja 150 din (denarja še ne pošiljajte!), kar za dva dni gledanja in — upajmo — tudi okušanja slane vode res ni preslano. Rezervirajte si dva dni v marcu in pojdite z nami na izlet, ki vam ga pripravljamo ob Dnevu žena.

LAŠKO: NI DENARJA

Pretekli teden so v Laškem na seji občinskega koordinativnega odbora o skupni in splošni porabi obravnavali zahteve republiških samoupravnih interesnih skupnosti za financiranje njihovih nalog. Ker imajo v Laški občini težave z nepokritimi investicijami na področju šolstva, ne bodo mogli v celoti ugoditi njihovim zahtevam. Ob 470 starih milijonov nepokritih investicij pa imajo še za 500 starih milijonov kreditnih obveznosti, za katere je dal garancijo občinski proračun. Vsa ta sredstva lahko dobijo le na dva načina in to iz prispevne stopnje za vzgojo in izobraževanje iz bruto osebnega dohodka občanov ali pa iz samoprispevka. Če teh sredstev ne bodo pravočasno zbrali, bo banka vnovčila akceptne naloge, ki jih je izdal občinski proračun.

Prispevno stopnjo SIS so v Laškem znižali tudi na račun vzgoje in izobraževanja, ki sta v tej občini na prioritetnem mestu.

Že pred časom so morali ustaviti gradnjo osnovne šole v Radečah. Da bi z deli nadaljevali, potrebujejo nova sredstva, ki pa si jih lahko zagotovijo le z najetjem novih kreditov.

Koordinativni odbor bo izdelal osnutek občinskega območnega družbenega dogovora in bilanco skupne porabe za leto 1976, združeno delo pa se bo o tem odločalo v mesecu februarju.

VIDA ŠPENDL

AKTUALNI INTERVJU

VSE ODLOČNEJE V BOLJŠE

V preteklem letu so v celjski občini sprožili vrsto akcij in si zadali še več nalog. Prizadevali so si za uspešnejše gospodarjenje, za večje blagostanje delavcev in občanov, za doseganje boljših rezultatov v vseh temeljnih celicah našega družbenopolitičnega in gospodarskega življenja. V kolikšni meri so zadane cilje uresničili in katere so naloge, pred katerimi stojimo v letošnjem letu, pa nam je v aktualnem intervjuju povedal Stane Seničar, sekretar komiteja občinske konference ZKS Celje.

NT: Katere so osnovne značilnosti družbenoekonomskih razmer celjske občine v letu 1975 in katerim vprašanjem ste v tem obdobju posvetili največjo skrb?

Stane Seničar: »V obdobju lanskega leta smo sprejeli ali pripravili celo vrsto dokumentov, ki opredeljujejo glavne tokove družbenoekonomskih odnosov v občini. Največ naporov smo vložili v izvajanje stabilizacijskih ukrepov, ki jih nismo razumeli le kot kratkoročne naloge, temveč kot postopno odpravljanje neskladij v celjskem gospodarstvu ter postavljanje temeljev za kvalitetno srednjeročno in dolgoročno planiranje v občini. Posebno skrb smo posvetili tudi nekaterim temeljnim življenjskim vprašanjem in interesom delovnih ljudi in občanov, tako tistim v zvezi z zdravstvenim varstvom, otroškim varstvom, osnovnim šolstvom, razvojem višjega in visokega šolstva, stanovanjskimi vprašanji, komunalo, kulturnim življenjem prebivalcev in vprašanjem preskrbe. Za obdobje lanskega leta lahko ob vsem tem rečem, da smo dosegli nekatere dobre rezultate, ki pa so z vidika podružbljanja politike in z vidika pripadnosti delovnih ljudi in občanov skupnim načrtom še vedno preskromni.«

NT: V letošnjem letu bodo morale partijske, sindikalne in organizacije Socialistične zveze z več pozornosti in skrbi reševati nekatera temeljna vprašanja delavcev in občanov celjske občine. Katera so ta vprašanja?

Stane Seničar: »Zelo kratko bi naštel le nekatera:

— organizacije Zveze komunistov in sindikata slabo analizirajo, obvladujejo in usmerjajo položaj in vlogo delavcev v TOZD, ki se zato tudi veliko prepočasi vključujejo v proces odločanja. V TOZD se pojavlja tehnokratizem, pojavljajo se tudi napačne razlage o lastnini nad proizvajalnimi sredstvi in dohodkom v temeljnih organizacijah. Delavci pogosto ocenjujejo skupne službe kot breme, ne pa kot instrument za ustvarjanje boljših pogojev za delo in ustvarjanja dohodka. Menim, da bo zato temeljna naloga vseh družbenopolitičnih dejavnikov v občini analiziranje in vsakodnevno spreminjanje položaja delavcev v združenem delu.

— Dohodkovni odnosi med posameznimi TOZD so opredeljeni še zelo splošno in formalno. Delavci imajo pregled in vpliv le nad majhnim delom dohodka. V letošnjem letu se bomo še posebej zavzemali za združevanje sredstev in ustvarjanje dohodkovno soodvisnih celot znotraj celjske občine in v širši družbeni skupnosti.

— Poslovna in razvojna politika v SOZD daje zelo skromne rezultate. Čutiti je nemoč samoupravnih in političnih dejavnikov v tovrstnih organizacijah pri uresničevanju s samoupravnimi sporazumi dogovorjene cilje. Prestrukturiranje proizvodnje in poslovanja, funkcionalna organiziranost strokovnih služb, združevanje sredstev in skupna razvojna pot — vse to so primarne naloge vseh SOZD.

— V organizacijah združenega dela se vse prepočasi uveljavljajo procesi v zvezi s prestrukturiranjem gospodarstva, modernizacijo, sodobno organizacijo dela in uporabo znanosti ter raziskovalnega dela.

— Finančni potencial za razširjeno reprodukcijo je v OZD zelo majhen, pa še ta ni v zadostni meri usmerjen na skupno dogovorjena področja. Tudi kreditne sposobnosti Ljubljanske banke, Podružnice Celje, ne znamo v celoti izkoristiti, pa čeprav je ta sposobnost pravzaprav minimalna.

— Tudi vprašanje zdravstvenega varstva občanov postaja zelo občutljivo politično in ekonomsko vprašanje, ki ga bomo morali sistematično rešiti.

— Delavci s področja vzgoje in izobraževanja vlagajo odločno premalo naporov v intenzivno vsebinsko in organizacijsko preobrazbo te dejavnosti. Povezanost z ostalimi področji združenega dela in krajevnimi skupnostmi ne daje še nikakršnih rezultatov.

— V letošnjem letu bodo morale organizacije, ki se ukvarjajo s preskrbo, skupaj s Socialistično zvezo in drugimi strokovnimi institucijami pripraviti temeljite načrte, kako izboljšati stanje pri preskrbi prebivalstva z osnovnimi življenjskimi potrebščinami.

— Med pomembna vprašanja, ki jim bomo morali posvetiti vso skrb, pa so tudi vprašanja sestankarstva, obsežnih gradiv, vprašanja neizpolnjevanja dogovorjenih sklepov, komunikacij med bazo in vodstvi ter druga.«

NT: Katere pa so tiste naloge, ki jih komunistom še posebej narekujejo sklepi 5. seje CK ZKS?

Stane Seničar: »5. seja CK ZKS je zelo kvalitetno ocenila družbenoekonomske in politične razmere v Sloveniji in opredelila naloge komunistov tako na nivoju republike, kot tudi v občinah, temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih. Celjski komunisti smo se že dogovorili, da bomo vso skrb posvetili trem glavnim nalogam:

— izboljšanju gospodarskih razmer v občini, kjer bo vsak posameznik dobil čisto konkretne zadolžitve;

— uvajanju in delovanju samoupravnih delavskih skupin, ki jih tako delavci kot občani še premalo poznajo po njihovi vsebini dela

— in pa povečanju družbene in osebne odgovornosti v vseh vodstvenih strukturah v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in družbenopolitičnih organizacijah. Vse organizacije Zveze komunistov pa bodo zadolžene, da ta odgovornost ne bo izzvenela le kot formalnost, temveč kot praksa, ki jo bodo morale osnovne organizacije in komunisti v njih dosledno uresničevati. In to ne samo med njimi samimi, ampak tudi med tistimi, ki niso člani Zveze komunistov.«

DAMJANA STAMEJČIČ

CELJE: DO DENARJA S SPORAZUMOM

Ker se je v lanskem letu obračunala v Sloveniji za zdravstvo nižja prispevna stopnja, kot je bila prvotno določena, sredstva pa so bila vrnjena organizacijam združenega dela, se je občinska zdravstvena skupnost v Celju odločila, da s samoupravnim sporazumom zaprosi za ta sredstva. Vsaka organizacija združenega dela naj bi ta sredstva vrnila, združena pa naj bi se uporabila za naložbe v zdravstvu, in sicer za varstvo žena, šolske mladine ter nabavo sodobnih medicinskih pripomočkov.

SPOZNAVAJMO MAKEDONIJO

V organizaciji olepševalnega in turističnega društva bo v sredo, 4. februarja z začetkom ob 18. uri v dvorani Narodnega doma v Celju prvo letošnje turistično predavanje. Dr. Janez Hönn iz Nove Gorice bo svoje poslušalce z besedo in okoli 300 barvnimi diapozitivi popeljal v Makedonijo in prikazal njene značilnosti, spomenike itd.

To bo prvo predavanje iz cikla, ki bo vodil po vseh naših republikah.

VLAK BRATSTVA IN ENOTNOSTI

TRADICIJA NEPOZABNEGA SNIDENJA

Letos, 5. junija bo z vlakom bratstva in enotnosti iz SR Srbije prispelo v 26 občin Slovenije okoli 900 medvojnih gostiteljev in njihovih najožjih svojcev naših pregnancev, ki so v krajih Srbije našli svoj drugi dom. To so pretekli teden povedali na seji koordinacijskega odbora za pripravo in sprejem vlaka BIE, ki se je sestal v Celju. V občinah so že stekle priprave, da bi eno najpomembnejših letošnjih političnih manifestacij v okviru 35-letnice vstaje narodov in narodnosti Jugoslavije kar najbolj svečano obeležili. In po tolikih letih vnovič poskrbeli za srečanja nepozabnih znancev izpred 35 let. Srečanja, ki se zdaj že prenaša iz roda v rod. Prav temu vodilu želijo organizatorji v 26 občinah severovzhodne Slovenije in Gorenjske in v enakem številu občin v SR Srbiji letos dati še poseben poudarek. Zato sta se koordinacijska odbora v Sloveniji in Srbiji že sporazumela o globalni sestavi vlaka. Mimo medvojnih gostiteljev naših pregnancev bo z vlakom prispelo še nekaj manjših kulturnih skupin, ki bodo nastopili v raznih krajih in predstavniki družbenopolitičnih skupnosti.

V občinah so organizatorice priprav na sprejem vlaka BIE občinske konference SZDL. Že zdaj so se občinske konference SZDL dogovorile, da bodo nemudoma pozvale vse naše medvojne pregnance v Srbiji, da se le-ti neposredno obrnejo na medvojne gostitelje in jih povabijo v goste v okviru vlaka bratstva in enotnosti 76.

Na seji koordinacijskega odbora tudi tokrat še niso mogli dati odgovora, kako je s pobudo, ki jo že več let dajejo medvojni pregnanci v SR Hrvatski ter Bosni in Hercegovini. Zato so se dogovorili, da bodo Zvezno konferenco SZDL zaprosili, da ta s prizadetima republikama preuči to vprašanje.

Ker je letos 35-letnica vstaje, so organizatorji te velike politične manifestacije predložili Zvezni konferenci SZDL, da le-ta prevzame pokroviteljstvo nad vlakom bratstva in enotnosti.

ŠENTJUR: BESEDE IZVRŠNEGA SVETA

Gospodarska predvidevanja v šentjurski občini za letošnje leto niso rožnata, dokončno pa bodo znana kasneje, ko bodo delovne organizacije ovrednotile svoje delo in ga tudi prikazale v informativnem biltenu.

Nekaj pa je dokončno znanega: 65 starih milijonov za obveznosti iz šolstva in vzgojno varstvenih ustanov bodo morali iz lanskega leta prenesti v letošnjega. Prav tako bodo morali uskladiti tudi še nekatere stopnje samoupravnih interesnih skupnosti (nekaterim zvečati, drugim zmanjšati). Presežki interesnih skupnosti so majhni, poskrbeli pa bodo, da jih bodo namenili tistim interesnim skupnostim, kjer je pomanjkanje sredstev največje (socialo). Še vedno ostaja odprto vprašanje glasbene šole — kdo jo bo vzdrževal in kje dobiti sredstva zanjo.

Podobno vprašanje — o možnosti enakopravnega razvoja otroka, ki se vsiljuje ob teh perečih stiskah za kulturni razvoj v nerazvitih občinah — se je sprožilo na zadnji seji izvršnega sveta v Šentjurju tudi v zvezi z vključitvijo televizijskih oddaj v redni šolski program. Zavod za šolstvo SRS je izdelal študijo, po kateri naj bi vsak slovenski otrok in v vsaki šoli gledal moderen pouk preko televizijskega ekrana. Ideji ni kaj očitati, bo pa težje izvedljiva, ker bi samo oprema za izvedbo te ideje stala na eni šoli okoli 70 milijonov.

Ljudsko posojilo za izgradnjo cest so člani izvršnega sveta potrdili, ustavili pa so se ob vprašanju ali se lahko odobrijo finančna sredstva sodniku za prekrške za dve leti nazaj.

IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV

Občinski sindikalni svet je poslal v javno razpravo v delovne organizacije, krajevne skupnosti in družbenopolitične organizacije samoupravni sporazum o izobraževanju na delovnem mestu, ki naj bi ga podpisale omenjene organizacije.

Ker v občini ni delavske univerze, si bodo pomagali z organizatorjem izobraževanja, ki bo skrbel za to, da bo sodelovanje z drugimi delavskimi univerzami v soseščini steklo.

Financiranje skupno sprejetega programa za izobraževanje v občini bo zaživelo šele takrat, ko bodo podpisniki samoupravnega sporazuma podpisali, da bodo odvajali iz dohodka za izobraževanje 0,3 odstotka bruto OD.

Z. S.

LAŠKO: PREGLED NAREJENEGA

Pretekli teden so se v Laškem končale volilne partijske konference v 45. osnovnih organizacijah. Zdaj so v teku obširne priprave na sejo občinske partijske konference, ki bo v februarju. Na njej se bodo dogovorili o nalogah članov ZK po peti seji CK. Dali bodo oceno volilnih konferenc, obravnavali pa bodo tudi preteklo delo na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Ekonomska skupina ima nalogo proučiti, kakšno je ekonomsko stanje v občini in kako je uspela akcija stabilizacije. Za občinsko partijsko konferenco pripravljajo tudi oceno narejenega v organizacijah združenega dela.

S. V.

OBRAZI

ANTON ŠPORAR

Sredi januarja je praznoval Anton Šporar iz Slovenskih Konjic 70-letnico svojega življenja. Težkega, a plodnega in ustvarjalnega življenja, v katerem se je Anton vedno razdajal za pravičnejše odnose med ljudmi in lepšo prihodnost naše družbe.

Rodil se je v vasici blizu Novega mesta, kjer je občutil tudi vso krutost prve svetovne vojne. Ko pa se je v letih po vojni oženil, se je preselil v Stražo, kjer se je tudi zaposlil. Tu je dočakal drugo vojno. Anton se spominja dne, ko se je s svojim tovarišem vračal domov z dela. Pogovarjala sta se o Italijanih, ki so kar tako prišli in zasedli domovino. Anton se je hudoval nanje, svojemu sodelavcu je povedal kar precej krepkih na račun Italijanov ter z besedami izdajal svojo privrženost Rusom. Čez nekaj dni so Italijani Antona aretirali. To je bilo 4. septembra leta 1942. Odpeljali so ga v taborišče na Rab, od tam pa v Gonars, na Reko... Po kapitulaciji Italije se je vrnil domov na Dolenjsko. Bil je ves izmučen, šibak in izgladnel. Po nekaj tednih bivanja doma so ga skupaj s tovariši, ki so se tako kot on vrnili iz italijanskih taborišč, poklicali v Dolenjske toplice, kjer jih je pregledal partizanski zdravnik. Ugotovil je, da so telesno popolnoma nesposobni za odhod v partizansko vojsko. Tako so ostali še nekaj časa doma, novembra meseca leta 1943 pa odšli vsi skupaj v Gubčevo brigado. Anton je v tej brigadi ostal osem mesecev, potem pa odšel s 4. bataljonom v zaščito glavnemu štabu Slovenije v Črnomelj. V tej enoti je tudi ostal do osvoboditve.

»Po osvoboditvi so me poslali v Slovenske Konjice, kjer naj bi delal kot pomočnik upravnika na velikem državnem posestvu. Čas obnove naše domovine je terjal ogromno dela in veliko politično aktivnost. Že kmalu po osvoboditvi sem bil izvoljen za odbornika v ljudski odbor, nato pa sem postal podpredsednik in končno še predsednik odbora. Po šestih letih dela v ljudskem odboru sem postal še podpredsednik občine, ki so se v tistem času formirale.«

V vseh letih po vojni je Anton Šporar aktivno delal v družbenopolitičnih organizacijah in se vključeval v vse akcije kraja. Tudi danes, ko mu je 70 let, še vedno dela. Tudi v zvezi komunistov, katere član je že 31 let.

»Čeprav jih imam že sedemdeset, še vedno precej delam. Le zakaj bi mislil na leta, ki so minila! Vedno sem bil v življenju optimist, zato še danes veselo gledam samo na prihodnost.«

DAMJANA STAMEJČIČ

VESTI IZ AVSTRIJE: ŠE MANJ TUJIH DELAVCEV

Zagrebški Vjesnik in beograjska Politika poročata, da bo Avstrija v letošnjem letu zmanjšala število tujih delavcev za kakih 30 tisoč. Ob koncu lanskega leta je bilo v Avstriji zaposlenih 177 tisoč tujih delavcev, med njimi okoli 130 tisoč Jugoslovanov. Leto poprej je bilo v Avstriji za 40 tisoč več zaposlenih tujih delavcev.

Časnika navajata izjavo vicekanclerja in ministra za socialna vprašanja zvezne vlade Häuserja, ki jo je le-ta dal po nedavni seji avstrijske zvezne vlade, češ, da je računati, da bo letos v Avstriji zaposlenih le okoli 150 tisoč tujih delavcev.

Ni znano, koliko bo med odpuščenimi deavci naših rojakov, zanesljivo pa je, da bodo v večini, saj tudi strukturo tujih delavcev sestavljajo predvsem naši delavci. Nekateri med njimi so si že med novoletnimi prazniki poiskali delo v domovini.

Zagorel je premog. Z njim vred drva in druga ropotija. Pa ne v peči, marveč v drvarnici. V Linhartovi ulici. V ponedeljek, 26. t. m. navsezgodaj zjutraj. Je mar kdo podtaknil?

Poklicne gasilce so poklicali ob 3.35. uri. Hitro so bili na mestu in začeli z delom. Ni bilo lahko. Nazadnje so se morali odločiti za delno zalitje kletnega prostora z vodo. Le tako so preprečili še večjo škodo. Tokrat so poklicni gasilski enoti priskočili na pomoč še trije člani prostovoljnega gasilskega društva Gaberje. »Pomagalo« pa je tudi več radovedneževev!

ZRVS IN IZPOPOLNJEVANJE

IDEJNO S POUDARKOM

Nemalokrat smo že zapisali, kolikšno skrb posveča zveza rezervnih vojaških starešin idejno političnemu izobraževanju svojih članov Posebno vlogo pri tem delu opravlja komisija za idejno politično izobraževanje rezervnih vojaških starešin, ki jo že nekaj let vodi rezervni kapetan prvega razreda FRANC ŠACER. Zanj pravijo, da bolje, če ga ne srečaš na ulici. Je namreč takšen predsednik, da takoj za vsakega člana svoje komisije najde kakšno zadolžitev.

Ob strokovnem izobraževanju in izpopolnjevanju je za rezervne vojaške starešine najpomembnejše tudi idejno politično. Le dobro seznanjeni z družbeno ureditvijo, s cilji samoupravnega socializma in razvoja, bodo ob dobrem strokovnem znanju znali uspešno voditi svoje enote v boj za obrambo teh ciljev in pridobitev revolucije, izvojevane med zadnjo svetovno vojno. Da se ta revolucija še nadaljuje, rezervni vojaški starešine dobro vedo. Komisija je v lanskem letu pripravila vrsto predavanj v osnovnih, strokovnih in srednjih šolah celjske občine. Po besedah predsednika Franca Šacerja se pri svojem delu zadnje čase še tesneje povezuje s Socialistično zvezo delovnega ljudstva in s krajevnimi skupnostmi. Organizirala je vrsto predavanj za rezervne starešine in s pomočjo uredništev Narodne obrambe preverila naročništvo te znane in izredno dobre strokovne revije. S svojim delom je nedvomno prispevala tudi k temu, da se je v lanskem letu odločilo za vojaške šole kar 36 kandidatov iz celjske občine. Dvanajstčlanska komisija je pripravila tudi več strelskih vaj za šole. Posebno pozornost posveča pri svojem delu mladim, predvsem v tem, da bi jih lahko čimveč sprejeli v vrste ZK. Znano je namreč, da med rezervnimi vojaškimi starešinami ni dovolj komunistov in potrebno je delo z mladimi, da bi jutri kot komunisti — starešine prevzeli svoje enote.

Franc Šacer pa je v najinem razgovoru izrazil izredno nezadovoljstvo nad odločitvijo celjske občinske skupščine, ker ni v proračunu priznala vseh zahtevanih denarnih sredstev za dejavnost rezervnih vojaških starešin celjske občine. Za letošnje leto so namreč vse komisije pri občinskem odboru ZRVS izdelale svoje načrte dela, vštevši tudi stroške. Za delo komisije za idejno politično izobraževanje bi bilo potrebnih samo milijon starih dinarjev. Doslej so bile dejavnosti posameznih komisij in sploh celotno delo ZRVS financirano iz sklada oddelka za narodno obrambo pri občini. Ta sklad pa je ukinjen, občinski proračun pa ni v celoti odobril (vsem drugim družbeno političnim organizacijam in drugim pa je odobril) vsa zahtevana sredstva.

Franc Šacer

Kljub temu bo komisija letošnje leto skušala izvesti zastavljen program po svojih najboljših močeh, čeprav se zaveda, da so ravno rezervni vojaški starešine zelo aktivni na vseh ravneh našega družbenega življenja.

D. MEDVED

REKLI SO

JANEZ ANCELJ, sekretar komiteja Zveze komunistov v Keramični industriji Liboje: »Konferenca osnovne organizacije Zveze komunistov v Keramični industriji Liboje je bila letos še posebej pomembna. Ustanovili smo namreč dve osnovni organizaciji in sicer Keramika in Skupne službe, v temeljni organizaciji združenega dela Opekarna Ložnica pa smo ustanovili aktiv, ki šteje štiri člane. Ta nova organiziranost se bo čutila predvsem v boljši dejavnosti posameznih organizacij. Na konferenci smo kritično ocenili delo v zadnjem dveletnem obdobju. Pripomniti moram, da sam osebno obsojam tiste komuniste, ki niso dejavni v nobeni organizaciji. Takšnih je pri nas kar precej. Take ljudi bomo skušali zaposliti tako, da jim bomo dali določene funkcije, ki jih bodo morali opravljati.

V osnovni organizaciji Keramike smo za sekretarja izvolili MARTINA ZEMLJAKA, v Skupnih službah pa MARIJO KOTNIK. V sklopu organizacije združenega dela pa seveda deluje tudi komite, ki bo povezoval delo obeh organizacij in aktiva. Seveda se bomo tudi vnaprej aktivno vključili v sprejem novih, predvsem mladih komunistov in neposrednih proizvajalcev. Povedati moram, da pri nas nimamo kampanjskega načina sprejemanja v Zvezo komunistov, pač pa delo kandidata dalj časa spremljamo in šele ko vidimo, da je s svojim delom in pridnostjo dosegel tisto, kar mora imeti delavec, postane član ZK. Zveze komunistov.

Na volilni konferenci smo obravnavali tudi problem v zvezi s temeljno organizacijo združenega dela Opekarna Ložnica. Domenili smo se, da bomo opekarni pomagali vsi delavci, tako da se bo izkopala iz težav, v katere je zašla. Navsezadnje je Keramična industrija iz Liboj zabeležila v lanskem letu izredno dobre rezultate gospodarjenja. Torej je razumljivo, da je treba opekarni pomagati tako dolgo, dokler ne bo konec težav, s katerimi se trenutno ubadajo.«

JANEZ VEDENIK

ŠENTJURSKE PRIPRAVE ZA MDB

Občinska Konferenca ZSMS je že začela s pripravami in organizacijo mladinskih delovnih brigad zveznega značaja. Pričetek akcij bo meseca maja, brigade pa bodo delale na dveh deloviščih. Gradile bodo republiško cesto Črnolica—Planina in nadaljevale s sekundarnim vodovodom v krajevni skupnosti Prevorje.

Z. S.

OGLAŠUJTE V NOVI tednik

DRAGO PREDAN

Vsem ljudem smrt pomeni konec. Srečni so tisti, ki umirajo s prepričanjem, da zaslužijo solze tistih, ki ostanejo.

Umrl je Drago Predan, šolnik kulturno-prosvetni delavec, publicist, prijatelj mladih — človek širokega duha. Njegovo življenje je bilo ena sama široka paleta barv; temne barve je vedno znal odstraniti s svojo močno voljo, vedrim in optimističnim značajem. Stal je sredi življenja.

Drago Predan se je rodil 18. oktobra 1904 na Ptujski gori v družini malega kmeta in obrtnika. Družina je imela 14 otrok in kar trije so se odločili za učiteljski poklic. Drago je študiral v Mariboru in Ljubljani, učiteljeval pa v Majšperku, Stojnem selu, Preboldu, Vitomarcih, Mozirju in Petrovčah; bil je šolski upravitelj in šolski nadzornik v Mozirju in Celju. Svoje delo je posvečal izobraževanju odraslih, ustanovil Delavsko univerzo v Žalcu in bil njen prvi direktor. Kot zavednemu Slovencu tudi Dragu ni bilo lahko. Po trimesečnem zaporu so ga z družino izselili v Srbijo, kjer se je vključil v narodnoosvobodilno gibanje. Po osvoboditvi je opravljal številne odgovorne politične in družbene funkcije. S smrtjo Draga Predana je Zveza kulturno prosvetnih organizacij izgubila dolgoletnega podpredsednika. Njegove bogate izkušnje in nasveti so bili vedno v vzor vsem tistim, ki so želeli ustvarjati na amaterskem področju; s svojo prijateljsko besedo je vzgojil veliko jubiteljev ljudsko prosvetnega dela, posebej še ljubiteljev slovenske pesmi. Poleg vestnega plodnega šolskega dela je dolga leta vodil številne pevske zbore, režiral v amaterskih gledaliških skupinah, deloval v organizacijah društva Prijateljev mladine in kulturno prosvetnih organizacijah v Celju in Žalcu. S posebno ljubeznijo je vodil sekcijo Etnografskega društva v Celju. Pomembno je tudi njegovo publicistično ustvarjanje. Bil je urednik Savinjskega zbornika, Andraževih razgledov, Libojskega zbornika sodeloval v Kotinikovem zborniku, napisal Petrovško kroniko ob 100-letnici šole itd.. Težko je v kratkem zapisu našteti vse njegovo publicistično delo, toda vedno je vse opravljal s prepričanjem za ohranjevanje sedanjega življenja za prihodnje rodove.

Za svoje bogato delo mu je družba izrekla številna priznanja; medalja za delo, zlata značka ob 40-letnici zleta Svobod v Celju, odličje Svobod s srebrnimi listi, zlata značlusova značka, zlata značka ZPM, odlikovanje PIONIR — najvišje odlikovanje Sveta za varstvo in zaščito otrok v Beogradu.

Kaj je treba še zapisati ob njegovi izgubi? Kako zajeti vse tisto, kar je Drago Predan hotel in tudi dosegel? Ne glede na opravljene dožnosti na različnih področjih dela, je bil človek, ki je s svojo zavzetostjo in prepričljivostjo postal pravi pojem ljudskoprosvetnega in kulturnega delavca. Odnos do prijateljev, brezkompromisen boj za človeka in njegovo duhovno vrednost, ljubezen do rodne grude in vsega lepega na njej, življenjsko tovarištvo v družini in skupnosti — to so lastnosti, ki se ne morejo zapisati v njihovi pomembnosti in veličini, ostale bodo v nas samih v njegov trajen spomin.

Samo tisti zaslužijo spomenik, ki ga ne potrebujejo: to so tisti, ki so si postavili spomenik v spominu ljudi.

STEFAN ZVIZEJ

VPRAŠANJE JAVNEMU DELAVCU

RAVNATELJICI POKRAJINSKEGA MUZEJA

Že pred dvema mesecema se je na seji našega uredništva razvila razprava o odpiralnem času nekaterih ustanov, ki imajo poleg funkcije evidentiranja in zbiranja tudi pomembno nalogo seznanjanja članov z našo preteklostjo.

Stipe Šuvar v sobotni prilogi Dela (17. januarja) ugotavlja, da so nekateri muzeji odprti tedaj, ko so delovni ljudje v službi, oziroma ob najbolj neprimernem času — tedaj, ko le redki razpolagajo s časom, da muzej obiščejo.

Kakor nas seznanja napis na vratih, je Pokrajinski muzej v Celju odprt vsak dan od 9. do 12. ure, ob sredah pa tudi popoldne od 14. do 16. ure, ob ponedeljkih pa je zaprt.

Torej v času, ko je večina ljudi zaposlena. Takšen čas možnega ogleda je edino primeren za učence osnovnih in srednjih šol.

Pokrajinski muzej je znan, vsekakor pa bi moral biti bolj odprt delovnemu človeku, saj prav gotovo ni njegova vloga samo v čuvanju in urejanju eksponatov. Morda bo nekdo dejal, da je obisk tako ali tako majhen, vendar ali je mogoče drugače ob takšnem »oglednem času« in drugič, zaradi svoje zaprtosti najverjetneje ni dovolj afirmiran med ljudmi. In škoda da ni.

MILAN SENIČAR

ŽALSKI IZVRŠNI SVET

O NELIKVIDNOSTI

Na eni izmed zadnjih sej Izvršnega sveta žalske občinske skupščine so posvetili več besed tudi problemu nelikvidnosti v občini. Temu problemu posvečamo danes nekaj več besed.

V letu 1974, zlasti pa v letu 1975 se je v občini drugič pojavila izrazitejša nelikvidnost v primerjavi z obdobjem 1970—1973. Vzroki nelikvidnosti so bili različni predvsem pa nekrita poraba. Da bi odpravili nelikvidnost, so v žalski občini v zadnjih obdobjih sprejeli več ukrepov. Naštejmo jih le nekaj. Uvedli so popravek finančnega rezultata iz naslova terjatev, prepisali so minimum trajnih obratnih sredstev z namenom, da se omogoči oblikovanje porabe na podlagi družbenega proizvoda, ki je v zalogah, omejili pa so tudi uporabo določenih finančnih potencialov gospodarstva v bankah za negospodarske in neproizvodne investicije.

Vsi ti ukrepi pa niso s potrebno učinkovitostjo vplivali na odpravo najpomembnejšega vzroka nelikvidnosti, to je na nekrito porabo. Likvidnost gospodarstva občine Žalec se je v obdobju do leta 1975 slabšala, kar kaže gibanje nekaterih ekonomskih kategorij.

Hitreje od celotnega dohodka so porasle tako terjatve do kupcev, kot tudi zaloge gotovih izdelkov in trgovskega blaga, medtem ko so bili krediti za obratna sredstva ob koncu septembra za štiri odstotke manjši kot leto poprej.

V prvih devetih mesecih lanskega leta so izkazovali najdaljšo vezavo terjatev organizacije združenega dela Ferralit Žalec, Tovarna nogavic Polzela, Hmezad TOZD Mešalnica, Hmezad TOZD Mirosan, Zavod za načrtovanje Žalec, Avtoprevoz Šempeter ter Komunalno podjetje Žalec. Razmeroma dolgo vezavo zalog gotovih izdelkov pa so imele organizacije združenega dela Keramična industrija Liboje TOZD Keramika, Čebelarska zadruga Žalec ter Hmezad TOZD Eksport Žalec.

Zaradi pomanjkanja obratnih sredstev so bile v obdobju januar-september blokirane med drugim organizacije združenega dela Keramika Liboje (217 dni), SIP Šempeter (171 dni) ter Opekarna Ložnica (67 dni).

Eden izmed vzrokov slabše likvidnosti gospodarstva je tudi pomanjkanje obratnih sredstev. Še posebej so se s tovrstnimi težavami srečevali v SIP Šempeter (pričem sedaj razrešen), LIK Savinja TOZD Pohištvo Šempeter ter v Savinjskem magazinu.

Prav gotovo pa k slabšanju likvidnosti prispevajo tudi tiste organizacije združenega dela, ki ustvarjajo izgubo. Še predvsem velja to za TOZD Opekarno Ložnica, Čebelarsko zadrugo in Hmezad Žalec-TOZD Notranja trgovina.

Najslabše likvidne organizacije združenega dela v letu 1975 so bile SIP Šempeter, Keramična industrija boje — TOZD Keramika ter Opekarna Ložnica in POZD Schmidt.

Vsekakor pa je treba na koncu zapisati, da je značilnost za področje žalske občine ta, da gospodarstvo v veliki meri angažira svoja lastna sredstva.

Vsekakor pa bo treba v bodoče v vseh organizacijah združenega dela ter v temeljnih organizacijah dosledno izvrševati naloge, zastavljene v njihovih akcijskih programih, kot tudi v akcijskem programu Izvršnega sveta Skupščine občine Žalec.

V reševanje te problematike pa se bodo morale tesneje vključiti tudi Ljubljanska in Beograjska banka ter Služba družbenega knjigovodstva Žalec.

JANEZ VEDENIK

TEKSTILNA PREBOLD

ZA URESNIČITEV

Nedvomno je tekstilna tovarna Prebold ena izmed tistih organizacij združenega dela ne samo v žalski občini, pač pa v vsej Sloveniji in Jugoslaviji, ki se lahko z doseženimi rezultati v preteklem letu zares pohvali. To velja tako za področje uspešnega gospodarjenja kot uresničevanja ustavne vsebine samoupravljanja.

To so tudi poudarili na letni skupščini osnovnih organizacij sindikatov te organizacije združenega dela, ki je bila minulo soboto.

Uspešnost gospodarjenja dovolj nazorno dokazujejo nekateri podatki. Samo v zadnjih petih letih se je celotni dohodek povečal z indeksom 368, družbeni proizvod se je povečal z indeksom 408, ob tem, da je število zaposlenih rasto z indeksom 111. To je navsezadnje tudi dokaz večletnega uspešnega gospodarjenja preboldskih tekstilcev, ne pa odraz trenutne uspešnosti.

V lanskem letu je vrednost izvoza znašala milijon 400 tisoč dolarjev. To je sicer podatek, ki za tisoč članski delovni kolektiv ni ravno pohvalen, vedeti pa moramo, da dosegajo na tujem tržišču jugoslovanski proizvajalci tekstila mnogo slabše cene kot doma. Položaj našega gospodarstva pa je tak, da brez deviznih sredstev v bodoče ne bo šlo. Prav zaradi tega predvidevajo v Preboldu v letošnjem letu izvoz v vrednosti dveh milijonov ameriških dolarjev. To hkrati pomeni manj dohodka, zato bo treba dosledno uresničevati stabilizacijski program, ki so si ga zadali, vso skrb pa bo treba posvečati tudi varčevanju.

Da bodo lahko še naprej dosegali ugodne rezultate gospodarjenja, je en sam pogoj. Treba je proizvajati tiste izdelke, ki jih trg potrebuje in ki so kurentni. Osnovno vodilo pri tem pa je, da se morajo z določenim izdelkom prvi pojaviti na domačem tržišču. In če jim bo to uspevalo tudi v prihodnje, ter se bodo še naprej borili za tako imenovano marketing prodajo, potem lahko smelo zrejo v bodočnost. Seveda pa ob vsem tem ne smemo pozabiti na kvaliteto izdelkov.

Eden glavnih problemov, s katerim se bodo srečali v letošnjem letu v tekstilni tovarni Prebold je ta, da poteče pogodba z nemškim partnerjem za proizvodnjo ženskih hlačnih nogavic. Za inozemskega partnerja dela trenutno v tej preboldski organizaciji združenega dela okrog sto petdeset delavk, ki jih bo treba ustrezno zaposliti. Rešitev pa so že poiskali. Delavke bodo zaposlili v tako imenovani drobni konfekciji, za katero je na našem trgu vse več povpraševanja.

Sicer pa so na sobotni letni skupščini osnovnih organizacij Zveze sindikatov v tekstilni tovarni Prebold najprej pregledali delo treh osnovnih organizacij Pletenin, Tkanin in Skupnih služb ter poudarili, da so delavci v okviru sindikalnih skupin posvečali največ pozornosti vprašanjem uresničevanja ustavne vsebine samoupravljanja ter programu za stabilizacijo in varčevanju. Pri razpravah o teh pomembnih vprašanjih so sodelovali tako rekoč prav vsi delavci. Rezultat teh kvalitetnih in vsebinsko poglobljenih razprav pa je bil ta, da so lani ustanovili dve temeljni organizaciji združenega dela TOZD Tkanine in TOZD Pletenine ter seveda Skupne službe.

Mnogo pozornosti so posvečali tudi vprašanjem standarda delavcev ter denarnega nagrajevanja ter rekreaciji.

Ob koncu naj omenim še to, da bo v letošnjem letu končno rešen še en problem, ki jih tare že dolga leta. Poskrbljeno bo za toplo malico. Pisali smo že, da je preboldska tekstilna tovarna soinvestitor gradnje hotela v Preboldu, ki naj bi bil dograjen do meseca septembra.

JANEZ VEDENIK

V vsak dom
NOVI
TEDNIK

RAZPIS NAGRAD

»SLAVKA ŠLANDRA«

ZA LETO 1976

Po 2. členu poslovnika

razpisuje
komisija za nagrade »Slavka Šlandra« pri skupščini občine Celje

NAGRADE »SLAVKA ŠLANDRA« za leto 1976

Nagrado »Slavka Šlandra« lahko dobi:

— **delovna skupnost ali delovna skupina**

— **družbenopolitična organizacija**

— **društvo**

— **delovna ali druga organizacija**

za izredne uspehe dela in druge pomembnejše dosežke na vseh področjih ustvarjalnosti in za dela, ki imajo splošen pomen za družbeno skupnost in še posebej za občino Celje. Enako lahko dobi nagrado

— **posameznik**

za prej navedene uspehe oziroma za pomembne rezultate v življenjskem delu.

S tem razpisom vabi komisija za nagrado »Slavka Šlandra« delovne in druge samoupravne organizacije, družbenopolitične organizacije, društva in občane, da pošljejo predloge z utemeljitvijo za podelitev nagrad »Slavka Šlandra« za leto 1976 najkasneje do 31. marca 1976.

KOMISIJA ZA NAGRADE »SLAVKA ŠLANDRA« PRI SKUPŠČINI OBČINE CELJE

V ZAH. AFRIKI

BOLJ ORGANIZIRANI

Po zaslugi Kovinotehne in seveda enaindvajsetih gospodarskih delovnih organizacij celjskega in drugih območij je dobilo sodelovanje z deželami v razvoju, zlasti pa z deželami zahodne Afrike, novo kvaliteto. Predstavniki teh kolektivov so namreč v ponedeljek dopoldne podpisali sporazum o sodelovanju pri skupnem nastopanju v deželah zahodne Afrike. Odločili so se torej za skupno, organizirano in pospešeno delovanje na področju dežel v razvoju.

Za podpisnice tega sporazuma bo v Abidjanu, na Slonokoščeni obali, delalo posebno poslovno predstavništvo celjske Kovinotehne. Nič kaj presenetljiv ni podatek, da bo Kovinotehna nosila kar polovico stroškov za delo tega predstavništva. To hkrati pomeni, da se ta kolektiv, ki je tudi pripravil posebno studio o skupnem nastopu v deželah zahodne Afrike, zaveda svoje družbene odgovornosti. Sicer pa program skupnega nastopanja zajema tudi vse obveznosti podpisnic, usklajevanje interesov in poslovne politike, raziskave tržišča in ne nazadnje delitev poslovne odgovornosti.

Delo ne bo lahko. Tega se zavedajo vsi, čeprav si dežele zahodne Afrike — poslovna skupnost bo zajela štirinajst takih dežel — želijo novih poslovnih stikov z novimi državami in zlasti z Jugoslavijo. Navzlic temu bo tudi na tem tržišču ostra borba zaradi konkurence izdelkov, njihove kvalitete in ne nazadnje cen.

Prav tako je na dlani, da ne kaže biti pri tem poslovnem sodelovanju nestrpen. Poslovni uspehi ne bodo vidni takoj. Gre za prve korake na tem področju v večjem in bolj organiziranem obsegu in zato za uspehe, ki se lahko pokažejo šele sčasoma.

S podpisom sporazuma o sodelovanju pri skupnem nastopu v deželah zahodne Afrike so kolektivi sprejeli tudi veliko družbenopolitično odgovornost.

Ob podpisu sporazuma je o delu odbora podpisnic tega dokumenta govoril predsednik odbora in hkrati direktor TOZD zunanja trgovina Kovinotehne Vinko Kramžar. O pomembnosti te odločitve pa sta na svečanosti spregovorila še v imenu podpisnic Franjo Adamlje, direktor Kostroja v Slovenskih Konjicah in Bernard Krivec, glavni direktor Kovinotehne.

M. B.

ŽELEZARNA ŠTORE

Kadrovski sektor

objavlja
skladno s 33. členom samoupravnega sporazuma o MRZD TOZD mehanske obdelave Železarne Štore, več prostih delovnih mest

KOVINOSTRUGARJEV

Pogoj: končana poklicna šola in 2 leta prakse

Prijavijo se lahko tudi drugi delavci kovinarske stroke (avtomehaniki, avtoličarji itd.), če so se pripravljeni prekvalificirati za poklic kovinostrugarja.

V času prekvalifikacije, ki bo trajala ca. 2 meseca, bodo delavci v rednem delovnem razmerju in prejemali osebne dohodke v skladu s samoupravnim sporazumom Železarne Štore. Pogoj za sprejem je uspešno opravljena poklicna šola kovinarske smeri ter odslužen vojaški rok.

Nadalje obveščamo vse zainteresirane, da oddelek za izobraževanje Železarne Štore v sodelovanju z ŠKIMC Štore pripravlja 6-mesečni tečaj za priučitev za kovinostrugarja.

Pogoj za sprejem na tečaj je, da imajo kandidati najmanj 6 razredov osnovne šole, odslužen vojaški rok ter da uspešno opravijo sprejemni izpit.

Delavci — udeleženci tečaja — bodo v času šolanja v rednem delovnem razmerju in prejemali osebne dohodke v skladu s samoupravnim sporazumom Železarne Štore.

Po zaključku tečaja bodo delavci opravljali strokovni izpit in ob uspehu dosegli interno priznano stopnjo kvalifikacije.

Delavci, ki bodo uspešno zaključili šolanje, bodo razporejeni na delovna mesta kovinostrugarjev pri obdelavi valjev ali ulitkov v mehanski obdelavi ali na obdelavi ulitkov za traktorje.

Nadalje objavljamo prosto delovno mesto

KEMIJSKEGA TEHNIKA

ki bi delal kot kemik-tehnolog pri barvanju oziroma lakiranju traktorjev.

Pogoj: končana srednja šola kemijske smeri, 3 leta prakse v kemiji ter pasivno znanje italijanščine.

Pismene prijave za kovinostrugarje, delavce za prekvalifikacijo, delavce za priučitev ter kemijskega tehnika, sprejema kadrovski sektor Železarne Štore. Vloge sprejema in vse informacije v zvezi s tem daje do 6. II. 1976

OBMOČJE

TRAJNA REŠITEV

Železničarji imajo podporo. Veliko razumevanje povsod. Navzlic dejstvu, da se gospodarstvo na splon ne more ponašati s prevelikim ostankom dohodka, bo pomagalo, da bo železnica rešila nekatere svoje probleme. Zgoče. In tudi boleče. Tembolj, ker je njihova rešitev v prvi vrsti odvisna od sistemskih ukrepov. Zato tudi skorajšnje podpisovanje treh samoupravnih sporazumov ne prinaša končne rešitve. Ta je le začasna.

V okviru akcije, ki jo je sprožila samoupravna interesna skupnost za železniški in luški promet Slovenije, so železničarji celjskega vozlišča napravili vse, da so našli stik z gospodarstvom in ga seznanili z ukrepi in seveda problemi. Ta akcija je tekla tudi ob pomoči medobčinskega sveta SZDL, enakega foruma sindikalne organizacije in pozneje skoraj v sleherni temeljni organizaciji združenega dela.

Železničarji ponujajo v podpis tri samoupravne sporazume. Prvi se nanaša na nadomestilo v lanskem letu izpadlih transportnih dohodkov v temeljnih organizacijah združenega dela. Gre za okoli 45 milijard starih dinarjev. Drugi sporazum se navezuje na združevanje sredstev za financiranje razvoja železnice v letih 1976 do 1980 in tretji sporazum na združevanje sredstev za financiranje razvoja luške infrastrukture, prav tako v naslednjem petletnem obdobju. V vseh treh primerih gre za prispevne stopnje v različnih višinah, od osnove, od katere se plačuje davek iz dohodka TOZD v letu 1975.

Vse tri samoupravne sporazume naj bi gospodarstvo podpisalo do konca tega meseca. Glede na razumevanje, ki so ga bili železničarji deležni ob srečanju s predstavniki gospodarstva, pričakujemo, da bo tudi ta izredno pomembna družbeno politična naloga rešena pravočasno in v celotnem obsegu!

In še enkrat, to je začasna rešitev. Perspektiva tiči v sistemskih ukrepih. Kot vse kaže, tudi nanje ne bo treba dolgo čakati. Preučevanje teh poti je že nakazano. Železničarje »stepe« petrazredni tarifni sistem, udarja jih dejstvo, da niso urejeni odnosi med cestnim in železniškim tovornim prometom. Dogovor na tem področju bo več kot nujen. Seveda so odprti še drugi problemi. Ni jih malo in pred njimi ne kaže zapirati oči. Saj gre za rešitev vprašanj, ki naj tudi delavcu na železnici in v luki »agotovijo ne samo normalno delo, ustvarjanje dohodka in njegovo delitev, razširjeno reprodukcijo itd. v zdajšnjem času, marveč še zlasti v perspektivi.

M. BOŽIČ

POPRAVEK IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

V članku o obisku predsednika Skupščine Slovenije Marijana Breclja v Žalcu, ki je bil objavljen v prejšnji številki Novega tednika, smo napravili neljubo pomoto, ko smo omenili, da je bil družbenopolitični zbor žalske občinske skupščine do sedaj največkrat nesklepčen. Zapisati bi morali namreč, da je bil že nekajkrat na robu sklepčnosti.

Za neljubo napako se opravičujemo.

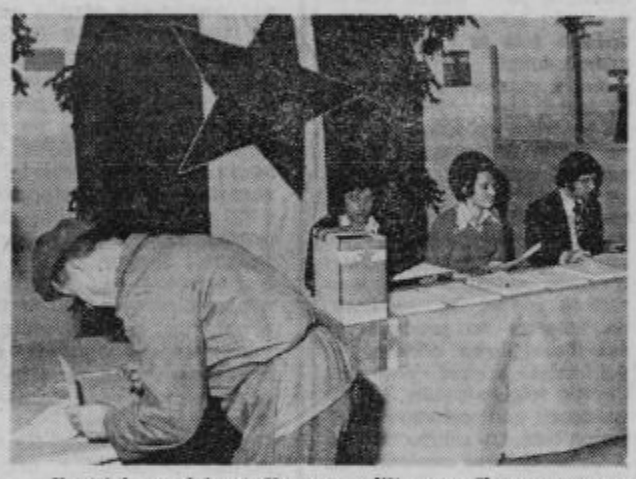

V petek so delavci Konusa volili nove člane v samoupravne organe celotne organizacije, pa tudi temeljnih organizacij združenega dela. Izvolili so nove člane centralnega delavskega sveta, samoupravne delavske kontrole, v temeljnih organizacijah pa delavske svete, komisije za medsebojne odnose in odbore delavske kontrole. Delavci so volili na šestindvajsetih voliščih, iz Konusa pa poročajo, da so volilni rezultati zelo dobri.

FOTO: V. LUSENC

LAŠKO: JAVNE RAZPRAVE O SREDNJEROČNEM PLANU SO V TEKU

Že od 20. januarja potekajo po krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela javne razprave o srednjeročnem planu občine Laško. Osnutek plana je izdelal Zavod za napredek gospodarstva Celje po naročilu izvršnega sveta skupščine občine Laško. Okoli 2000 izvodov osnutka plana so razposlali v javno razpravo vsem delegatom družbenopolitičnega zbora, delegatom zbora krajevnih skupnosti in vsem delegatom za samoupravne interesne skupnosti v krajevnih skupnostih. V delovnih organizacijah je dobilo osnutke plana 30 odstotkov zaposlenih, predvsem vodilni kadri, predstavniki sindikata in samoupravnih organov ter vsi delegati.

Javna razprava bo potekala do 20. februarja, do takrat hočejo dobiti čimveč pripomb, istočasno pa bo potekalo tudi usklajevanje plana.

V okviru predpriprav je SZDL že v decembru sklicala predstavnike krajevnih organizacij SZDL, občinski sindikalni svet pa predstavnike sindikalne organizacije v TOZD, da bi kot razlagalci plana dosegli boljši uspeh.

Če bo razprava potekala po predvidevanjih, bodo v marcu osnutek prečistili, v aprilu pa bo Zavod za napredek gospodarstva izdelal predlog plana, konec istega meseca pa bo srednjeročni plan občine Laško lahko sprejet.

ŠPENDL

ljubljanska banka

Podružnica Celje

objavlja

naslednja prosta delovna mesta:

ZA PODRUŽNICO CELJE:

1 delovno mesto višjega strokovnega referenta za kreditiranje OZD v direkciji kreditiranja investicij
— visoka izobrazba ekonomske smeri, 4 leta delovnih izkušenj, pasivno znanje enega tujega jezika

1 delovno mesto recenzorja investicijskih programov v direkciji kreditiranja investicij
— dipl. inž. gradbeništva ali dipl. inž. arhitekture, 5 let delovnih izkušenj, pasivno znanje enega tujega jezika

1 delovno mesto recenzorja investicijskih kreditov v direkciji kreditiranja investicij
— dipl. inž. strojništva — tehnolog, 5 let delovnih izkušenj, znanje najmanj enega tujega jezika

1 delovno mesto strojepiske I a v direkciji kreditiranja investicij
— dveletna administrativna šola ali enoletni strojepisni tečaj in opravljen izpit za strojepiske I a, 2 leti delovnih izkušenj

1 delovno mesto operaterja sistema v poslovni enoti
— ustrezna štiriletna srednja šola z zaključnim izpitom, uspešno opravljen test za delo na AOP, 3 leta delovnih izkušenj, pasivno znanje enega tujega jezika

ZA EKSPOZITURO ŽALEC:

1 delovno mesto referenta splošne likvidature
— ekonomska srednja šola ali gimnazija, strokovna PTT šola ali srednja komercialna šola z zaključnim izpitom, 3 leta delovnih izkušenj

1 delovno mesto referenta za potrošniške kredite občanov
— ekonomska srednja šola ali gimnazija, strokovna PTT šola ali srednja komercialna šola z zaključnim izpitom, 2 leti delovnih izkušenj

Vse, ki izpolnjujejo razpisne pogoje, vabimo, da vložijo svoje vloge v 15 dneh po objavi v Ljubljanski banki, podružnici Celje, Vodnikova 2, Služba poslovne koordinacije.

TURIZEM

LE NA SKUPNI POTI

»Čeprav gre trenutno le za smernice o predvideni integraciji kolektiva gostinskega podjetja Turist v Mozirju s celjskim Izletnikom oziroma še posebej z enoto rekreacijskega centra na Golteh, je na dlani, da je ta pot skupnega dela in zatorej enotnega obravnavanja gostinskega in turističnega razvoja v Gornji Savinjski dolini tista, ki vodi naprej, ki pelje h krepitvi te dejavnosti in zato njene večje afirmacije. Druge poti ni. Naš kolektiv bo o tem razpravljal na seji delavskega sveta na začetku februarja, in prepričan sem, da se bo odločil za skupno pot,« je med drugim dejal Ivan Zupan, direktor Turista.

Navzlic tej optimistični in seveda utemeljeni napovedi je pred napovedano integracijo še vrsta problemov, ki jih bo treba rešiti oziroma vsaj nakazati pota rešitve prav kmalu.

Največja prednost napovedane integracije je prav gotovo v združitvi vseh gostinskih in turističnih sil v Gornji Savinjski dolini. Po mnenju izvršnega sveta mozirske občinske skupščine naj bi v skupen program reševanja tega vprašanja stopilo tudi zadružno gostinstvo. Ne gre za fizično povezavo, marveč za vključitev v enoten program, v težnjo, da bi enkrat za vselej odpravili v občini večtirnost na gostinskem in turističnem področju. Enotnost turističnega in gostinskega dogajanja v mozirski občini je po predvideni integraciji prva in največja pridobitev.

Odprta vprašanja pa so tudi finančnega značaja. Res je, da bi z integracijo združili tudi sredstva. Toda, ta, vsaj zaenkrat, ne bi bila tolikšna, da bi z njimi lahko rešili vprašanja, ki jih morajo. Zato naj bi v tem obdobju dobili odgovor na vprašanje, kako je z investicijskimi sredstvi, kako s sodelovanjem poslovnih bank in drugih. Prav tako bo treba povedati, in to na glas, kdo in kako bodo krili dosedanjo izgubo Golt.

Predvidena integracija odpira skupna pota na tržišču, v propagandi, v reševanju kadrovskih vprašanj in podobno. To so velike prednosti, ki se jih v Gornji Savinjski dolini dobro zavedajo. Prav tako bodo morali uveljaviti enotno glavno recepcijsko službo in še kaj. Za to so pogoji.

V enotnosti turističnega in gostinskega razvoja v dolini so šli še naprej in nakazali možnosti za povezavo planinskega doma z novo delovno organizacijo. Kakšno obliko naj bi dobila, še ni določeno.

Povsem umestna je težnja, da naj bi v vsakem večjem kraju mozirske občine določili nosilca turističnega in gostinskega razvoja na tistem območju. To naj bi bile večje, sicer pa dobro organizirane gostilne ali hoteli s primernim številom sob za tujce in seveda z ustrezno restavracijsko zmogljivostjo. To pa tudi pomeni, da bo treba nekaj sredstev nameniti za dopolnitev in ureditev nekaterih gostiln oziroma hotela Planinka na Ljubnem. V kolikor bodo izpolnili to nalogo, potem tudi sprejem večjega števila gostov, izletnikov, ne bo problematičen. Gre namreč za dejstvo, da ima Gornja Savinjska dolina najboljše pogoje predvsem za izletniški turizem. Ta pa bo terjal določene naložbe tudi v Logarski dolini. Planinski dom mora biti takšen, da bo lahko sprejel in takoj pogostil več sto turistov, izletnikov.

V Solčavi bo treba okrepiti in urediti predvsem en obrat in povečati ne le restavracijsko kapaciteto, marveč tudi število ležišč. Po rešitvi vprašanja kličejo tudi Luče. Na vsak način bo treba dobiti večji restavracijski prostor, vsaj s sto sedeži. Ustrezni posegi bodo nujni tudi v Gornjem gradu. Program za Ljubno obsega ureditev bifeja v kletnih prostorih hotela Planinka in s tem povečanje restavracijskih. V Rečici ob Savinji ni predvidenih večjih naložb, zato pa tesnejše sodelovanje z zasebnimi dajalci turističnih sob. Program za Mozirje ima več etap. V prvi naj bi pri Turistu povečali restavracijske prostore in število ležišč. V drugi, ki pa je bržčas časovno nekoliko odmaknjena, naj bi zgradili nov hotel, avtomatsko kegljišče, druga igrišča, pokriti bazen in še kaj. V prvi fazi je predvidena celo ureditev dvosteznega kegljišča v domu Partizana. Gostilna v Nazarjih kliče po temeljiti ureditvi.

V Mozirju naj bi v tem času dobili še novo avtobusno postajo z bifejem. Toda sredstva za to naložbo bodo morali zagotoviti drugi in ne gostinski oziroma turistični delavci.

Določena dela bodo nujna tudi na Golteh, saj izgradnja centra še ni zaključena.

Tak je torej okvirni program in za njegovo uresničitev bo treba že na začetku poti zagotoviti sredstva.

Svoj prispevek k živahnejši turistični dejavnosti naj bi dali tudi zasebniki, ki oddajajo sobe. Isto velja za kmečki turizem, ki bi moral dobiti večjo širino. Za to so vsi pogoji. Pri tem pa bo treba uresničiti tudi določila republiškega sporazuma o kreditiranju malega gospodarstva.

Načrti so torej tu, prizadevanja so znana. Nekaj vprašajev je še nad organizacijo združenega gostinstva. Toda, ne tako pomembnih in bolečih.

Pot je torej nakazana. Pot enotnega in skupnega obravnavanja gostinstva in turizma v mozirski občini. Prav bi bilo, da bi po njej začeli hoditi čimprej. Čas hiti. Hitro, zelo hitro. Zamude niso hvaležne, niti spodbudne, kadar je odločitev za združitev sil, sredstev, znanja, kadrov itd. utemeljena.

M. BOŽIČ

GASILSTVO V KONJICAH

NAČRTNO!

Konec preteklega leta so člani občinske gasilske zveze v Slovenskih Konjicah proslavili 20-letnico svojega delovanja. Na občnem zboru zveze so pregledali bero dvajsetletnega dela in ugotovili, da so dobri rezultati opazni na vseh področjih: pri dvigu števila članstva, izboljšanju opreme in pri strokovnem izpopolnjevanju kadrov. Še posebej pa so konjiški gasilci poudarili vek pomen sodelovanja z večino organizacij združenega dela v občini.

V Gasilskem domu v Slovenskih Konjicah sem poiskala Franca Jelenka, tajnika občinske gasilske zveze in ga povprašala, po najbolj aktualnih nalogah zveze v sedanjem obdobju.

»Morda bi najprej veljalo omeniti to,« je dejal Franc Jelenko, »da pripravljamo srednjeročni program dela za obdobje do leta 1980. Naša zveza je bila tudi med prvimi v celjski regiji, ki je že leta 1970 pripravila prvi srednjeročni program in ga tudi v celoti uresničila. Še več. Plan dohodkov smo celo sto odstotno presegli. V tem prvem srednjeročnem obdobju smo največ pozornosti namenili nabavi nove opreme, v novem srednjeročnem programu pa smo si zastavili predvsem naloge v zvezi z nabavo zaščitnih sredstev za gasilce.«

»V občini pripravljate vse potrebno za ustanovitev samoupravne interesne skupnosti za požarno varnost. Kako se vaša zveza vključuje v te priprave?«

»Z odlokom občinske skupščine smo že v lanskem letu imenovali iniciativni odbor za ustanovitev skupnosti. Vendar pa kaj več še nismo storili, ker čakamo na sprejetje zakona v zvezi s požarno varnostjo. Šele potem bomo lahko naredili vse za ustanovitev skupnosti.«

»Gasilska društva v občini so že sprejela nove statute, ki uvajajo precej novosti v njihovo delo. Katere so le-te.

»Društva so že sprejela statute in pravila, ki vnašajo v njihovo delo nekaj novosti. Tudi občinska gasilska zveza sedaj pripravlja nova pravila, ki bodo usmerjala aktivnost članov v tri glavna področja: na področje vzgoje občanov o požarni varnosti, preventivnih pregledov manjših tozdov in obrtnih delavnic ter strokovne priprave operativne enote, ki bodo opremljena za hitro in učinkovito ukrepanje v vseh pogojih.«

»Kako pa se vaša zveza povezuje z družbenopolitičnimi organizacijami in občani konjiške občine?«

»Zveza je res dobro povezana z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami v občini, tako s Socialistično zvezo, sindikati, Zvezo komunistov in drugimi. Tudi z občani se dobro povezujemo, o čemer govori tudi podatek o prirastu članstva v zadnjih letih. Največja pomanjkljivost je ta, da se ne povezujemo z občinskim štabom civilne zaščite, katere sestavni del smo. Zveza in štab civilne zaščite sprejemata svoje programe, nabavljata novo opremo, naše delo pa je pravzaprav isto. Marsikaj bi lahko še storili ravno na tem področju povezovanja s civilno zaščito.«

DAMJANA STAMEJČIČ

GORSKI DOM ZAPRT

Gostišče Gorski dom je zaprto. Zaprta je prijetna turistična postojanka, ki spada med drugim v znano in dobro obiskovano planinsko transverzalo Kumrovec—Kum. V njeni neposredni bližini je znan kulturno zgodovinski spomenik, cerkev in kapelice na Gorah, ki jih letno obišče precej ljudi. Vsi ti ljudje, recimo jim turisti, bodo sedaj ostali brez prijetnega zatočišča, šmarska občina, ki ima tako ali tako že precejšen deficit na področju gostinstva, pa brez še enega gostinskega lokala. In končno: Gorski dom, poleg Boča edina planinska postojanka, spada tudi v območje krajinskega parka, ki bo takšne objekte še kako potreboval.

CELODNEVNE ŠOLE

VEDNO VEČ

V drugem polletju letošnjega šolskega leta bodo v Preboldu kot prvi v žalski občini pričeli s celodnevno osnovno šolo. Za več besed o tem smo zaprosili analitika za družbene službe pri skupščini občine Žalec VERO OREŠNIK.

»Že pred dobrim letom dni smo se začeli v naši občini z vso resnostjo pripravljati za prehod na celodnevno osnovno šolo. Za Prebold smo se odločili predvsem zaradi tega, ker smo dobro vedeli, da bodo tam najboljši prostorski pogoji. Osnovna šola Prebold je namreč letos dobila nove učilnice, adaptirana je tudi stara šola, tako, da prostorskih problemov ne bo. Februarja bomo prešli na celodnevno osnovno šolo s prvima dvema oddelkoma. Se pravi, da bo celodnevna šola potekala v štirih razredih. V celodnevno bivanje bo tako zajetih okrog sto učencev. Same priprave so potekale zelo koordinirano in to s skupščino občine. Koordinacijskim odborom za uvedbo celodnevne šole pri občinski konferenci socialistične zveze ter z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami. Prav tako so pri pripravah izredno dobro delovali tudi učitelji na preboldski osnovni šoli, ki so si med drugim ogledali potek takega pouka v drugih občinah, kjer že imajo celodnevno šolo. Brez dvoma so na ta način dobili precej izkušenj ter izmenjali izkušnje, ki jim bodo še kako prišle prav pri njihovem delu.

Tudi finančno smo reševali start za prehod na celodnevno šolo zelo konkretno. O tem je razpravljala občinska izobraževalna skupnost. Njen izvršni odbor je najprej odobril sredstva v vrednosti 25 starih milijonov za nabavo prepotrebne opreme in učil, kar je vsekakor pogoj za uspešen začetek. Pri konkretni realizaciji programov smo ugotovili, da so ta sredstva preskromna. Treba je še nabaviti fotokopirni stroj.. Glede kadrov smo na samem začetku mislili, da bodo nastopile večje težave, kot so v resnici bile. Z zanimanjem vodstva šola in z ustreznimi pravočasnimi razpisi lahko danes z veseljem povemo, da so kadri zagotovljeni, seveda pa bo treba določene interesne dejavnosti reševati z zunanjimi sodelavci. Tako so se v izvedbo projekta uspešno vključili predstavniki občinskih samoupravnih interesnih skupnosti in vzgojnovarstvenega zavoda. S starši smo sklicali roditeljski sestanek, na katerem so predstavniki koordinacijskega odbora, ki pripravlja prehod na celodnevno šolo, povedali, kakšne prednosti nudi celodnevna osnovna šola. Ob zaključku smo z zadovoljstvom ugotovili, da so starši celodnevno osnovno šolo sprejeli kot potrebo, ki je današnjemu času še kako potrebna.«

JANEZ VEDENIK

PORAST INVALIDNOSTI V CELJU

V preteklem tednu so se zbrali na občnem zboru člani društva invalidov Celje, ki so svoja pravila prilagodili delegatskemu sistemu.

Med drugim so zelo ostro obravnavali pretiran staležbolnikov, ki ga je bilo mogoče zapaziti v preteklem letu v celjski regiji.

Izredno pa je porastel tudi procent delovnih invalidov, zlasti v zadnjih dveh letih. Dvignil se je kar za 4,6 odstotka, za to pa so invalidi na svojem zadnjem občnem zboru iskali krivca. Našli ga seveda niso, opozorili pa so na dejstvo, da delovne organizacije prehitro predlagajo svoje člane za invalidsko upokojitev.

Sicer pa pričakujejo invalidi z novim delegatskim sistemom, ki jim omogoča prodreti v temeljne organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in interesne skupnosti, boljše rezultete, ker bodo lahko z neposrednim kontaktom vplivali na različne odločitve.

Z. S.

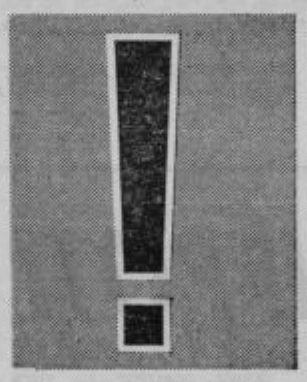

KONJICE: ZA BOLJŠE DELO

V Slovenskih Konjicah so pripravili vse potrebno za ustanovitev skupnih strokovnih služb šestih občinskih skupnosti: izobraževalne, skupnosti otroškega varstva, kulturne skupnosti, telesnokulturne skupnosti, skupnosti socialnega skrbstva in raziskovalne skupnosti. Tudi sistemizacija delovnih mest je že sprejeta, v teh dneh pa poteka razpisni postopek za pridobitev potrebnih kadrov. V skupnih strokovnih službah bo zaposlenih pet delavcev, dejavnost službe pa bodo financirale vse interesne skupnosti glede na delež nalog, ki jih bo zanj opravljala služba. Prednosti skupnih strokovnih služb je veliko, najvažnejša pa je ta, da bo delo skupnosti teklo usklajeno in da bo sklic skupščin vseh intresnih skupnosti odslej enoten. To pa bo nedvomno velikega pomena za delo delegatov splošnih delegacij.

D. S.

OTOK

PROSTI ČAS MLADIH

Prosti čas je razen družine in šole eden glavnih dejavnikov, ki vplivajo na razvoj osebnosti mladega človeka. Rezultati raziskav kažejo, da na vsebino in način preživljanja prostega časa osnovnošolskega otroka vpliva v dveh desetinah šola, v treh desetinah družina, v petih desetinah pa okolje. Na polovico prostega časa osnovnošolskega otroka družina in šola torej nimata nobenega vpliva, ampak je otrok prepuščen samemu sebi in raznim vplivom iz okolja. Ti vplivi so pa večkrat negativni in odklanjajo zdrav razvoj mlade osebnosti. Vsekakor je nujno potrebno, da skušamo vpliv negativnih dejavnikov, ki delujejo na otroka v njegovem prostem času, zmanjševati in preprečevati. To lahko med drugim dosežemo tudi s tem, da čimveč otrok vključimo v organizirane prostočasne dejavnosti. Teh dejavnosti, v katerih bi otrok svoj prosti čas preživljal organizirano in pod strokovnim vodstvom, pa je v otrokovem domačem okolju, v krajevni skupnosti, premalo. Otrokom bi morali torej nuditi več možnosti za primerno in pedagoško smiselno preživljanje prostega časa.

V Celju se pripravljamo, da bi organizirali v krajevnih skupnostih takšne oblike prostočasnih dejavnosti, ki bi pritegnile čimveč naših otrok. V začetku oktobra lanskega leta je bilo v Celju strokovno posvetovanje o problematiki organiziranega preživljanja prostega časa mladih. Nato so sledile intenzivne priprave (program, kadri, prostori, materialna sredstva idr.) za organiziranje prostočasnih dejavnosti za predšolske in osnovnošolske otroke na Otoku (krajevne skupnosti Slander, Kajuh in Savinja). Osnovno politiko problematike organiziranega preživljanja prostega časa mladih je sprejel v svoj program dela svet za socialno politiko pri občinski konferenci SZDL, nosilec teh priprav pa je Društvo prijateljev mladine Otok-Celje. DPM Otok je v sodelovanju z občinsko zvezo prijateljev mladine, Centrom za socialno delo, Pedagoškim šolskim centrom in VVZ Anice Černejeve že pripravilo predlog programa razvijanja organiziranih prostočasnih dejavnosti za predšolsko in osnovnošolsko mladino v krajevnih skupnostih Slander, Kajuh in Savinja, zaključujejo pa že tudi priprave glede kadrov, prostorov in materialnih sredstev. Ta program predstavlja obogatitev programa dela DPM Otok in kmalu bodo na Otoku v Celju začele delovati različne oblike organiziranih prostočasnih dejavnosti.

Starši na Otoku! Že sedaj vas vabimo, da svoje otroke vključite v organizirane prostočasne dejavnosti. Ne pustite svojega otroka prepuščenega samemu sebi, ampak naj vaš otrok del svojega prostega časa preživlja organizirano in pod vodstvom.

BRANKO BUT

DELAVSKA KONTROLA

KAKO DELA

Minilo je kar dve leti, odkar smo uvedli samoupravno delavsko kontrolo v vseh organiziranih oblikah združenega dela.

V tem obdobju se je že nekajkrat preverjalo rezultate dela komisij za samoupravno delavsko kontrolo v TOZD.

Da bi dobili realno oceno stanja, je komisija za samoupravljanje pri občinskem sindikalnem svetu opravila razgovore v 38 TOZD. Ugotovljeno je bilo, da imajo v vseh delovnih sredinah ustanovljene komisije za samoupravno delavsko kontrolo, pravilnike in programe dela. V nekaterih sredinah se je tudi pokazalo, da so bile te komisije dokaj aktivne. Prav tako pa je bilo tudi ugotovljeno, da pa bistvenega — zaželenega cilja nismo povsod dosegli. Pri tem imamo v mislih vsebinski premik pri nadaljnjem uveljavljanju samoupravne delavske kontrole.

Aktivnost na tem področju izrazito zaostaja zlasti v tem, da delavska samoupravna kontrola še ni dobila enakopraven položaj, da se v večini primerov delo odvija ob slučajnih pojavih, da je še odpor nekaterih struktur, ki zavirajo delo samoupravne delavske kontrole in da se strokovne službe premalo angažirajo pri zbiranju potrebnega materiala.

Prav tako je bila izražena potreba po intenzivnem usposabljanju in izobraževanju članov komisij za samoupravno delavsko kontrolo za njihovo lažje in učinkovitejše delo.

Vsekakor bo ob teh odprtih vprašanjih potrebna večja politična podpora in prisotnost političnih organizacij v TOZD, ki bodo morale izpostaviti odgovornost vseh dejavnikov pri uveljavljanju samoupravne delavske kontrole.

VIKI KRANJC

MESEC KUHINJ
10 % POPUST
Poslovalnica POHIŠTVO v ŽALCU
vam nudi v FEBRUARJU veliko izbiro kuhinj in opreme priznanih proizvajalcev kuhinjske opreme.
Poleg brezplačne dostave na dom — nudimo tudi potrošniški kredit do 30.000 din.
Oglejte si zaloge in se prepričajte o izbiri in kvaliteti.

V VSAK DOM NOVI TEDNIK

KRAJEVNA SKUPNOST STRMEC

TEŽAV RES NE MANJKA

Prihodnje leto bo osrednja proslava ob prazniku občine Celje v Strmcu. Občani te krajevne skupnosti si seveda prizadevajo, da bi zaradi tega še posebej lepo uredili svoj kraj, da bi asfaltirali cesto, uredili kulturni dom, napeljali telefon ... Želja je veliko, ravno toliko pa tudi problemov, ki tarejo občane. Da bi izvedela čimveč o težavah, s katerimi se srečujejo v tej krajevni skupnosti ter prisluhnila tudi pobudam za njihovo rešitev, sem se udeležila širšega razgovora s predstavniki krajevne skupnosti. Razgovora so se udeležili: Ivan Jezernik, Avgust Golob, Mira Šeško, Boris Žirovnik, Adica Pešak, Alojz Drgajner in Tone Pešak.

Veliko je težav in problemov, s katerimi se že dolgo ubadajo občani krajevne skupnosti Strmec in ki postajajo iz leta v leto vse bolj pereči. Med njimi je na vidnejšem mestu prav gotovo problem v zvezi s šolo v Socki, ki dela v napol razpadlih in neprimernih prostorih stare graščine. Občani pravijo, da šole ni moč več popravljati, toliko je že dotrajana. Boje se, da bi prišlo zaradi nestabilnih zidov nekega dne do nesreče, ki bi lahko hudo prizadela katerega od učencev. Pravijo, da bi morala celjska občina na kakršenkoli način rešiti ta problem, pripravljeni so celo prispevati polovico potrebnega denarja za izgradnjo nove montažne šole, kjer bi lahko uredili tudi oddelek otroškega varstva za predšolske otroke. Občani pa so najbolj prizadeti zato, ker v srednjeročnem programu razvoja celjske občine ni vključena izgradnja nove šole v Socki, prav tako pa tudi ne adaptacija osnovne šole v Strmcu. V slednji bi namreč želeli čimprej zagotoviti pogoje za podaljšano bivanje otrok v šoli, če že ne za celodnevni pouk. Veliko je občanov, ki se vozijo vsak dan na delo v Celje, Vojnik in drugam, večina njih pa želi, da bi imeli njihovi otroci zagotovljeno v šoli poleg malice tudi kosilo. To pa ob sedanjih pogojih v šoli ni mogoče.

V Socki se krajani upravičeno jeziko tudi zaradi Merxove trgovine, v kateri sicer lahko kupijo marsikaj, le najvažnejšega živila — kruha — ne! Trgovina namreč nima urejenih prostorov, zato sanitarna inšpekcija ne dovoli prodaje kruha. Zato morajo hribovski kmetje hoditi ponj tudi po ure daleč v Strmec. To pa tudi še ni vse. Last se pogodba o najemu prostoje sedaj trgovina, je zahteval, da mora Merx v najkrajšem času izprazniti prostore, saj se pogodba o najemu prostorov že izteka. Predstavniki Merxa pa pravijo, da v Socki ne bodo postavljali nove trgovine, ker se jim to ne izplača. Tako postaja odprto vprašanje oskrbe za osem sto občanov, ki živijo v Socki in njeni okolici. Omeniti moram, da imajo podobne zaplete s trgovino tudi v Strmcu. Tik ob trgovini je namreč veterinarska ambulanta, pred katero je predvsem v poletnih mesecih velikokrat zbrano kar lepo število govedi. O tem, kako v takih dneh smrdi v trgovini, ni vredno posebej govoriti.

Gotovo pa je problem okrog asfaltiranja ceste Strmec—Socka—Vitanje za občane krajevne skupnosti Strmec najbolj pereč. Z njim se ubadajo že od leta 1962, ko je bila ta cesta še regionalnega značaja, aktualen pa je še danes, ko je postala po novi razvrstitvi ta cesta občinska. Prebivalci so menili, da bo poslej morebiti lažje in da bo občina le zbrala denar za asfaltiranje šestih kilometrov ceste. Obljube so prihajale od vsepovsod, cesta pa je še vedno neasfaltirana in zelo, zelo prašna. Občani so končno sami poprijeli za delo. Organizirali so akcijo, s katero so želeli sami zbrati potreben denar. A zalogaj je bil za občane prevelik, zato akcija ni uspela. Klobčič, v katerega je bila zavita cesta pa se je pričel počasi odvijati lani ter se na zadnji seji občinske skupščine dokončno odvil letos. Delegati občinske skupščine so namreč sprejeli določene kriterije v zvezi s financiranjem ceste Strmec—Socka—Vitanje. Po teh kriterijih bodo občani sami zbrali okrog 30 milijonov starih dinarjev za asfaltiranje ceste, nekaj čez 40 milijonov bodo prispevale vse tiste TOZD in OZD, ki cesto v največji meri uporabljajo (tu je predvsem Gozdno gospodarstvo Celje, Merx Celje, Hmezad Žalec, Kovinar Vitanje in TKI Vitanje), ostala sredstva pa bo prispevala širša družbena skupnost iz različnih virov. Prva zemeljska dela na odcepu dobrnske ceste proti Strmcu so ravno v teh dneh že opravljena, občani pa menijo, da bo na cesto v najkrajšem času položen tudi asfalt. Tako bi lahko že letos nadaljevali z asfaltiranjem ceste od Strmca proti Socki.

Boris Žirovnik, predsednik izvršnega odbora krajevne konference SZDL: »Občani se vključujejo v vse akcije v krajevni skupnosti, vendar pa vsega le ne zmorejo opraviti sami brez pomoči širše družbene skupnosti«.

Še vedno bi lahko zapisala o težavah, s katerimi se srečujejo občani krajevne skupnosti Strmec. Lahko bi pisala o zapletih okrog zazidalnega načrta strmec, ki je po besedah sogovornikov nesprejemljiv in zaradi katerega pomanjkljivosti se je iz kraja izselilo že več ljudi. Med drugimi tudi dva učitelja, ki sta za kraj, kot je Strmec, več kot dragocena. Veljalo bi zapisati o težavah v zvezi s sušilnico za hmelj, ki bi jo želeli krajani spremeniti v kulturni dom. In še kako upravičeno, saj je bila stavba takoj po vojni tudi grajena kot kulturni dom. O problemih, ki se še kako prisotni med občani krajevne skupnosti Strmec, pa bomo v prihodnjih številkah našega tednika še govorili. Tudi zato, ker so za rešitev nekaterih od teh problemov že nakazane možne rešitve.

DAMJANA STAMEJČIČ

Pogled na staro graščino v Socki, ki kljub razmajanim zidovom še vedno služi tudi kot šola.

ŠTORE

DOČAKALI

Pacienti in osebje zobozdravstvene ambulante v Štorah so si že dolgo let želeli boljših naprav in opreme te ambulante, saj je bilo delo ob zastarelih napravah izredno težko, bila je potrebna izredna potrpežljivost osebja in pacientov, da so vzdržali v takih razmerah. Nekateri pacienti so odhajali v ambulante v Celje. Zdaj so zadovoljni eni kot drugi. Zobozdravstvena ambulanta je opremljena z najsodobnejšimi stroji. Posebno pade v oči nov stroj z več funkcijami, znamke Unit — elektra, K, na turbinski pogon, z vrtalko, napravo za izpiranje s toplo in hladno vodo, s svojim reflektorjem za osvetlitev delovnega polja; zamenjan je tudi stari stol za paciente, ki je bil odpisan že leta 1959, zdaj je tu nov zobozdravstveni stol.

V zobotehniškem laboratoriju pa opaziš najprej novo mizo, ki pa ni navadna delovna miza z nekaj predali, temveč je ta zobotehniška miza eden najsodobnejših tovrstnih artiklov. Vgrajeno ima električno vrtalko, sesalko, ima svoj reflektor instalacijo za plin, ventilator, ki preprečuje vdihavanje prahu; tu so turbinske glave za namestitev svedrov, tu je »tihi asistent« — omarica za instrumente. V sosednji delavnici pa so pridobili stroj za obrezovanje mavca.

Nova oprema je stala okrog 17 milijonov dinarjev, od tega je prispeval kolektiv železarne 12 milijonov, Zdravstveni dom Celje pa 5 milijonov din. Tako je kolektiv delovne organizacije železarne zopet pokazal veliko razumevanje za reševanje pereče zdravstvene problematike, za kar mu je osebje in laboratorija resnično hvaležno, enako tudi pacienti, ki prihajajo v to ambulanto iz Štor ter bližnje in daljne okolice.

Zdaj tudi ne bodo več sprejemali pacientov med delovnim časom, saj je ambulanta z laboratorijem odprta dnevno od 6. do 19. ure. Velik prihranek torej tudi pri delovnih organizacijah!

CELJE: KRITIČNO O KLUBU OZN

V prostorih Mladinskega kluba v Celju je bila pred dnevi druga seja predsedstva OK klubov OZN Celje. Žal udeležba ni bila polnoštevilna, predvsem zaradi neresnosti srednješolcev. Eden izmed vzrokov za sklic seje je bila nedelavnost nekaterih članov, ki so naziv, ne pa tudi delo funkcij sprejeli. Povsem to velja za študijsko komisijo in njenega predsednika Smiljana Stiplovška, ki se po izvolitvi, kljub mnogim opozorilom, še ni pojavil na uradnih urah v prostorih občinske konference klubov OZN. Zaradi neresnosti te komisije, ki je bila zadolžena za izdajo Informacij, le-te ne bi izšle do 15. 1. niti do katerega poznejšega datuma. Vendar bodo Informacije izšle z nekajdnevno zamudo, predvsem po zaslugi predsednika in sekretarja OK kluba OZN Celje, ki sta zbrala material zanje in vse potrebno delo sama opravila.

Prisotni na seji so se dogovorili, da bi nedelavne člane zamenjali. Za neučinkovitost dela predsedstva in OK klubov OZN Celje so krivi tudi klubi po šolah, ki ne sodelujejo dovolj z OK. Za izboljšanje položaja so se dogovorili za drugačen sistem dela, ki bi dal boljše rezultate, saj smo v letu, ko v Celju praznujemo 20. obletnico prvega kluba v Celju in drugega v Sloveniji. Dogovorili so se za izvedbo osrednje proslave, ki naj bi bila aprila v Narodnem domu. Obrobne prireditve pa naj bi potekale skozi celo leto. Člani kluba OZN Kajuhov dijaški dom pa so izrazili željo, da organizirajo kviz tekmovanje med dijaškimi domovi, na sodelovanje pa vabijo tudi srednje šole. Tema kviza pa še ni popolnoma izrečena.

Poraja se upanje, da bo kmalu možno pokazati sadove dela in da se čim svečanejše proslavi obletnica ustanovitve prvega kluba v Celju.

BOJAN KOROŠEC

Enotno hranilništvo

Trinajsta skupna seja delegatov vseh treh zborov občinske skupščine v Mozirju, v torek, 27. t. m., je dala dovolj priložnosti, da so proučili številne probleme in zlasti še naloge kmetijstva v občini. O uspešnosti seje govorijo tudi njeni zaključki, saj posegajo na vsa ' področja kmetijske proizvodnje in med drugim opozarjajo tudi na krepitev višinskih in še posebej obmejnih kmetij. Pomembna je tudi odločitev o organiziranju enotne hranilnice in posojilnice za področje kmetijstva. Tako bodo pridobili nova sredstva za razširitev kreditiranja.

Na seji so sprejeli še dva odloka, ki posegata na stanovanjsko gospodarstvo, odobrili zatem domačemu komunalnemu podjetju 88 tisoč din posojila za gradnjo vodovoda Letošč—Nazarje—Mozirje ter sprejeli odlok o davkih občanov ter odlok o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve.

MB

Nezaupnica

Medobčinsko sodelovanje je spet dobilo nezaupnico. Tokrat v prizadevanjih za ustanovitev medobčinskega inšpekcijskega organa. Navzlic sklepu seje sveta občin celjskega območja ob koncu lanskega leta v Rogaški Slatini, da je tak organ treba ustanoviti, saj lahko bistveno prispeva k zboljšanju in učinkovitosti dela inšpekcijskih služb, zadnje pobude niso dobile večine. Velenjčani se ne strinjajo s predlogom, ki je v razpravi. Ali to pomeni — ne, nasploh?

Ta, pa tudi nekateri drugi primeri težavnega medobčinskega dogovarjanja kažejo, da bo treba vprašanja na novo osvetliti in jim dati svoje mesto. Na vsak način demokratično in odločno. Zato ni naključje, če je svet občin celjskega območja odstopil primer »medobčinskega inšpekcijskega organa« v nadaljnji pretres medobčinskemu svetu ZK in enakemu organu SZDL.

Sicer pa so se na ponedeljkovi seji sveta občin celjskega območja seznanili s potekom priprav na integracijo — v zdravstvu celjske in posavske regije. Prav tako so ocenili priprave na sklenitev dogovora o splošni porabi.

VRTEC NA POLZELI POD STREHO — V centru Polzela, kjer gradi gradbeno podjetje Gradnja iz Žalca novo vzgojno varstvno ustanovo, potekajo zadovoljivo. V vrtcu bo prostora za 140 otrok. S tem bo za nekaj prihodnjih let problem otroškega varstva na Polzeli rešen. Foto: T. TAVČAR

RAZSTAVA V MUZEJU REVOLUCIJE

PARTIZANSKO ŠOLSTVO

V Muzeju revolucije Celje bo v času od 2. do 15. februarja odprta zanimiva občasna razstava »Partizansko šolstvo na Slovenskem«, ki jo je pripravil Slovenski šolski muzej v Ljubljani. Razstava bo prikazala, v kakšnih pogojih se je razvijalo in delovalo slovensko šolstvo ter kakšno skrb je politično vodstvo posvečalo izobraževanju mladine že med samim bojem za nacionalno in socialno osvoboditev slovenskega naroda.

Takoj po zasedbi slovenskega ozemlja so okupatorji vpeljali svoj šolski sistem. Nemci in Madžari so na Štajerskem, Gorenjskem in v Prekmurju takoj ukinili poučevanje v slovenskem jeziku in uvedli nemške oziroma madžarske šole, Italijani pa so še dopuščali slovenski jezik v šolah »Ljubljanske pokrajine«.

Takoj po ustanovitvi Osvobodilne fronte slovenskega naroda je bilo poskrbljeno v njenem programu tudi za slovensko kulturo, izobraževanje slovenskega naroda in varovanje slovenskega jezika. Slovenski partizanski šoli pa je dal zakonsko osnovo s posebnim odlokom tudi Izvršni odbor OF.

Razmah slovenskega partizanskega šolstva ni bil povsod enak. Osnovni pogoj za delovanje šol je bilo predvsem osvobojeno ozemlje. Mreža partizanskih šol se je močno razširila po kapitulaciji vlasti na Dolenjskem, Notranjskem, Primorskem pa tudi na Štajerskem in Gorenjskem.

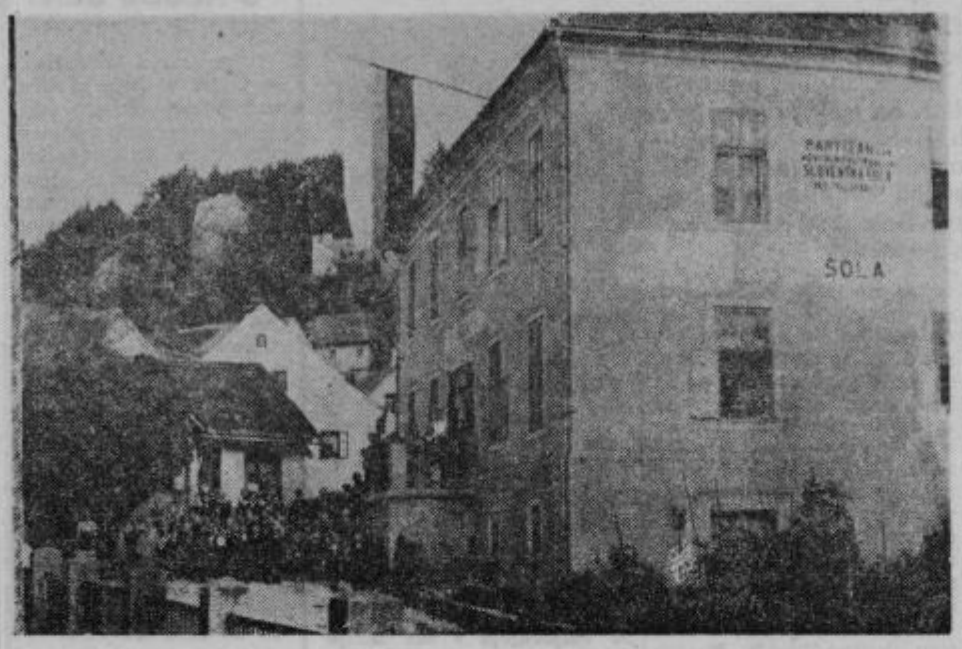

Nekdanja osnovna šola na Planini

Za delovanje partizanskih šol je bila značilna improvizacija, ker je primanjkovalo učnih knjig in drugih učnih pripomočkov. Učitelji so si morali pomagati tudi z mladinskim partizanskim tiskom: Mladino, Slovenskim pionirjem, Mladim rodom, Mladim puntarjem itd.

Partizanski učitelji so bili zelo požrtvovalni, da so kljub stalni negotovosti in med bojem učili po učnem načrtu, pisali priprave, vpisovali učence v razrednice in pisali šolske kronike. Šola v času NOB je bil živ organizem. Ni bila sama sebi namen. To dokazuje tudi ustanavljanje »roditeljskih svetov« za utrjevanje vezi med šolo in domom, bila pa je vključena tudi v razne takratne akcije in tekmovanja.

Velika teža šolskega dela med NOB je slonela na šolskih nadzornikih, ki so hodili iz kraja v kraj in bili v stalnih stikih s šolami in učiteljstvom. Vodili so šolske konference, skrbeli za izvajanje učnih načrtov in izpopolnjevali učiteljske pripravnike, ki so končali pedagoške tečaje le-te je organiziral prosvetni odsek SNOS s pomočjo pokrajinskih poverjenikov.

Razstava, katere otvoritev bo 2. februarja ob 18. uri v Muzeju revolucije Celje, na tografijami zelo pregledno ilustrira prizadevanje partizanskih učiteljev za ohranitev in utrditev slovenskega jezika, pa tudi veliko zavzetost takratnega mladega rodu za obiskovanje slovenske šole in za pridobivanje potrebnega znanja.

STANE MRVIČ

IN MEMORIAM

Hinko Leskovšek

Gozdnata pobočja v celjski okolici sredi maja 1945 še niso bila povsem očiščena ostankov sovražnikovih vojska in kolone premaganega okupatorja skozi dokaj zbombardirano mesto ob Savinji, so bile še dnevni dogodek, ko se je mlado in staro, vse kar je preživelo strahote okupacije in vojne 1941—1945, še zbiralo, da bi znova slovensko zapeli in zaigrali in znova stopili na gledališki oder, vse hkrati, v eni sapi takorekoč, vproti — ob obnavljanju domov in tovarn, med odstranjevanjem ruševin in vseh drugih posledic štiriletnega uničevanja dela slovenskih rok in duha.

In ker je »teater nujna potreba človeštva, nujnejša od literature, nujnejša od slikarstva, nujnejša od drugih umetnosti« (Osip Šest), se je kulturno-prosvetno delo v povojnem Celju začelo z gledališčem. Toda gledališče so igralci in igralke, te pa je bilo treba šele zbrati. To se je zgodilo na avdiciji, ki je bila 30. maja 1945 v veliki dvorani napol porušenega narodnega doma. Avdicija je bila sklicana na pobudo režiserja HINKA LESKOVŠKA, ki je tedaj — po povratku iz partizanov in v kulturniškem krogu skladatelja in dirigenta Radovana Gobca, slikarja Karla Zelenka, kiparja in pesnika Aladina Lanca in še drugih kulturnih in političnih aktivistov, delal v referatu za prosveto pri tedanjem okrožnem odboru OF v Celju. Hinko Leskovšek je med zbrane gledališke navdušence razdelil nekaj pesniških zbirk in drugih leposlovnih tekstov in vsakemu posebej izbral besedilo, ki ga je bil priglašeni dolžan pred zbranimi recitirati. Po svoji oceni nas je kmalu za tem »zasedel« za prvo gledališko predstavo — za Borove Raztrgance... Tako se je Hinko Leskovšek zapisal v zgodovino povojne obnove celjskega gledališča kot njegov prvi dramaturg in režiser in utemeljitelj. Zastavil je kar se da resno, odgovorno in požrtvovalno, ne kot dreser, ki bi si želel poslušnega in rutiniranega igralca, marveč kot vzgojitelj, ki je igralske energije odkrival, jih osvobajal, krotil in usmerjal. Bil je zagovornik kolektivnega gledališča in anonimnosti posameznika, zato tudi njegov plakat, ki je naznanil premiero Raztrgancev 8. julija 1945 in ponovitev 10. julija 1945, razen teh datumov ter naslova drame in avtorja, ni navajal realizatorjev uprizoritve...

Po dveh tednih za Raztrganci je Hinko Leskovšek postavil na oder v današnjem Unionu še zborno deklamacijo Kajuhovih pesnitev. Uprizoritev je bila prvi del gledališko-glasbenega večera »Hej partizan« 21. julija 1945, toda Hinkova poslovilna predstava v Celju. Njegov predlog, da bi ga zaposlili kot stalnega režiserja celjskega gledališča ni bil sprejet, zato se je odpravil v Ljubljano. Po tridesetih letih dela v ljubljanski operni hiši je 57 let star zaključil svoje kulturno poslanstvo kot operni režiser, kot eminenten gledališki oblikovalec.

Ta zapis bodi skromna dopolnitev tako zapisa v Slovenskem gledališkem leksikonu (str. 375), kakor nekrologa v osrednjem dnevniku z dne 22. t. m., kjer je izostal njegov delovni intermezzo 1945 v Celju, v čigar gledališki zgodovini pa ime in delo 20. t. m. umrlega Hinka Leskovška ne more ostati nezabeleženo.

GUSTAV GROBELNIK

CELJSKI GODALNI ORKESTER

PLODNO OBDOBJE DELA!

Lansko leto je slavil Celjski godalni orkester svoj 30. jubilej. Minilo je več kot trideset let, ko so se takoj po preganjanju zadnjih okupatorjevih vojakov iz naših tal, zbrali celjski godbeniki ob pokojnem profesorju Dušanu Sancinu, ter v nabito polni dvorani Union v Celju igrali v čas zmagi in svobodi. To je bil začetek enega, kasneje najboljših amaterskih orkestrov. Vrstili so se nastopi, tekmovanja in samostojni koncerti. Najsijajnejše obdobje pa je bilo vsekakor obdobje 1950—1954. Prva mesta na tekmovanjih, koncerti v Celju, Mariboru, Trstu, Zagrebu; na programih naših radijskih postaj; lepe ocene znanih glasbenih kritikov in vrsta koncertov z znanimi violinskimi in klavirskimi solisti. Ker je prof. Sancina, po njegovih uspešnih štiridesetih dirigentskih letih pričela grabiti bolezen, je orkestru dirigiral najstarejši član »Sancinovega« orkestra, Stanko Pojavnik. Njegov pogumni nastop za dirigentskim pultom celjskega godalnega orkestra ni pomenil organskega nadaljevanja Sancinovega dela pač pa je hvalevreden, ker je obdržal orkester pri življenju.

V začetku šolskega leta 1970/71 se je orkester ponovno uredil in zbral k prvi vaji, tokrat pod vodstvom prof. Valterja Rateja. Med tem, ko je orkester na samem začetku deloval v skladu z organizacijo Ljudske prosvete Slovenije, kot sekcija sindikalnega prosvetnega društva »Ivan Cankar«, kasneje, kot samostojni godalni orkester »Ivan Cankar« je sedaj v tem novem obdobju zaživel pod imenom »Celjski godalni orkester«. Kljub že stalnim problemom orkestra, to je odhajanja študentov glasbenikov v Ljubljano, kar je bila posledica preslabotna zasedba, je orkester izkoristil naslednjo zimo za pripravo na svoj prvi samostojni koncert. Program, ki so ga pripravili za ta prvi koncert, spodbudi koncertno poslovalnico v Celju, da uvrsti predvideni koncert v svoj program abonmajskih koncertov. To ponovno oživitev orkestra so kritiki zopet lepo ocenili, lep glasbeni večer pa je bil tudi priložnost za podelitev Gallusovih odličij, prvemu dirigentu prof. Dušanu Sancinu pa Gallusovo odličje. Tudi naslednje leto je orkester koncertiral na abonmajskih koncertih koncertne poslovalnice. Ocena: »V primerjavi z lanskim letom je bil storjen očiten korak naprej, tako v programskem, kot v muzikalnem pogledu.« Led je bil prebit! Orkester se je številčno pomnožil, pričel s številnimi drugimi nastopi, dirigent prof. Valter Ratej pa je izbral za amaterski orkester zelo dober program, ki je bil za poslušalca zelo privlačen. Jasno je bilo spoznanje, da je tak orkester dragocen člen v celjskem kulturnem življenju. Zato je njihov koncert postal tradicija v programu celjske koncertne poslovalnice.

Približno taka je bila pot godalnega orkestra do danes. Delo posameznikov in dirigentov, kot v preteklosti delo prof. Dušana Sancina, tako sedaj njegovega naslednika prof. Valterja Rateja, je letos osvojilo še eno zmago na področju svoje glasbeno-kulturne poti. Svoje, če lahko tako rečemo, tridesetletno delo so trajno ovekovečili na LP plošči.

Posneli so: Janeza Krstnika Dolarja — Baletti A4 I, Matije Bravničarja — Divertissement, G. F. Händla — Largo in Karla Dittersa von Dittersdorfa — Koncert za klavir in godalni orkester v A duru.

Torej lep zaključek novega petletnega obdobja Celjskega godalnega orkestra pod vodstvom prof. Valterja Rateja. Ob njihovem uspehu pa še naša želja, želja vseh ljubiteljev komorne glasbe, da bi bila njihova nadaljnja pot in njihovo nadaljnje obdobje prav tako plodno in uspešno.

VOJKO RIZMAL

JUTRI PREMIERA

V petek, 30. januarja bo v Slovenskem ljudskem gledališču Celje premiera romantične tragedije Alfreda de Musseta »Lorenzaccio«, ki jo je prevedel Aleš Berger, zrežiral pa Dušan Mlakar. Sceno je zasnoval gost iz Zagreba Drago Turina, kostume Mija Jarčeva, glasbo je napisal Darijan Božič, koreograf je bil Jaka Hafner, borilne prizore je naštudiral Andrej Zajec, odrsko luč pa postavila Chris Johnson. Sodeluje ves celjski ansambel, pomnožen z gosti Maksom Furijanom, Radkom Poličem, Markom Simčičem in Karlijem Brišnikom (na fotografiji sta Borut Alujevič v vlogi Tebaldea, v mečevalski sceni igra še Scoronconcola in na Stanko Potisk v naslovni vlogi).

PISMA

Objavljamo le pisma s polnim naslovom avtorja. Za vse navedbe v pismih odgovarjajo izključno pisci.

SVEŽ IN ONESNAŽEN ZRAK

Zelo dolgo sem si želel, da bi obiskal Ljubljano. Mamica mi je rekla, da bom lahko šel z njo. Tega sem bil zelo vesel, ko tudi moj brat Rolando.

Ob hladnem in sončnem vremenu smo se odpeljali proti Ljubljani. Vožnje smo bili zelo veseli, saj je sonce tako lepo sijalo, kot da sedaj sploh ni zima. Ko pa smo se približevali Ljubljani, smo se začudili. Zrak je bil zelo onesnažen. Kadilo se je iz vseh tovarniških dimnikov. V zraku je bilo preveč izpušnih plinov. Komaj sem dihal, ker sem navajen svežega zraka. Zrak v mestu in na deželi je zelo različen. Na deželi ni veliko tovarn in avtomobilov, ki bi zrak onesnaževali.

Nato smo si šli ogledat Ljubljano. Najprej smo si ogledali smuči in kolesa v trgovinah Supermarket, Nami in Metalki. Zanimivo je bilo v hali Tivoli, kjer je bila hokejska tekma med Olimpijo in Jesenicami.

Zvečer smo se polni lepih vtisov vračali proti Kozjemu. Čeprav je bilo lepo, pa sem si zaželel, da bi spet zadihal svež zrak, ki ga je pri nas dovolj. Prikrajšani smo za marsikaj, a lahko vsaj dihamo s polnimi pljuči svež zrak!

DEJAN KRESNIK

KAJ PA ZAVEST TOVARIŠICE?

Znano je, da je težko vzpostaviti red in pravično vrsto v zdravstvenih čakalnicah. Vzrokov za to je več. Tudi upravičenih. Znano je geslo, da človek zboli v čakalnici, če prej ni bolan. Veliko je namišljenih bolnikov, ki otežujejo delo zdravstvenim delavcem. Zato je težko najti krivce za opisano stanje.

Stanje v ginekološki čakalnici v zdravstvenem domu v Velenju pa presega vsako strpnost. Ginekologi pridejo vsako popoldne. Čakalnice so vedno polne, kar priča o veliki potrebi po specialistih za ginekologijo. Razumeti je mogoče, da je dnevno omejeno število pacientk zaenkrat edina rešitev. Težko pa je razumeti način, kako si pacientke, ki hodijo na preglede, krojijo pravico in vrstni red.

Poznam več primerov, ko so žene čakale od desetih dopoldne do dveh popoldne, ko zdravnik začne z ordinacijo, pa so zvedele, da ne bodo prišle tisti dan na vrsto. Nikjer namreč ne piše, da bi se bilo treba vpisati na list papirja, v seznam, ki ga sestavijo čakajoče ženske tako kot pridejo v čakalnico. Sicer pa tudi že ob šestih zjutraj, ali prejšnji dan ali da kar znanka zapiše dve svoji prijateljici. Potem lahko mirno odide po svojem dnevnem delu.

Neizkušene pacientke po tem vprašanju ali tiste, ki pridejo iz Zavodenj, Belih vod, Paškega Kozjaka, Šmartnega ob Paki in od drugod so prikrajšane za takšno prakso, saj ne pridejo po seznamu na vrsto, ker ginekolog sprejme na dan le okoli dvajset pacientk. Najteže je za matere, ki puste otroka doma, čeprav še dojijo, redni kontrolni pregledi pa so obvezni.

Takšna praksa v čakalnici je menda nova. Je pa vprašanje, če je dobra. Če ni, bo treba urediti tako, da bo prav za vse. Vsakdo težko čaka, a so izjeme, ki bi morali imeti naklonjenost ostalih, saj smo vendarle ljudje, čeprav nestrpni.

Članek ni zapisan kot zbadljivka, je le opis stanja, kakršno se ne bi smelo nadaljevati, če hočemo pomagati tistemu, ki resnično potrebuje zdravnikovo pomoč.

JOŽE MIKLAVC

PRIZADETI SMO

V drugi številki Novega tednika ste na drugi strani objavili fotografijo lepo urejenega klanca Skopečno z okolico v krajevni skupnosti Bistrica ob Sotli. Pod sliko ste navedli tudi nekaj mladinskih aktivov, katerih člani so sodelovali pri tej akciji.

Mladinci Bistrice ob Sotli se čutimo prizadete, ker nas ne omenjate, čeprav smo šli v akcijo prvi. S tamkajšnjimi prebivalci smo namreč skopali dober kilometer jarka in položili cevi za vodovod. Imeli smo dve akciji. V vsaki je sodelovalo od deset do petnajst mladincev in mladink. Uporabljali smo tudi lastno mehanizacijo. Radovedni smo, kje ste dobili podatke, da so v navedeni akciji sodelovali le aktivi brusilnice Kozje, Steklarne in Atomskih Toplic?

Ne želimo se hvaliti, temveč le opozoriti, da je na robu Šmarske občine tudi Bistrica ob Sotli in da so tudi v tem kraju številne organizacije in društva, ki so skoraj vsa med najbolj delavnimi v šmarski občini, da tudi tu živimo mladi ljudje, ki si želimo, da bi tu lahko ostali, da bi nam družba zagotovila v domačem kraju košček kruha, da ga ne bi bilo treba iskati v tujini, pri tastih, ki so jih naši očetje pred dobrimi tridesetimi leti pregnali z naše zemlje.

Ne želimo zapustiti rodnega kraja, čeprav danes mnogim drugega ne preostane. Toda, le redki so srečneži, da dobijo zaposlitev v bližini domačega kraja. Smo na najboljši poti, da kraj izumre. Toda, pomislite z nami, da smo vendar v središču spominskega parka Kumrovec-Kozjansko in da si tega območja ne moremo predstavljati brez ljudi, brez domačinov, ki bi mu morali dajati življenjski utrip.

KRAJEVNA ORGANIZACIJA ZSMS BISTRICA OB SOTLI

PRIPIS UREDNIŠTVA: Najprej hvala za dopis, ki ste nam ga poslali. Hvala tudi zato, ker ste nas opozorili na napako, ki se je pripetila in za katero se vam opravičujemo. Predlog, ki ste ga napisali na koncu japisa, naj bi vas obiskal novinar in se z vami pogovoril in seveda tudi napisal o vašem delu, življenju, težavah, načrtih in drugem, sprejemamo. In tako smo se v uredništvu dogovorili, da vas bo v kratkem obiskal naš novinar Milenko Strašek, ki tudi sicer odgovarja za pisanje iz šmarske občine.

JE DIJAŠKI DINAR MANJ VREDEN

Sem dijakinja srednje šole in rada bi vam opisala primer, ki za nas ni redkost, prav tako pa najbrž ne tudi za druge dijake.

Večkrat smo šli s prijateji v velenjsko Namo na deit, kavo, pepsi ali kaj podobnega. Skoraj vedno smo naleteli na »prijazno« natakarico, ki nas je, ko smo hoteli naročiti pijačo, osorno zavrnila: »Kaj ne vidite, da je kosilo in da ne strežemo pijače?« Zraven pa je še dodala: »Tukaj je tudi rezervirano,« pa čeprav o rezervacijskem kartonu na mizi ni bilo ne duha ne sluha. Šele potem ga je od nekod privlekla in ga postavila pred nas. Kaj smo hoteli? Z dolgimi nosovi smo se napotili proti izhodu, kjer smo zaman iskali napis, da v tem času ne postrežejo pijač.

Potem smo se posvetovali in čez teden dni smo odšli ob istem času spet v Namo. Vsedli smo se za isto mizo. Kmalu je prišla k nam mlada, prijazna, natakarica. Najbrž je bila vajenka. Vprašala je: »Želite, prosim?«. Naročili smo vsak svojo pijačo in jo tudi dobili.

In zdaj se vprašam, zakaj vse to? Ali je dijaški dinar manj vreden kot drugi? Želela bi, da se natakarica ob vsem tem zamisli. Tudi zato, ker sem ob prvem obisku in »izgonu« iz restavracije ugotovila, da starejši par, ki je sedel pri drugi mizi ni naročil kosila, marveč samo pijačo. Zakaj taka razlika?

Še enkrat bi se rada zahvalila prijaznemu dekletu, ki nam je postregla kot vsem ostalim. Tudi natakar, ki je tam najbrž edini, se je v tem dobro izkazal. Oba sta nas postregla tako kot smo želeli. Podobno »anketo« smo naredili tudi v nekaterih drugih velenjskih lokalih, pa nikjer nismo naleteli na tak odnos kot pri omenjeni natakarici v Nami.

NADA JOVAN HRAMSE

SMO RES POZABLJENI?

Oglašam se, ker sem bralec vašega časopisa in ker ugotavljam, da se ljudje v raznih krajih šmarske občine hvalijo, kako jim občina pomaga pri obnovi vodovoda, elektrike in pri graditvi stanovanj. Za nas, v Logu pri Rogatcu, pa se nihče ne zanima in se nam včasih zdi, kakor da bi ne bili občani te občine.

Močno smo prizadeti, ker imamo slabo električno napeljavo in je napetost toka zlasti v spodnjem delu Loga zelo slaba. Celo tako daleč pride, da zvečer ali zjutraj ne moremo brati, radijski in drugi aparati pa sploh ne morejo delati.

Radi bi imeli tretjo fazo ali pa pomožni transformator. Tudi občani bi pomagali, če bi svoj delež dala tudi občinska skupščina.

Razen tega nas zanima, kdaj bomo v Dobovcu (najbolje v gostilni Hustič) dobili telefon. Ker te zveze nimamo, smo odrezani od sveta in lahko si mislite, kako je, kadar nujno potrebujete rešilni avto ali zdravniško pomoč.

IVAN KOBALE, Log

ZGORNJA SAVINJSKA DOLINA

67

30 LET OSVOBODITVE

PIŠE: FRANJO FIJAVŽ

Tudi o odnosih med imovitejšimi gospodarji in najemniško delovno silo je potrebno spregovoriti. Omenjali smo že, da v predvojni Jugoslaviji delavsko gibanje v Zg. Savinjski dolini ni doživelo razmaha. Zato obstoja več razlogov. Gostota delavstva je bila zaznavna pravzaprav le v Nazarjih, kjer je bilo na enem mestu, torej v lesno predelavnem obratu, zaposlenih nekaj sto delavcev. Na stotine drgih delavcev — sekačev lesa, žagarskih delavcev, splavarjev — je imelo svoja delovna mesta na več kot stodvajsetih manjših in le nekaj velikih žagah, po razsežnih gozdovih nad Dreto in Savinjo in v raznih krajih ob imenovanih vodah, pač povsod tam, kjer se je sestavljalo splave in pričelo s »plavičenjem« kot so nekdaj tudi rekli. V takšnih pogojih, kjer je bilo delavstvo »razmetano« na vseh koncih in krajih, tudi ni moglo priti do prepotrebne složnosti in sodelovanja med delavci v toliki meri kot pri drugih, na primer industrijskih panogah, kjer delavci delajo in tudi stanujejo v bolj strnjenih krajih ali celo delavskih naseljih.

Značilno za delavstvo v lesni in splavarski panogi je tudi to, da so bili »z eno nogo v gozdu, z drugo na splavu« ali pa »s telesom na žagi, a v mislih že na zemlji«, to je na majhnem koščku in še to najpogosteje hribovske zemlje, kjer si je bilo treba še priboriti košček kruha za svojo družino. Gozdni delavci, katerih delo je bilo zelo težko in nevarno, so pogosto tudi splavarili. To je omogočalo sezonsko delo sečnje lesa pozimi in spravljanje lesa v dolino in zatem v poletnih mesecih na splavarjenje. Nekateri splavarji so se skozi vso sezono vezali na splavarske gospodarje in opravili nekajkrat vožnje od domačih krajev in vse do Beograda in še naprej. Lastniki gozdov so po večini z najeto delovno silo les posekali in ga spravljali na žage. Te so bile v njihovi lasti ali pa so dali hlode razžagati pri drugih. Potem se je delo gospodarjev že pričelo deliti. Nekateri lastniki gozdov so nažagan les potem tudi sami oz. z delavci sestavljali v splave, sami splavarili in tudi sami les prodajali ob vodni poti ali celo dajali v prodajo na svojih »placiih«, to je skladiščih v nekaterih večjih mestih ob Savi ali pa celo v Zemunu in Beogradu. Nekateri splavarski gospodarji so les tudi dokupovali. Najmanj pa je bilo takih, ki so z lesom »barantali«, to je, da so kupovali že v dolnje kraje pripeljan les in ga tam prodajali. Nekateri pravijo, da je takim pogosto še največ ostalo v žepu.

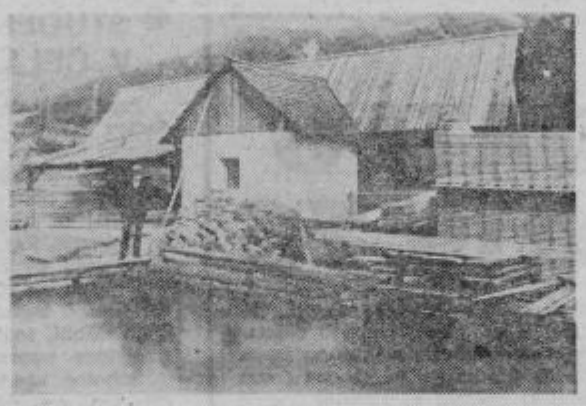

Žaga venecijanka, last Martina Juvana na Ljubnem. Slika je nastala 1932. leta (last Ivana Plesca, žagarja). Žaga je že dolga leta podrta, na njenem mestu je ob Savinji vsako leto priljubljena prireditev v spomin na splavarske čase takoim. »Flosarski bal«.

Pri presojanju tedanjih razmer in odnosov med gospodarji splavov in najetimi splavarji ali med lastniki gozdov, žag in najetimi gozdnimi sekači in žagarji je treba reč, da so bili le ponekod dobri, v mnogih primerih pa dokaj zaostreni. Takšen položaj je ustvarjalo tržišče in težnja posedujočih, torej kapitala, da se finančno obogatijo.

Vedeti je treba, da savinjski les, enako kot pohorski (splavarjenje po Dravi), ni šel vselej »kot med« v prodajo. Nekje po 1924 letu je prišla Sovjetska zveza prvič po vojni s svojim lesom na evropski trg. Svetovne cene lesa so takrat močno padle. To se je poznalo tudi skozi več let na našem domačem tržišču. Potem so sledila leta splošne gospodarske krize v svetu in posebno v Evropi, ki se je močno odražala v letih od 1929 do 1939. Res je, da je bil slovenski les na dobrem glasu radi svoje kvalitete, toda savinjski lastniki oz. trgovci so morali v hudih letih popuščati v ceni. Ponudba lesa iz Gorenjske, iz Gorskega Kotorja, iz bosanskih gozdov in od drugod, je bila močna. Torej vsak gospodar lesa ali prodajalec se je moral znajti na trežišču, če je hotel ob prihodu splavov in ob prodaji doseči primeren izkupiček.

Ob takšnih, zaostrenih pogojih prodaje lesa so lastniki gozdov, žag, splavarski gospodarji in trgovci z lesom iskali »skrite rezerve«. Le-te so obstojale v čimboljšem, včasih prenapetem izkoriščanju delovne sile. Zato je prihajalo tudi do delovnih sporov. Najpogostejši so bili delovni spori med lastniki žag in žagarji. Žagarje so naganjali s prekomernim delom, a ne da bi zato prejeli plačo za nadurno delo ali posebne dodatke. Žagarji so delali največ na akord, danes bi rekli po normi. Torej plačilo po kubnem metru nažaganega lesa, desk različnih dimenzij, odvisno od debeline hlodov. Toda ni vseeno, ali opravljaš to delo osem do deset ur na dan, ali pa — kot je bilo to v navadi v najdaljših dneh poletnih mesecev, ko je sezona splavarjenja — po 14 do 16 ur! Nekateri lastniki žag nadurnega dela niso hoteli plačevati in priznavati oddatkov v plačilu, češ akord je akord!

Manj sporov kot pri žagarjih je bilo med gospodarji, lastniki gozdov in sekači. Pri splavarjih so bili mezdni odnosi še najbolje urejeni. To je narekovalo nenapisano pravilo, ki je imelo svoj razlog in vsebino. Pri splavarjenju so si delili delo, hude ure pri občasnih nevarnostih na dolgi plovbi in enako tudi vesele skupne ure ob polnih štefanih vina v krčmah ob vodni poti, najeti splavarji s sinovi ali sorodniki lastnikov splavov. Tako so sproti nastajale — vožnje so trajale po deset do 14 dni — med njimi vsakdanje drobne človeške vezi in kopnele premoženjske razlike, kar je po svoje ugodno vplivalo na medsebojne odnose.

DVA OBČNA ZBORA

PREŠEREN, ZARJA

Največja kulturno prosvetna organizacija je prejšnji teden dajala dveletni obračun dela. Pihalni orkester, mešani pevski zbor, tamburaški orkester, folklorna skupina, likovna sekcija, zabavni orkester »Žabe«, mladinski pevski zbor in mladi tamburaši so v dveh letih nastopili kar 180-krat. To smo izvedeli iz delovnega poročila dosedanjega predsednika Gabrela Marinkoviča. Kljub težavam, s katerimi so se srečevali v tem obdobju, je to ohrabrujoča številka. Značilnost tega občnega zbora je bila razprava o finančnih težavah, žal pa veliko premalo o vsebinskih premikih. Med sklepi bi morda omenili premajhno sodelovanje med celjsko glasbeno šolo in drugimi ustanovami, ki so zadolžene za sistematično glasbeno vzgojo. Veliko težav imajo tudi s prostori, zato so se dogovorili, da dajo pobudo za vključitev problema celjskega narodnega doma v srednjeročni načrt. S tem bi namreč rešili prostorsko vprašanje vseh kulturnih dejavnosti, narodni dom pa bi služil namenu, zaradi katerega je bil zgrajen.

Več o sklepih občnega zbora ŽPD »F. Prešeren« bomo poročali v prihodnji številki.

TUDI ZARJA

V vsebinske priprave na redno konferenco Zveze kulturno prosvetnih organizacij v Celju so se vključili tudi člani prosvetnega društva »Zarja«. Ded novostmi s tega občnega zbora naj naglasimo spremembo imena. Odslej se bo to društvo imenovalo Kulturno umetniško društvo »Zarja«, saj pojem prosvetnega dela v sedanji družbi opravljajo druge organizacije. Veliko so se pogovarjali o organizacijskem utrjevanju, zato so sprejeli nova ustrezna pravila, programske smernice in samoupravni dogovor med ustvarjalci predstav ter drugih prireditev. Žal moramo ugotoviti, da je bila udeležba povabljenih gostov izjemno skromna, da ne rečemo graje vredna. Razposlali so več kot 25 vabil sorodnim organizacijam in zavodom — udeležilo pa se jih je 5! Škoda!

POLZELSKE

Na 3. redni seji konference delegatov Krajevne skupnosti Polzela so se sestali njeni člani ter predstavniki družbenopolitičnih in gospodarskih organizacij kraja. Na konferenci so precej časa posvetili resoluciji družbenoekonomske politike in razvoja občine Žalec ter o neposrednih nalogah za letošnje leto. Delegati so predlagali, da se v resolucijo vnese asfaltiranje ceste Podvin do odcepa na Goro oljko, vodovod v Podvinu in Ločici ter da se pri vzgojno varstveni ustanovi dogradita še dve učilnici. V nadaljevanju so obravnavali osnutek odloka v davkih občanov za letošnje leto. Menili so, da se davek od stanovanjskih hiš ne sme pobirati za nazaj temveč za tekoče leto.

Hortikulturno društvo Polzela bo pripravilo za ljubitelje cvetja, urejenega okolja hiš in za čim lepši videz Polzele več zanimivih predavanj. Skupno bodo pripravili sedem predavanj. 28. 1. bodo ob 15.30 uri v vinogradu Janeza Šturbeja v Martjakah prikazali sodobno rez vinske trte Franc Gril, 2. 2. bo predaval ing. Franc Ogorevc iz Ljubljane pod naslovom »Potovanje po hortikulturno urejenih krajih«. Potopis bo popestril z barvnimi diapozitivi. Februarja bo še več predavanj, najprej o vzgoji in negi blokovskega cvetja, predaval bo Jože Vovk iz Celja, nato praktičen prikaz obrezovanja novih sort sadnega drevja, ki jih bo pokazal ing. Vid Korber, potem bo s pomočjo barvnih diapozitivov prikazal najučinkovitejše metode za varstvo rastlin Franci Satler. 1. 3. bo Jože Benčina s pomočjo barvnih diapozitivov prikazal ureditev okolice hiš in naselij, 15. 3. pa bo predavanje z diapozitivi pod naslovom »Vzgoja in nega ter prezimovanje kaktej.

Moški pevski zbor Svobode na Polzeli pridno vadi nov program pesmi, ki so si jih zadali ob novi sezoni. Zbor se je številčno okrepil, vodi pa ga Milan Kasestnik iz Šempetra. Zbor, ki ima dobro glasovno sestavo in je že doslej dosegel lepe uspehe pričakuje, da bo odslej, seveda ob vestnem delu, še lepše in bolj kvalitetno pel.

DELOVNA „SVOBODA“

Minuli četrtek so se na rednem občnem zboru sestali člani delavsko prosvetnega društva Svoboda na Polzeli. V poročilu je predsednik društva Stanko Novak poudaril, da je bilo v tem obdobju veliko storjenega. Adaptiran ter dozidan je bil dom Svobode v vrednosti 2,9 milijona din. S tem so bile dane možnosti za razširitev dejavnosti društva. Tako so poleg moškega pevskega zbora, dramske sekcije in knjižnice ustanovili še mešani pevski zbor ter likovno sekcijo, ki je že pripravila štiri razstave. Društvena knjižnica, ki bo letos proslavila 30-letno neprekinjeno delovanje pod vodstvom Milana Grželja je podvojila število bralcev. V okviru Svobode deluje tudi glasbena šola. V društveno delo se je vključila še mladinska organizacija, ki je v režiji Jaka Jeršiča naštudirala komedijo »Srečni dnevi«.

V razpravi, ki je bila zelo tvorna so ugotovili, da so člani društva s svojo aktivnostjo dokazali, da je bila upravičena prepotrebna obnova doma.

Predstavniki ZKPO Žalec in Kulturne skupnosti Žalec, ki so prisostvovali občnemu zboru so izrekli vse priznanje aktivnosti članov društva z željo, da bi še naprej tako aktivno delali. V programu, ki so ga sprejeli, je glavna naloga pridobitev mladih članov društva. V ta namen so še pred nedavnim na OS Vere Šlander na Polzeli ustanovili kulturno prosvetno društvo. Ob koncu so sprejeli nova društvena pravila, izvolili nov odbor, za predsednika ponovno Stanka Novaka in za podpredsednika Jaka Jeršiča.

Na sliki: mešani pevski zbor DPD Svobode, ki ga vodi mlad pevovodja.

T. TAVČAR

DELEGATI O RAZVOJU 76

V četrtek, 5. februarja, se bodo najprej na skupni, zatem pa na ločenih sejah sestali delegati vseh treh zborov celjske občinske skupščine. Četudi ima predlog dnevnega reda štirinajst točk, bo glavna pozornost veljala sprejemu resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju občine Celje v letošnjem letu. Skupščina sprejema ta dokument po široki in lahko zapišemo tudi po plodni razpravi, ki je osvetlila še marsikatere probleme. Vrh tega bodo delegati razpravljali o osnutku območnega družbenega dogovora o uresničevanju družbenoekonomskega razvoja ter razporejanju in delitvi dohodka v občini Celje letos. Predlog dnevnega reda pa nakazuje še razpravo o osnutku družbenega dogovora o družbeni samozaščiti, zatem o izhodiščih za samoupravno organiziranost komunalnega gospodarstva v občini itd.

Pomembna bo tudi razprava o nadaljnjem sodelovanju med pobratenimi občinami Celjem, Čuprijo in Dobojem. Gre za sprejem in zlasti še za uresničitev dokumenta, ki je nastal po nedavnem srečanju najvidnejših družbenopolitičnih in gospodarskih predstavnikov vseh treh občin v Celju. Na tem srečanju so namreč potrdili realne možnosti za poglobitev sodelovanja ne samo na gospodarskem, marveč tudi na drugih družbenih področjih.

Delegati vseh treh zborov občinske skupščine pa bodo odločali še o nekaterih predlogih komisije za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve, zatem o prenehanju odloka o izgradnji in upravljanju s toplotnimi napravami ter o splošnih pogojih za dobavo in prevzem toplote na območju celjske občine, o spremembi odloka o ustanovitvi medobčinske Geodetske uprave itd.

MB

NAŠ KRAJ

● LAŠKO: AKTIVNA MLADINA

Kot najpomembnejšo nalogo si je mladina v Laškem za letošnje leto zadala izobraževanje vodstev osnovnih organizacij zveze mladine. Prav tako bodo pripravili seminarje za mlade delavce iz krajevnih skupnosti in kmečko mladino.

V tem času potekajo v Laškem priprave na tradicionalni pohod po poteh XIV. divizije in na regijsko tekmovanje Naša beseda, ki bo letos v mesecu aprilu v občini Laško. Konec marca bodo v eni od delovnih organizacij priredili občinsko tekmovanje.

Mladi v Laškem so si zadali tudi nalogo, da bodo pomagali mladini pri ustanavljanju kulturnih sekcij, saj delo na tem področju v zadnjem času zamira. Več pozornosti morajo posvetiti tudi ljudski obrambi in samozaščiti. Zato bodo v posameznih krajevnih skupnostih predavanja za mladino.

ŠPENDL

● VRANSKO: NOV POET ŠPORTA

Za šport na Vranskem ne bi trdil, da je zadnja leta zamiral, res pa je, da je bilo športno dogajanje specializirano na zelo ozko področje. To pa je tudi eden izmed vzrokov, da se veliko športnikov na Vranskem ni našlo v tem okviru.

Prav tako je tudi res, da je ta kraj nekoliko odmaknjen od središča Savinjske doline. Zato ga tudi nekatere akcije, ki so bile organizirane na nivoju občine, niso zajele. Vse to so ugotavljali na občnem zboru Partizana, ki je bil hkrati tudi ustanovni, saj so sprejeli ne le nova pravila, marveč društvo tudi preimenovali v športno društvo Partizan Vransko. Vse kaže, da se bo spremenil tudi delovni elan. Društvo si bo še naprej prizadevalo na nogometnem področju in seveda aktivirati še druge panoge, vse v skladu z interesi občanov.

Pogoji za delo takšnega društva so čedalje boljši. Tu gre predvsem za igrišča, ki so bila zgrajena v zadnjem obdobju kot tudi za odlično opremljeno telovadnico pri novi šoli. Razprava je med drugim opozorila, da bi morali na Vranskem urediti tudi teniško igrišče. Pomembno nalogo bi lahko opravila smučarska sekcija.

Da pa bi uskladili celotno delo na tem področju, bodo pri krajevni skupnosti ustanovili komisijo za šport in rekreacijo.

FRANCI IZLAKAR

● ŠTUDENTSKI PLES V CELJU

Pred kratkim je Klub celjskih študentov po več letih organiziral akademski ples, ki se ga je poleg mnogih študentov udeležil tudi predsednik IS skupščine občine Celje Marjan Ašič. Več naj bi bilo kluturnega, zabavnega življenja. Res je, da študentje nimajo svojega kotička, kjer bi se zbliževali, delali, ne dvorane za razne prireditve. Kot izgleda, te tako kmalu ne bodo dobili, toda začasno bi lahko za prireditve uporabili tudi telovadnice.

Sobotni akademski ples so podprle družbeno-politične organizacije, OK ZSMS ter Skupščina občine Celje, ki je dala na razpolago dvorano.

DARJA GLANČNIK

● ŠEMPETER: VEČER V MASKAH

Po raznih krajih Savinjske doline se v teh dneh vrstijo tradicionalne maškarade z zabavnimi večeri. Ena izmed njih bo tudi v soboto, 7. febr. v Šempetru, katero pripravlja mladina Šempetra ter klub študentov občine Žalec. Za prijetno vzdušje v veliki dvorani Svobode v Šempetru bodo poleg ansambla Savčani skrbeli še pevec Braco Koren ter domači humorist Jože Galič. Med prireditvijo bodo organizatorji pripravili še razne družabne igre, veliki srečolov, za najoriginalnejše maske, ki bodo imele vstop prost, pa pripravljajo bogate nagrade.

E. M.

● LUČE: ZDRAVSTVENA POSTAJA

Z otvoritvijo nove zdravstvene postaje v Lučah, v soboto, 24. t. m., ki ima med drugim prostore za splošno in zobno ambulanto, je Gornja Savinjska dolina spet pridobila na razširitvi in zboljšanju zdravstvene službe. Gre za naložbo, ki so jo v Lučah težko pričakovali in nazadnje po zaslugi kolektiva Savinjsko-šaleškega zdravstvenega doma v Velenju tudi dobili.

V novem poslopju na koncu vasi pa so še prostori za krajevni urad, za pošto pa tudi dve stanovanji.

Investicij na zdravstvenem področju v mozirski občini pa tudi s to pomembno pridobitvijo v Lučah ni konec. Slej ko prej bo treba rešiti mozirski problem in ne nazadnje prostore za pomožno ambulanto v Solčavi.

● ŠENTJUR: STRELCI BREZ KOTIČKA

Člani občinske strelske zveze so na razširjeni seji, ki je bila pred kratkim (volili so nov odbor, za predsednika izvolili Marjana Skaleta, sprejeli tudi statut in tekmovalni pravilnik), so se pritoževali, da nimajo urejenega prostora za vaje z zračno puško.

Zato bodo tudi letošnja prizadevanja strelske družine iz šentjurske občine usmerjena za pridobitev ustreznega prostora, ker jih čaka vrsta pomembnih tekmovanj (tekmovanje za zlato puščico in tekmovanja v občinskem merilu). Vsaka strelska družina, v občini pa jih je sedem, je prijavila štiri tekmovanja.

Občinska strelska zveza v Šentjurju šteje skupaj 372 članov.

Z. S.

● CELJE: VABILO NA PLES

Občinska Plesna šola Celje, ki jo že dolga leta vodi Lojze Borinc, ni pozabila na svoje ljubljence. Organizirala je začetni plesni tečaj dobro, treba ga je pohvaliti. Udeležilo se ga je preko 500 tečajnikov. Vidi se, da je zanimanje za ples veliko, da si mladina zelo želi plesne izobrazbe.

Prihodnjo soboto, 7. februarja pa se prične nadaljevalni plesni tečaj, ki bo trajal vse do konca maja. V treh izmenah, tako kot do sedaj: od 13 h — 15 h, od 15 h — 17 h ter od 17 h — 19 h ure. Tečaj bo obsegal latinsko-ameriške plese — cha-cha-cha, rumba, samba, rock and roll, hustle (nov ameriški ples) ter izpopolnjevanje standardnih plesov. Poučeval ga bo, prav tako kot začetnega, diplomirani plesni mojster Ludvik Simončič iz Maribora. Vpišete se lahko vsako soboto od 13—19 ure v telovadnici TVD Partizan Gaberje Celje, Mariborska 42. Cena tečaja je 150,00 din.

DARJA GLANČNIK

● RIMSKE TOPLICE: OBISK IGRALCA

Dne 23. januarja 1976 nas je na osnovni šola »A. Aškerca« v Rimskih Toplicah obiskal dramski in filmski igralec Dare Ulaga, ki smo ga lahko gledali v TV nadaljevanki Erazem in potepuh.

Sprejeli smo ga z navdušenjem, v imenu vseh učencev ga je pozdravila članica literarnega krožka Alenka Marković in mu zaželela prijetno počutje med nami.

Za začetek smo skupaj zapeli pesem iz nadaljevanke Erazem in potepuh, da nam je pregnal tremo, nato pa so vprašanja v zvezi z njegovim poklicem, pa v zvezi z nadaljevanko kar deževala. Med pogovorom smo skupaj zapeli pesmi iz nadaljevanke, tako da je ura kar prehitro minila. Ob koncu tega prijetnega srečanja nam je zaželel še prijetne počitnice, Alenka pa mu je za spomin poklonila pravkar izšlo 1. št. našega šolskega glasila »Rimski vrelec«.

MAGDA OBLAK IN REZI MEDVEŠ
novinarski krožek
OŠ »A. AŠKERCA«
Rimske Toplice

PEČOVJE

ASFALTNI TRAK

Že dolgo let so si krajani stalnega območja Pečovje—Laška vas nad Štorami želeli asfaltno cesto, podaljšek od šamotarne proti Pečovju. Zavzemali so premlevali na nešteih občnih zborih in sestankih stalnega območja. Izvolili so vaški odbor, ki je organiziral dogovarjanje o samoprispevku občanov, kasneje pa pobiranje denarja. Lani so o tem razpravljali na spoladanskih zborih drugih stalnih območij in na skupnih sestankih Socialistične zveze delovnega ljudstva ter krajevne skupnosti. Sklenili so, da solidarno podprejo začeto akcijo, čeprav so morale nekatere potrebe počakati na rešitev v letošnjem letu.

Tako je bil v novembru lani poteǧnjen asfaltni trak v dolžini 1030 metrov, ki sega od šamotarne do kozolca na razpotju Pečovje—Laška vas.

Za ureditev cestišča in za asfaltiranje so prispevali od skupnih stroškov, ki znašajo 494.785,00 Din:

	din
Železarne Štore	200.000,00
občani	100.000,00
Gozdno gospodarstvo	50.000,00
Krajevna skupnost Štore	144.785,00

Občani stalnega območja Pečovje—Laška vas so seveda zelo zadovoljni, želijo si pa, da bi bila cesta urejena še naprej, ker je v slabem stanju. Treba bo pa nekoliko počakati, potrpeti, obenem pa razmisliti o nadaljevanju akcije za samoprispevek in solidarnost, ki je v prvem delu tako lepo uspela. Verjetno bo dosedanji dober zgled povlekel k uspehu nadaljnje akcije. Železarjem pa vse priznanje za razumevanje in izdatno denarno pomoč.

R. U.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi ljubega moža, očeta, starega očeta

MILANA KOŠUTA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti ter poklonili toliko lepih vencev in cvetja. Posebna hvala velja Onkološkemu inštitutu Ljubljana za trud in prizadevanje, da bi mu rešili življenje. Posebej se zahvaljujemo delovnim kolektivom Klima Celje, Tehno-mercator Celje, Avto Celje in bolnici Vojnik za darovane vence. Prisrčna hvala tudi organizaciji ZB in K. S. Šmartno v Rožni dolini in organizaciji ZB Vojnik za poslovilne besede doma in ob odprtem grobu ter častni straži.

Vsem še enkrat — naša iskrena hvala.

Žalujoči:

žena, sinova in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubega ata

ANTONA KRAMARJA

z Latkove vasi

se iskreno zahvaljujemo za sočustvovanje, darovane vence in za spremstvo na njegovi zadnji poti. Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, posebej še gasilcem, govornikom, župniku, pevcem, godbi na pihala, upokojencem in kolektivu TT Prebold.

Žalujoči:

žena, sin in hčerke z družinami

BISTRIŠKE

Glede na to, da krajevna skupnost Bistrica ob Sotli meji na sosednjo kumrovško, bi po vsem sodeč pričakovali, da imata sosednji krajevni skupnosti dobre stike. Kljub temu ni tako. Razen nekaj poizkusov, da bi sodelovali, do večjega sodelovanja ni prišlo, vendar na obeh straneh menijo, da bi to bilo nujno potrebno. Obe krajevni skupnosti namreč spadata v območje bodočega spominskega parka Kumrovec-Kozjansko. Da bo park zaživel tako, kot predvidevajo, brez sodelovanja posameznih krajev in krajevnih skupnosti pač ne bo šlo.

xxx

Kot marsikateri kraj na Šmarskem ima tudi Bistrica ob Sotli težave z avtobusnimi zvezami, to pa ne toliko zaradi prevoza potnikov kot zaradi prevoza pošte. V Bistrici namreč menijo, da pošta prihaja v Bistrico prepozno. Po njihovem naj bi avtobus prišel v kraj med 7. in 8. uro zjutraj, namesto sedanjega ob 9.30. Občani dobe pošto dva dni pozneje.

Nič bolje se ne pohvalijo s telefonsko zvezo, saj je treba na zvezo čakati tudi po uro in več.

xxx

Občani krajevne skupnosti Bistrica ob Sotli menijo, da bi morala občinska skupščina občine Šmarje pri Jelšah bolj gledati na njihove želje in potrebe, torej tudi bolje sodelovati z njimi in se nasploh bolj odzivati njihovim vabilom na razne seje in sestanke. Prisotnost na teh zborih je namreč pod vsako kritiko, pravijo v Bistrici ob Sotli, saj so že navajeni, da kljub vabilom z občine ni nikogar.MILENKO STRASEK

VINKO POTEKO-80 LET

Pretekli teden je praznoval osemdesetletnico svojega bogatega življenja Vinko Poteko iz Matk, nosilec številnih odlikovanj, priznanj ter pohval za svoje revolucionarno delo.

Bil je eden izmed tistih, ki se že na samem začetku okupacije niso mogli sprijazniti s tem, da so domovino zasedli okupatorji. Že leta 1941 je začel ilegalno delovati na področju Griž in Zabukovice. Leta 1942 so ga prišli domov v Griže aretirat Nemci, a jim je z zvijačo ušel ter se napotil na Dolenjsko, kjer je živel njegov brat, tam pa je takoj našel stik s partizani. Že poleti dvainštiridesetega se je vrnil domov v Savinjsko dolino ter odšel v partizane, kjer je ostal do osvoboditve. Leta 1943 je bil sprejet v partijo.

Po osvoboditvi je Vinko Poteko opravljal vrsto pomembnih funkcij. Ko je nekaj časa obstajal še okraj Žalec, je bil tam referent za gospodarstvo, kasneje pa je bil član Izvršnega odbora okraja v Celju ter opravljal še številne druge funkcije. Med drugim je bil tudi republiški poslanec za občino Žalec, predsednik Krajevnega odbora v Šentlovrencu (danes Gornja vas) ter predsednik občine v Preboldu. Za svoje požrtvovalno delo, delo pravega revolucionarja, je prejel mnogo priznanj. Med drugim tudi orden zasluge za narod s srebrnim vencem, s katerim ga je odlikoval predsednik Tito, leta 1971 je prejel nagrado Osvobodilne fronte, lani pa zlato značko Zveze komunistov.

Vinku Poteku ob njegovem visokem življenjskem jubileju tudi naše iskrene čestitke z željo, da bi doživel še vrsto zdravih in srečnih let.

Ob tem pa samo še nekaj. Morda bi bilo prav, če bi se ga kdaj spomnili žalski borci in ga obiskali. Nikdar ne bom namreč pozabil, s kakšnim žarom, veseljem in ponosom mi je pripovedoval, ko so ga obiskali predstavniki Občinske konference Zveze komunistov iz Žalca, ob tem pa grenko pripomnil, da so borci zadnja leta nanj čisto pozabili.

JANEZ VEDENIK

MALA ANKETA

KAJ JIH MOTI?

Eno vprašanje in pet odgovorov, mnenj in stališč na probleme, ki jih srečujejo vsak dan. Doma, na poti v službo, v življenju. Če bi imeli možnosti, katerega problema bi se lotili najprej. Kaj je torej tisto, kar jih najbolj moti? Če bi bili dosledni, bi pri vseh petih odgovorih načeli vprašanje onesnaženja zraka in okolja. Zanimivo in značilno za Celje! Sicer pa se naši anketiranci niso ustavljali samo pri komunalnih problemih, marveč so odprli tudi nekatera druga aktualna vprašanja. Tudi varstvo otrok, tudi dejstvo, da je še vedno precej malčkov izven otroških vrtcev.

Za odgovore na vprašanje pa smo prosili: Tončko Langus, prodajalko na foto oddelku Drogerije, Branka Leskovška, izmenovodja v frizerskem salonu »Janez«, Ivico Zorko, uslužbenko v podružnici »Dela«, Borisa Žerovnika, poslovodjo v prodajalni čevljev »Borovo« in Hedo Mulej, prodajalko v Veroniki.

BRANKO LESKOVŠEK: Motijo me neurejene ulice, slabi pločniki. Premalo gledamo na ulice, ceste in pločnike in dovoljujemo, da se prekomerno uničujejo. In potem je tudi vzdrževanje dražje. Tudi čistoča Celja je problem. Zdaj ni več »Celje, mesto belo in veselo...« Sicer pa ta kritika zadeva tako prebivalce, lahko bi rekel skoraj vse, kot Javne naprave. Več reda bi moralo biti tudi pri odvozu smeti.

BORIS ŽEROVNIK: Res je, da se je zadeva v Strmcu okoli modernizacije ceste premaknila z mrtve točke. Navzlic temu pa imamo v Celju in okolici še preveč neurejenih cestišč. Problem zase je tudi dostop do trgovin. Moral bi biti boljši, bolj primeren. In ker delam v trgovini, bi rekel še eno na naš račun, na račun prodajalcev. Tu in tam bi morali uveljaviti do kupcev drugačen, lepši odnos.

TONČKA LANGUS: Od vseh onesnaževalcev zraka bi, zahtevala ustrezne filtre, čistilne naprave. Stanje je porazno. Zaradi izpušnih plinov motornih vozil tudi doma ne moremo odpreti oken ob vsakem času. Čutim žveplo v zraku. Velikokrat me peče v prsih. In če sem že pri tem vprašanju, bi prepovedala vožnjo motornih vozil, tudi mopedov, po Savinjskem nabrežju in na cesti, ki pelje med parkom in Savinjo.

IVICA ZORKO: Stanujem na Hudinji, zato bom v odgovoru na vprašanje ostala na našem območju. Pred samopostrežno trgovino na Hudinji sta stali nekoč baraki in ograja. Baraki so podrli in prav tako del ograje. Ostala pa je packarija. Torej, nič kaj primerno okolje za živilsko trgovino. V smeteh, ki ležijo tam naokoli, najdete skoraj vse. Na vsak način preveč očitna slika malomarnosti in neodgovornosti.

HEDA MULEJ: Na delo v mesto hodim iz Trnovelj. Zato ni naključje, da vsak dan ugotavljam, da so avtobusne zveze med mestom in Trnovljami slabe. Razen tega je že skrajni čas, da bi v Trnovljah uredili kanalizacijo. Zaenkrat imamo odprte jarke, in ne vprašajte, kako prijetni duhovi se razširjajo zlasti v poletnih mesecih. In končno pogrešam prireditve, ki bi bile primerne tudi za nekoliko zrelejšo generacijo.

Na vsak način zanimivi odgovori in vsekakor več ali manj realna slika javnega mnenja. Če bi strnili vse te misli, bi na prvo mesto prišel onesnaženi zrak, saj so ga omenili vsi, četudi smo ta problem zapisali le enkrat. In potem ceste, neurejenost okolja, komunalna kanalizacija, avtobusne zveze, trgovina, prireditve in še kaj.

MILAN BOŽIČ

MAKALU V LOČAH

2. januarja 1976 nas je obiskal eden izmed udeležencev te alpinistične odprave na najvišjo goro sveta Makalu. Predavanja se je udeležilo 110 obiskovalcev. Tovariš Viktor Grošelj je bil med prvimi, ki so prvi prišli po severni steni na Makalu.

1. avgusta 1975 so se poslovili od svoje domovine ter odpravili na pot, ki je trajala tri mesece. Po dolgi vožnji in presedanju iz letala v letalo, so pristali v New Delhiju in si ogledali mnoge zanimivosti. Po treh dneh so zapustili New Delhi in se z avtobusom odpeljali v Nepal, 19. avgusta pa so se s težkimi nahrbtniki in zaskrbljenimi srci odpravili proti goram.

Že prvi dan hoje so se začeli vzpenjati na nižja gričevja. Šele osmi dan hoje je njihovo oko zazrlo 8481 m visok Makalu. V nekaterih predelih džungle so jim zaradi vlage nagajale številne pijavke. Ko so prišli do predgorij Makaluja, so začeli postavljati bazne tabore, da so lahko v njih prenočevali. Po težavni hoji so prispeli na višino 8000 m, kjer je bila temperatura 40 stopinj pod ničlo. Ko so prišli do baznega tabora, so se vrnili v tabor ena, kjer jih je zamenjala druga skupina. 5. in 6. oktobra so dosegli tabora 2 in 3. Marjan Manfreda pa je dosegel svetovni rekord, kajti na vrh Makaluja je prišel brez maske. Viktorjevemu tovarišu zaradi glavobola in težav s kisikom ni uspelo priti na vrh.

Viktor Grošelj in njegov tovariš Nejč sta se dvigala iz baznega tabora 3. Dosegla sta višino 8000 m in Viktor je nadvse srečen dvignil 8 prstov. Ko sta preplezala južno steno, sta zagledala najvišjo goro sveta Mount Everest.

Po dolgem in mučnem vzpenjanju sta 10. oktobra ob 14.30 dosegla najvišjo točko te gore. Vsa izčrpana in srečna sta se objela in se začela spuščati do tabora 5. Njuni tovariši so ju z odprtimi rokami sprejeli medse. Toda njihovo veselje ni trajalo dolgo, saj so tovarišu Zoranu zmrznile noge in čimprej so ga morali pripeljati do letališča.

Ko so odhajali in z letal gledali zadnja predgorja Makaluja, niso mogli verjeti, da so kdaj stopili nanj. Iz letala so si ogledovali najvišje gore sveta, katerih lepote ne bo nihče pozabil.

Predavanje je bilo zanimivo, ob barvnih diapozitivih, smo doživljali prijetne občutke, obenem pa smo bili zelo ponosni, da je bil med nami udeleženec šeste alpinistične himalajske odprave na Makalu, Viktor Grošelj, ki mu želimo še mnogo takih uspehov.

MARTA VALAND
VICA BREZNIK,
LOČE

OB 90-LETNICI ROJSTVA VLADIMIRA LEVSTIKA

Letos bi bil slovenski pisatelj in književni prevajalec Vladimir Levstik v nedeljo 18. januarja star že polnih devetdeset let, ko bi ne bil 23. decembra 1957, pričel mesec pred svojim dvaintrideset letom umrl v Celju. Mnogi Celjani se še spominjajo tistega mrzlega decembrskega dne, ko so ga v velikem številu, med njimi so bili vidni predstavniki celjske družbenopolitične skupnosti in kulturni delavci iz Celja in iz vse Slovenije, pospremili na poslednji poti iz avle celjskega gledališča v njegovo zadnje domovanje, na celjskem mestnem pokopališču.

Zadnjih deset let svojega življenja je preživel v Celju, središču svoje rodne Savinjske doline, na katero je bil še posebej navezan. V veliko zadoščenje in veselje mu je bilo, ko so mu ob njegovi sedemdesetletnici leta 1956 zlasti njegovi ožji rojaki prav tu v Celju iskreno čestitali, mu izkazali potrebno priznanje kot mojstru lepe slovenske besede ter mu že dokaj zagrenjenemu špet vrnili košček domovine, kot je sam napisal v svoji zahvali tedanjim predstavnikom ljudske oblasti. Zdravje mu zadnja leta ni več dopuščalo, da bi bil nastopal v javnosti, a v tihoti svoje delovne sobe v prvem nadstropju stanovanjske hiše v sedanji Pleteršnikovi ulici je spremljal slovenski kulturni utrip ob branju časnikov, revij in knjig ter ob poslušanju radia, poleg tega pa je še pripravljal za prve in za predelane ponovne natise svoje mojstrske prevode književnih del iz svetovnih slovstev.

Vladimira Levstika se ob devetdesetletnici njegovega rojstva ne spominjamo samo kot ožjega rojaka, ki je svojo rodno savinjsko pokrajino upodabljal v svojih književnih delih, ampak zato, ker je z vsebino in umetniškim izrazom svojih del bogatil slovenski slovstveni razvoj in kot eden od vidnejših pisateljev iz rodu slovenske moderne soustvarjal duhovno ozračje v prelomnem obdobju ob koncu devetnajstega in začetku dvajsetega stoletja. Bolj kot njegov rojstni kraj Šmihel nad Mozirjem, kjer je družina njegovega očeta Miloša Levstika živela samo še eno leto po Vladimirovem rojstvu, sta se mu vtisnila v spomin Andraž nad Polzelo, kjer je kot sin prvega tamkajšnjega nadučitelja preživel prva otroška leta in kamor se je še pozneje rad vračal na počitnice, in Celje, kjer je hodil v gimnazijo. Sorazmerno zgodaj je dozorel v samosvojo osebnost in je prišel še v mladih letih, ko še ni odrasel gimnazijskim klopem, v oster spor s tedanjimi ozkimi slovenskimi razmerami zaradi svojega političnega in narodnega svobodoljubja.

Da bi od blizu spoznal evropske kulturne tokove, je Vladimir Levstik še kot mlad literat živel v Parizu (1906—1907) in se tudi pozneje na svojih potovanjih po svetu vračal v to svetovno kulturno žarišče, v »Babilon svobode«, kakor ga je sam imenoval. Po internaciji v Mittergrabernu, kamor ga je med prvo svetovno vojno (1915—1917) kot političnega osumljenca pregnala avstrijska oblast, se je preko Prage ves bolan vrnil v Savinjsko dolino, v Tabor k sestri Veri, ki je tam učiteljevala. Pri njej je prepoln besa nad poostrenim nacionalnim zatiranjem Slovencev, ki se je kopičil v njegovem mišljenju in čustvovanju zlasti med internacijo, in z utrjenim zaupanjem v zdrave sile slovenskega ljudstva, ki jih poslednji trzljaji nasilja v razpadajoči avstroogrski monarhiji ne morejo streti, napisal roman Gadje gnezdo. Med obema vojnama je živel večinoma v Ljubljani kot časnikar, pisatelj in prevajalec, nekaj časa pa je vmes živel tudi v Mozirju in v Litiji. Leta 1941 je moral zbežati z ženo Franko pred Nemci iz Litije v Ljubljano. Rešila sta si takorekoč le golo življenje in najnujnejšo obleko, nemški okupatorji pa so jima uničili vse ostalo premožene, zlasti bogato knjižnico ter vse rokopise pisateljevih književnih del in prevodov ter pisma njegovih literarnih prijateljev in znancev (Ivana Cankarja, Otona Župančiča, Lojze Kraigherja in drugih). Po drugi svetovni vojni se je leta 1947 za stalno naselil v Celju in tu živel prav do svoje smrti.

Kot poklicni literat je bil Vladimir Levstik zelo vsestranski. Pisal je pesmi, novele, povesti, romane, literarne feljtone, eseje, članke in kritike. Najpomembnejša so vsekakor njegova pripovedna dela, zlasti roman Gadje gnezdo (1918), ki je s svojo čustveno pristnostjo in za tisto dobo prepričujočim patosom opravil pomembno umetniško in družbeno vlogo pri osveščanju slovenskega narodnega ponosa po končani prvi svetovni vojni. Med ostalimi njegovimi pripovednimi deli kaže poleg zbirke novel Obsojenci (1909) omeniti vsaj še nekatere: kratki roman Zapiski Tine Gramontove (1919), obsežni satirični roman Višnjeva repatica (1919), satirično novelo Rdeči volk in Minehaha (1924), krajši roman Hilarij Pirnat (1926) ter povesti Pravica kladiva (1926) in Dejanje (1934), v katerih protestira zoper nasilje ter se zavzema za svobodo. Najlepše svoje mladini namenjene črtice in povesti, ki jih je objavljal v Zvončku in Mladem jutru, je ponatisnil v knjigi Deček brez imena (1924). V zadnjem predvojnem letniku otroške revije Naš rod (1940—1941) je objavljal povest Peter in Kostja, ki opisuje prijateljstvo med slovenskim in ruskim dečkom.

Bogato poznavanje svetovnih slovstev, hotenje seznaniti Slovence s svetovnimi literarnimi tokovi ter izostreni čut za jezikovno pristnost in tenkočutno izražanje, ki si ga je pridobil z nadvse skrbnim oblikovanjem svojih pesniških in pripovednih tekstov, sta omogočila Vladimiru Levstiku, da se je uvrstil med najboljše mojstre književnega prevajanja pri Slovencih, v isto vrsto z Otonom Župančičem, Antonom Sovretom, Josipom Vidmarjem in Miletom Klopčičem. Po številu prevodov pa je Levstikovo prevajalsko delo celo obsežnejše kakor delo kateregakoli od starejših slovenskih prevajalcev, saj smo Slovenci prav v Levstikovih prevodih dobili celo vrsto najpomembnejših del svetovnih literatur, zlasti francoske, angleške in ruske. Iz francoščine je prevajal velike romanopisce Gustava Flauberta, Emila Zolaja, Honoreja Balzaca, Guya Maupassanta, Charlesa Costera, Andreja Mauroisa, Pierra Lotija; iz angleščine Walterja Scotta, Roberta Louisa Stevensona, Jacka Londona, Indijca Rabindranadtha Tagoreja, Šveda Axela Manthea. Še številnejši pa so njegovi prevodi iz ruščine. Prevajal je pripovedna dela Aleksandra Puškina, Nikolaja Gogolja, Mihaila Saltykova-Ščedrina Leonida Andrejeva, Maksima Gorkega, Aleksija Tolstoja, Valentina Katajeva, Nikolaja Ostrovskega in drugih, zlasti pa vsa najpomembnejša dela Fjodora Mihajloviča Dostojevskega (Ponižani in razžaljeni, Zločin in kazen, Zapiski iz mrtvega doma, Besi, Selo Stepančikovo, Bratje Karamazovi) ter Leva Nikolajeviča Tolstoja (Ana Karenina, Vstajenje, Vojna in mir, Kozaki, Hadži Murat). Večina teh prevodov, na primer Flaubertova gospa Bovaryjeva, Scottov Ivanhoe, dela Jacka Londona, zlasti pa prevodi Maksima Gorkega, Fjodora Dostojevskega in Leva Tolstoja, je bila natisnjena celo po večkrat. Levstik je svoje prevode pred vsakim ponovnim natisom popravljal in predeloval, samo da bi bile umetniške vrednote teh del Slovencem čim bolje in čim verneje predstavljene. Za Vladimira Levstika prevajanje ni bilo obrt ampak pravo ustvarjalno književno delo, poustvarjanje vrednot tuje besedne umetnine v slovenskem jeziku. Znal je namreč krotiti svoj osebni temperament ter se z občudovanja vredno vestnostjo in zvestobo vživljati v mišljenje, čustvovanje, in v slog tujega ustvarjalca ter ga je skušal čim verneje preliti v slovensko jezikovno podobo. Zdal je doseči, da iz njegovih prevodov zavonja original.

Služba lepi slovenski besedi je bila del njegovega osebnega bistva. Neomajno in zanosno je veroval v njeno poslanstvo. Z zanosnim poštenjem je gledal na osnovna slovenska vprašanja kot književnik, ki je bil trdno zakoreninjen v svojem narodu, in kot človek, ki je kot največjo vrednoto cenil pravo osvobojenje človeka in neomajno ljubil delo kot največjo silo.

Rod pisatelja Vladimira Levstika je izumrl. Njegove dedinje: pisateljeva vdova Franka (u. 1961) ter njegovi sestri Vera (u. 1967) in Jela (u. 1972) so zapustile vso pisateljevo literarno zapuščino (rokopise, pisma, knjige, slike in pohištvo iz njegove zadnje delovne sobe ter pisateljeve avtorske pravice, obe sestri pa še knjige svojih osebnih knjižnic) celjski Študijski knjižnici, ki je zdaj del Osrednje knjižnice v Celju. Iz hvaležnosti do svojih mecenov, predvsem pa iz spoštovanja do mojstra slovenske lepe besede in književnega ustvarjalca bo Osrednja knjižnica v proslavo devetdesetletnice rojstva Vladimira Levstika pripravila v avlah svojega poslopja na Muzejskem trgu razstavo njegovih književnih del. Na hiši v Pleteršnikovi ulici 1, kjer je živel od 1947 do 1957 in tam tudi umrl, pa bo vzidala spominsko ploščo, ki bo tudi poznejše rodove spominjala na tega pomembnega pisatelja in prevajalca. Ob tej priložnosti bo predlagala Skupščini občine Celje, naj po Vladimiru Levstiku imenuje ali dosedanjo Pleteršnikovo ulico ali po eno od ulic v nanovo nastajajočih soseskah. S to proslavo Levstikove devetdesetletnice se bo Osrednja knjižnica pridružila bližnjemu praznovanju slovenskega kulturnega praznika okrog 8. februarja, dneva Prešernove smrti, saj bo razstava Levstikovih del odprta do sredine prihodnjega meseca. Obenem pa bo to eden od uvodnih akordov v letošnje vsenarodno praznovanje stoletnice rojstva Ivana Cankarja, s katerim je deset let mlajšega Vladimira Levstika vezalo iskreno prijateljstvo. vln

ALPINISTIČNI KOTIČEK

PREMAJHNE SOBE

Vse kaže, da se alpinizem pri nas kvalitetno in številčno ne dviga samo poleti, temveč je zmeraj več tistih, ki obiskujejo Savinjske Alpe tudi v zimskem času. Posamezne naveze ali skupine s štajerskih in koroških odsekov zadnji čas dobesedno oblegajo zimske sobe na Okrešlju, Korošici, Kamniškem sedlu in Kokerskem sedlu. Med temi obiskovalci niso več samo alpinisti z resnimi plezalnimi načrti, temveč tudi priložnostni planinci in smučarji, ki še povečujejo stisko v že tako majhnih prostorih. Ker nihče v snegu in mrazu ne more ostati na prostem in med obiskovalci zimskih sob ni nobenih razlik, je nujno, da planinska društva in planinska zveza slejkoprej najdejo rešitev v razširitvi sedanjih zimskih prostorov ali dograditvi novih zimskih sob ob že obstoječih objektih. Premali prostori ne smejo biti zavora zimskemu alpinizmu in obisku v gorah. Zaradi gneče in neprespanosti začenjajo nemalokdaj alpinisti svoj vzpon s precejšnjim tveganjem. Na pomoč bo morala seveda tudi Telesna kulturna skupnost, saj gre v večini primerov za vrhunske (zimske) alpiniste in planinska društva za opremo ali dograditev takih prostorov nimajo sredstev.

xxx

V juniju letos organizira Maribor odpravo v Kavkaz (pogorje Bizengi), kjer bosta sodelovala tudi dva celjska alpinista. Mesto Celje si zaradi nerazumevanja TKS (dosedaj) ne more privoščiti samostojne odprave izven evropskih gorstev, čeprav ima za to na razpolago dovolj dobrih alpinistov, ki so sodelovali do sedaj na osmih državnih odpravah od Andov do Himalaje.

xxx

V četrtek, 29. 1. 76 bo v Narodnem domu ob 17. uri izredni občni zbor PD Celje. Člani PD so vabljeni na zbor, kjer bomo sprejeli nova društvena pravila. V četrtek ob 18. uri bo prvo predavanje v letošnji alpinistični šoli z naslovom »Planinska organizacija na Slovenskem« in prikazovanje diapozitivov: »Od Okrešlja do Mont Blanca«. Ob 19. uri redni sestanek alpinističnega odseka Celje.

xxx

Snežne razmere: v Savinjskih Alpah je zapadlo 20 cm pršiča na ledeno podlago. Vzponi proti vrhovom so zelo zahtevni, ker novi sneg še ni sprijet s podlago in je možnost zdrsa zelo velika. Skale na grebenih poledenele, v grapah in žlebovih globok, napihan pršič. Nevarnosti plazov še ni, za vzpon priporočamo popolno zimsko tehnično opremo. Cesta v Logarsko prevozna do konca z zimsko opremo.

CIC

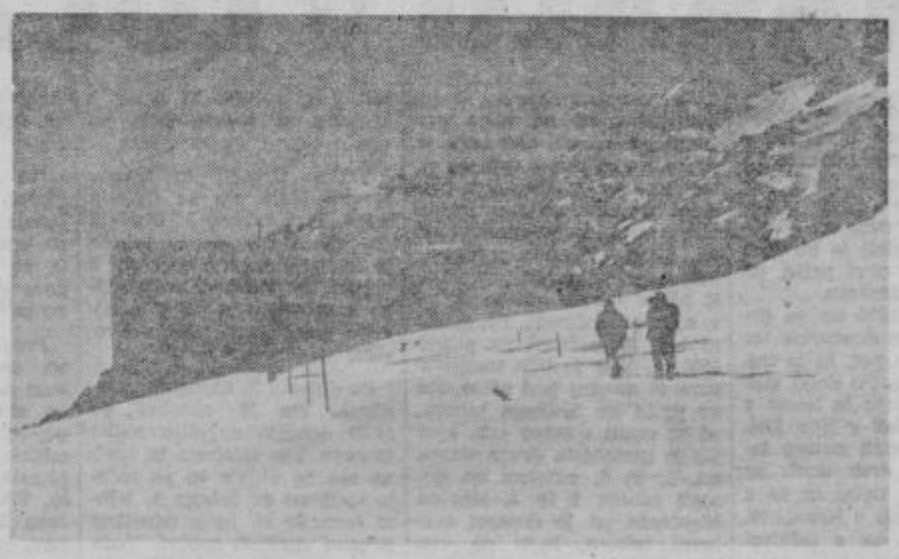

Led pred kočo na Korošici v letošnji skopi zimi. Kljub dolgemu dostopu je zimska soba večkrat premajhna.

BISTRICA OB SOTLI

SPREMENJENI ČASI

Bistrica ob Sotli je danes izrazito kmetijsko območje, kjer se v pretežni meri ukvarjajo z živinorejo in pa ponekod tudi zelo uspešno s sadjarstvom, ki je v preteklosti odigravalo pomembno vlogo. Spomnimo se sadjarja Hudino, o katerem smo na straneh našega časopisa že pisali. Kmetijstvo je na bistriškem območju pomembno še sedaj, le da je izredno veliko prebivalcev tega kraja ob Sotli na delu v tujini.

Lahko bi rekli, da je največji problem Bističanov, kako zagotoviti tem ljudem delo doma, kako priti do novih delovnih mest. Že večkrat so Bističani imeli v mislih dislociran obrat te ali one delovne organizacije, vendar je vse ostalo pri ideji.

Na območju krajevne skupnosti Bistrica ob Sotli je 185 prebivalcev, ki bi se radi zaposlili, poleg tega pa je na delu v tujini okoli 150 zdomcev, ki bi prav tako radi prijeli doma za kakršnokoli delo.

Med prvimi je največ takšnih, ki imajo doma okoli 2 do 3 ha obdelovalne zemlje. Če ne bodo ostali doma, če bodo še ti odšli v tujino, kar ni nemogoče, bodo nastali novi problemi. Starši, ki bodo ostali na kmetiji sami, bodo postali takorekoč socialni problemi, ki jih že sedaj v šmarski občini ni malo.

Seveda pa je v krogu sedmih kilometrov (za takšno območje so v krajevni skupnosti naredili elaborat) še več takšnih ljudi.

Trenutno se Bističani in okoličani zaposlujejo v Kozjem v Metki in Steklarni, nekaj pa jih odhaja na delo tudi v bližnji Kumrovec. Da bomo lažje razumeli, kolikšna je potreba po delovnih mestih za mlade kmetovalce, naj povemo le, da za eno samo prosto delovno mesto v valjarni v Kumrovcu zaprosi kar okoli 40 kandidatov.

Skrajno nezadovoljiv je tudi podatek, najslabši v šmarski občini, da se prebivalstvo na območju krajevne skupnosti Bistrica ob Sotli zmanjšuje na leto kar za 11,6 odstotka.

Če ta problem v prihodnje ne bo rešen, bo tudi obdelovanje zemlje v krajih ob Sotli postalo precejšen problem, ki pa se bo do dobra razrastel šele čez leta.

MILENKO STRAŠEK

Le še malokje lahko vidite takšne vodnjake, ki kar naravnost kriče, da bi jih obnovili in jim dali tisto prijetno staro podobo, pokrajini pa del njene zanimivosti. Na sliki star vodnjak v okolici Šmarja pri Jelšah. *Foto: DRAGO MEDVED*

MOZIRJE

PREUSMERJANJE KMETIJ

Ni naključje, če zavzema kmetijstvo v osnutku resolucije o družbenoekonomskem razvoju občine Mozirje v letošnjem letu pomembno mesto. Gre za panogo, ki daje poleg industrije glavni pečat celotnemu gospodarskemu dogajanju Gornje Savinjske doline.

V resoluciji še posebej poudarjajo nadaljnje prizadevanje za preusmerjanje kmetij, se pravi nadaljnjo specializacijo kmetijske proizvodnje. V tej zvezi gre za pospešeno gradnjo silosov in za pridelovanje koruzne oziroma travne silaže. Vzporedno s tem pa bodo spodbujali ustanavljanje pridelovalne skupnosti za skupinsko uporabo strojev za spravilo silaže.

Mlečna proizvodnja, ki je že doslej dala dobre rezultate, bo tudi v prihodnje primarna naloga. Poseben pomen dajejo vzreji plemenske in pitanju goveje živine. V načrtu pa niso prezrli perutninarstva, ki je v zadnjem času zaradi neprimernih cen nekoliko zastalo.

Predvidevajo, da bi se lahko kmetijska proizvodnja v letošnjem letu povečala za okoli 3 odst. v primerjavi z lansko.

O teh in sploh o problemih kmetijske proizvodnje v občini so razpravljali tudi na torkovi skupni seji delegatov vseh treh zborov občinske skupščine v Mozirju.

ŽALEC

HMELJARSKE TEŽAVE

Pred dnevi je bil v Žalcu zbor slovenskih hmeljarjev, kjer so govorili o skupnih naporih za razrešitev nastalih problemov ter o položaju hmeljarstva v Jugoslaviji nasploh.

Dejstvo je, da jugoslovanski hmeljarji izvozijo 80 odstotkov vsega pridelanega hmelja in to predvsem v zahodne dežele ter v Ameriko. Inflacijska stopnja znaša tam poprečno 10 odstotkov letno, doma pa 20 do 30 odstotkov. Lahko si torej predstavljamo, kako težko je biti jugoslovanskim hmeljarjem konkurenčen na tujem tržišču, sploh če upoštevamo, da so se v zadnjih treh letih umetna gnojila podražila za trikrat, zaščitna sredstva pa kar za štirikrat. Hkrati se pojavlja drug problem, ki je pravzaprav najvažnejši. Gre za usklajenost med proizvodnimi stroški in cenami hmelja. Zvezni izvršni svet daje sicer stimulacijo, lani na primer milijardo in dvesto petdeset milijonov dinarjev, toda to še vseeno ne zadošča, da bi hmeljarji kovali dobičke. Sicer pa hmeljarji ne smejo računati na stimulacijske vzpodbude ZIS, je poudaril Veljko Križnik v svojem referatu, pač pa si morajo prizadevati, da bodo na čim manjši površini pridelali čim več hmelja. To je v danih razmerah tudi edina možna rešitev za jugoslovanske hmeljarje.

Zanimivi so bili tudi nekateri drugi podatki, na katere so opozorili. Delež jugoslovanske proizvodnje je padel iz 6 odstotkov na 4 odstotke, hmeljarji v Sloveniji pa so samo v lanskem letu opustili 180 ha hmeljskih površin, v Savinjski dolini pa kar 50 ha, skratka, vse to je odraz tega, da je dohodek prenizek ob dokaj visokih naložbah.

Na zboru hmeljarjev so opozorili tudi na to, da se bodo morali hmeljarji čim prej povezati, da bodo lahko enotno nastopali tako na domačem kot na tujem tržišču, potrebni pa bodo boljši dogovori z našimi pivovarnami. To velja predvsem za količine piva, kajti dokaj pogosto se je dogajalo, da so morale pivovarne hmelj cel uvažati.

Lani so slovenski hmeljarji izvozili 6 odstotkov manj hmelja kot je zahteval ZIS, na tujem tržišču pa so dosegli boljšo prodajno ceno, tako da so zahtevo ZIS kljub vsemu vendarle izpolnili. Letos predvidevajo 9 odstotkov manj izvoza kot lani, omeniti pa je treba, da se cena hmelju na zunanjem trgu trenutno povečuje.

Če potegnemo kratek zaključek, lahko rečemo, da je treba povečati storilnost dela ter na čim manjši površini pridelati čim več dobrega hmelja. Ob tem pa so slovenski hmeljarji govorili še o pospeševanju hmeljarstva in nalogah strokovnjakov pri tem, o varstvenih ukrepih za velik in kakovostni pridelek hmelja ter o nekaterih drugih strokovnih zadevah.

JANEZ VEDENIK

OBSOTELJE

VODOVJE ŠE GROZI

Četudi v teh tednih nismo najbolj zadovoljni s stanjem rek in vodovja nasploh, ker snega pač ni, se na območju krajevne skupnosti Bistrica ob Sotli občani že sedaj pripravljajo na nadlogo, ki jim povzroča ničkoliko jeze.

V letu 1970 so v bližini Bistrice poglabljali strugo rečice Sotle. To so menda naredili tako nestrokovno, da voda zdaj odnaša zemljo z njiv in travnikov kmetov na slovenski strani Sotle, vse od Bistrice do Zelenjaka v dolžini kakšnih pet kilometrov. Prizadetih je seveda več lastnikov zemlje, ki jim voda leto za letom hrumi po posestvih. Ko so leta 1971 ocenili škodo, so ugotovili, da znaša pri enem samem lastniku tudi okoli milijon. Kmetje so poslali svoje upravičene zahtevke za povračilo nastale škode sosednji hrvatski občini Klanjec, ki je bila pobudnik in investitor del. Kljub vsem negodovanjem in zahtevam povračila ni, na občini v Klanjcu pa le zmigujejo z rameni in pravijo ljudem, naj pač potrpe.

M. S.

PRVI KINOLOŠKI PLES

Žalski kinološki klub (za vzrejo službenih in športnih psov) deluje že drugo leto in je v tem času dosegel že več lepih uspehov. Tako so lani pripravili med drugim tudi republiško tekmovanje, ki si ga je ogledalo preko 2000 ljudi. Imeli so tudi druge akcije, s katerimi pa nameravajo nadaljevati tudi letos. Dokončno si bodo uredili prostor, kjer bo stalna šola za vse pasme psov ter postavili sami hišico za razne namene. To naj bi uredili že do maja. V klubu je trenutno 81 članov iz mnogih krajev žalske občine ter sploh Savinjske doline. Klub se po dosedanjih začetnih uspehih, ki niso majhni, že uvršča med najboljše v Sloveniji.

Kinologi v Žalcu pa pripravljajo še posebno prireditev in to 14. februarja v Žalcu v dvorani kmetijskega kombinata — to je prvi kinološki ples, kjer bodo igrali VOKALI s pevko MARJANO DERŽAJ. Vstopnice bodo v prodaji od 5. februarja dalje v knjigarni Mladinske knjige v Žalcu. Torej žalski kinološki klub ne posega samo po šolanju službenih in športnih psov, temveč posega tudi na področje združevanja ljudi. Prav slednje pa nam v času vse hujše tehnike še kako primanjkuje.

DENARJA NI

Nekateri kmetje v šmarski občini so bili neprijetno presenečeni, ko so ugotovili, da ne morejo modernizirati svojih kmetij z odobrenim denarjem, odnosno s krediti, ki so jih dobili. Krediti so bili namreč odobreni, denarja pa ni bilo.

Težave so nastale, ker v decembru ni bilo denarja ne od banke, ne od kmetijske razvojne skupnosti, ni bilo torej združenih sredstev. V Šmarju zatrjujejo, da bodo vsi, ki so dobili kredite, ta denar v letu 1976 tudi izkoristili.

Za ilustracijo naj povemo še, da je bilo samo v zadnjih treh letih odobrenih za okrog 3 stare milijarde kreditov. Približno toliko denarja je bilo odobrenega samo v letu 1975. Za takšno organizacijo, kot je TOZD Kmetijstvo Šmarje, so to velika sredstva, ki nedvomno kažejo na skrb za kmečkega človeka.

mst

MLADI V KMETIJSTVU

Nedolgo tega je bila v Žalcu četrta seja predsedstva mladih v kmetijstvu pri občinski konferenci ZSMS. Na seji so izoblikovali predlog za v. d. predsednika te konference, se domenili za pripravo tekmovanja na temo Kaj veš o kmetijstvu ter za sklic problemske konference o mladih v kmetijstvu.

V ŽALCU

POSVETOVANJE

Samo v lanskem letu so slovenski hmeljarji opustili skupno 180 hektarov hmeljišč, od tega v Savinjski dolini 50. Podobno je bilo v Vojvodini, kjer so v minulem letu zmanjšali hmeljišča za 200 hektarov. To je nedvomno odraz težav, s katerimi se srečujejo jugoslovanski hmeljarji zadnja leta, so poudarili na zboru slovenskh hmeljarjev, ki je bil konec minulega tedna v Žalcu. Dejstvo je, da v Jugoslaviji zadnja leta ne pridelamo toliko hmelja kot bi ga lahko prodali tako na tujem kot domačem tržišču. Poglavitni vzrok za to je, ker se je zaslužek pri pridelovanju hmelja zadnja leta vse bolj zmanjševal.

V zadnjih treh letih so se samo umetna gnojila podražila za več kot trikrat, zaščitna sredstva za štirikrat in osebni dohodki za dvakrat. To je nedvomno tudi odraz inflacijskih gibanj, ki pri nas znašajo 20 do 30 odstotkov letno. Osemdeset odstotkov hmelja jugoslovanski proizvajalci izvozijo, na svetovnem trgu pa se je cena povečevala od pet do deset odstotkov letno. Razliko, ki je tako nastajala, so hmeljarji pokrivali z boljšo tehnologijo ter s prodajo hmelja na domačem tržišču.

Težavno stanje se odraža tudi v podatku, da je delež jugoslovanske proizvodnje hmelja v svetovni še pred leti znašal okrog šest odstotkov, sedaj pa le nekaj manj kot štiri. Temu primerno se je zmanjšal tudi delež v svetovni trgovini hmelja, ki se je od 25 odstotkov zmanjšal na borih 11.

Za stanje kakršno je so v veliki meri krivi tudi hmeljarji sami, ki jim zadnja leta ni uspelo zvišati hektarskega pridelka. Nasprotno, celo padel je in to za okrog 600 kilogramov, tako da je hektarski pridelek v primerjavi z nekaterimi drugimi državami manjši celo za okrog 1000 kilogramov, to pa je že številka, nad katero se je treba resno zamisliti.

Vzrokov za težko stanje našega hmeljarstva pa je še cela vrsta, tako na primer izpad pri strojnem obiranju, starostna struktura hmeljišč, slabo oskrbovanje hmeljišč, slaba zaščita . . .

Seveda pa to niso pomanjkljivosti, ki se ne bi dale odpraviti. Deloma je težave, s katerimi se srečujejo naši hmeljarji omilil Zvezni Izvršni svet s svojimi izvoznimi stimulacijami, ki so lani znašale milijardo 250 milijonov dinarjev, vendar hmeljarji ne smejo venomer računati na pomoč izvoznih premij. Rešitev zanje je, če bodo skušali dosegati čim večje hektarske odnose, oziroma povedano z drugimi besedami, če si bodo nenehno prizadevali za to, da bodo na čim manjši površini pridelali čim več dobrega hmelja. Precej pričakujejo od nekaterih novih sort, ki dajejo mnogo več kot savinjski golding. Sicer pa bodo strokovnjaki iz Inštituta za hmeljarstvo v kratkem izdelali akcijski program, ki bo v veliki meri odraz izrečenih pripomb na zadnjem zasedanju slovenskih hmeljarjev v Žalcu.

JANEZ VEDENIK

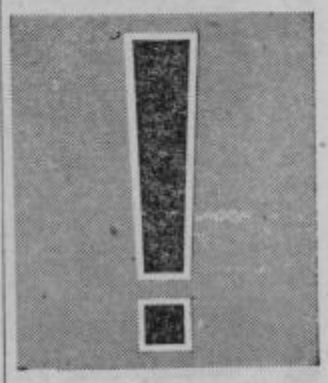

DIVJI PRAŠIČI SO IMELI SREČO

JAGER PA JAGA KAJ MI POMAGA

če pa nisem mogel tiste lepe, sončne, oh, sploh nepozabne nedelje s spodobne razdalje videti divjega prašiča, čeprav je nekje v goščavi na Savinjskem vrhu pri Ljubnem šest kosmatincev lomastilo skozi mlado podrast. Videl sem jih sicer od daleč in prav imajo tisti, ki pravijo, da kdor je prvič na takšni jagi, divjačino tudi vidi. Padli so streli, lovski rog se je oglašal po ponosnem lesovju, le kosmatinci se niso menili za to prečudovito muziko. Enega so celo ranili, pa še ta jim je pobegnil pod zaščito sosednjega revirja. No, tudi ljudje smo vajeni, da iščemo azil kdaj kje drugje, ne samo doma. To, da pa je samo malo manjkalo, da bi ga dobili, no, o tem pa res ne kaže zgubljati besed.

Začelo se je tako, da smo se v uredništvu pogovarjali o tem, kako lepo bi bilo, če bi dali na prvo stran naslednje številke tednika kakšno lovsko sliko, saj je že res dolgo nismo imeli. Beseda je dala besedo (kako je v redakciji časopisa pa lahko vidite v predstavi Tumorja v celjskem gledališču) in zmenili smo se, da mora biti to kakšen akcijski posnetek. Poiskal sem zvezstega in zagrizenega lovca Jožeta Jerašo, ki je član lovske družine v Ljubnem. Koj mi je rekel, da so to silno resni fantje, delovna lovska družina, z obširnim, a dosledno speljanim načrtom dela. Zmenjeno!

A težav nikjer ne manjka. Nisem imel lovske opreme. (Ste že videli medveda v lovski opremi?) Da bi se vsestransko zavaroval, mi je prijatelj posodil živo rdečo smučarsko bundo, na noge pa sem nataknil kar vojaške škornje, ki sodijo k moji vrli uniformi, ki me doma varuje. Bil pa sem brez klobuka in to je huda reč. Visoko v planini veter neusmiljeno zavija okoli ušes in ni pametno hoditi razoglav. Ker je bila nedelja lepa, je prišel na lov tudi častni član družine Ivan Atelšek. Da ne omenjam, od kod in zakaj ga poznamo. Imel pa je edini dve pokrivali in na mojo preveliko glavo je sedel njegov premajhen klobuk, a na koncu sva le oba preživela. Sebi je potisnil na glavo prikupno pleteno čepico in glej ga šmenta, če nisem pravkar izdal skrivnosti iz prejšnje številke Novega tednika, kdo je na prvi strani v trocevko (dve cevi puška, tretjo pa steklenica s kačjo slino). Končno opremljeni smo krenili na Savinjski vrh, ki ga je prekrivala skromna snežna odeja. Toda lov se je močno posodobil. Železni konjički so nas zvlekli do spodobne višine, tam pa je bilo zborno mesto. Kljub soncu ni bilo tistega dne nobene prave sparine v zraku in kmalu je zakrožila med lovci neka prijetno dišeča stvarca, ki menda pomori vse bacile, gliste pa utopi. Toda zbor je zbor, postaviti se je treba v vrsto in pred zbrano lovsko elito stopi lovovodja Ciril. Možak je postaven, ni kaj reči. Preko prsi pa ima pripet »toki-voki«, nahrbtnik, puško, kaj bi še vse našteval. Povedal je naloge, ponovil stara pravila o načinu lova in o varnosti, medtem pa so se vrnili na zborno mesto sledilci, ki so šli pogledat, kam peljejo parkiji v snegu. Razdelili smo se v ekipe in hajd v goro. Ta gora pa strma ko dež in ti vzame sapo. A lovci, stari mački, imajo prožen korak, žareča lica, kljub polnim nahrbtnikom jo režejo v strmino, da si mislim: ljubi divji pujski, pojdite raje na dopust, danes se vam ne bo dobro pisalo. Na nekem razpotju se ločimo in v varstvo me vzame izkušen lovec. Nadaljujeva pot do samotne kmetije, tam pa zavijeva na spodnjo stezo in se utaboriva pod čistino, ki nama daje dober pregled v smer, od koder bodo gonjači prignali divje čekanarje. Ravno nekaj dni pred našim lovom so pri nekem kmetu divje svinje naredile na njivi pravo razdejanje.

Toplo sonce se nama je uprlo v hrbet, ko začujeva neko šumenje doli v grmovju. Pa ni bil nihče drug kot lovec Božič, ki je na spodnjem koncu z drugimi stražil cesto.

Kmalu začujeva pasji lajež, a tišina spet zmaga. Le na nebu se vse pogosteje zarisujejo bele črte letal, ki gredo v dalje. Le s tanko sledjo na nebu opozarjajo nase. Kot bi ne hoteli motiti idile še nedotaknjene narave.

Pasji lajež prihaja vse bližje. Potem tišina, kar nenadoma pa na povsem drugem koncu čistine opazim kosmatince, kako jo prihuljeno mahajo v hosto. Tedaj zagrmi strel, še eden, nato premor, nato še dva strela. Štirje streli in premor, vse v trenutku. Nato glas: »Madooona, sem ga! Pa kakšen je bil!« Potem tišina, kot bi se vsi vdrli v zemljo. Lovski rog se je oglasil, nekam otožno, negotovo. S kolegom sva modrovala, da bi morali imeti na vesti vsaj dva prašiča. Napotila sva se proti robu jase in navkreber, kjer sva prej videla prašiče. Tam se pot izgublja v gozdu, o ščetinarjih pa ni sledu. Zborno mesto je bilo pri kmetiji in kmalu so se pričeli fantje zbirati. A vsi praznih rok. Nikjer niti ščetine, kaj šele da bi bili njihovi lastniki kje blizu. Vsi smo se zbrali okoli predsednika lovske družine Iva Jeraja. Po radijski zvezi je iskal stik z lovovodjem Cirilom Vratanarjem. Šel po sledi prašiča, ki ga je ranil strel. Iz gozda je prišel tudi Ivan Atlešek, ves besen. Nekaj zaradi prašiča, ker se ni zmenil zanj, nekaj pa zaradi sebe, ker je naredil neodpustljivo napako. Ko je z znano nam nakano čakal rilčnika, je položil oba naboja na panj, na panju pa je bilo nekaj snega. Toda lovsko strelivo je nekaj posebnega. Kartonski tulec se je napil vlage. Ko je divji prašič prihrumel mimo njega, ta ni mogel zapreti svoje puške. Šele, ko je bil ščetinar že globoko v gozdu, je pokadil s strelom za njegovim zvitim repom.

Na zborno mesto pa se ni vrnil lovovodja Ciril in kmalu se je oglasil po radiu, da zasleduje ranjeno žival. Toda ta je trdno sklenila, da mu bo zagodla. Ušla mu je v gozd in vrnil se je na zborno mesto, kjer se je znašel kmalu tudi njegov lovski tovariš Bojan, ves opraskan in krvav.

Lov je bil končan. Tudi sonce je že zašlo za najvišje vrhove. Lovci so stopili v krog in analizirali lov. V sredino kroga so morali zložiti vse prazne steklenice, da ne bi kdo še kakšno kapljico utajil. Kljub neuspehu, so bili obrazi vrlih fantov vedri. Najbrž je tako na vsaki jagi. Med njimi je bil najstarejši lovec Božič, ki je nosil že šesti križ, pa v zadnjih dvajsetih letih še ni streljal na žival. Raje jih krmi in neguje. Skrb za svoja lovišča pa ljubenski lovci dobro poznajo. Gozd jim je drugi dom, ni jim vseeno, kako bo potekalo življenje in naravno ravnovesje v njem. Naravi in njenim zakonom pomagajo. Zato so svoje delo dobro organizirali, pravita predsednik Ivo Jeraj in tajnik Franc Orešnik. Delo odbora lovske družine so razdelili na posameznike, ki točno izpolnjujejo svoje naloge. Ob predsedniku in tajniku je še že prej omenjeni lovovodja Ciril Vratanar, Jože Kralj mlajši pa je gojitelj divjadi. Skrbi za gojitvene naprave, krmišča, solnice in vse drugo, kar sodi zraven. Jože inž. Jeraj je referent za turistični lov. Temu posvečajo ljubenski lovci posebno pozornost, saj turistov ne manjka v tem lepem predelu naše domovine, precej

Lovovodja Ciril je imel po prihodu od zasledovanja kaj povedati svojim tovarišem. Skoraj bi mu zmanjkalo besed...

deviz lahko zaslužijo, vendar skrbno vodijo pregled nad lovci turisti in ni ga tujca, ki bi se sam sprehajal po naših gozdovih. Fantje se namreč dobro zavedajo dragocenosti svojega gozda, zavedajo pa se tudi pomembnosti lovske dejavnosti v sklopu splošnega ljudskega odpora. Imajo tudi svojega kinologa in to je Jože Podmeninšek, ki skrbi za vzgojo lovskih psov.

Ljubenski lovci so se posvetili tudi delu z mladimi, saj vedo, da je v njih tudi prihodnost. Sodelujejo z osnovno šolo, kjer so že imeli predavanje o lovu, predvsem o načinu gojitve divjadi. V primeru hude zime z visokim snegom bi učenci, ki so doma na višjih kmetijah sami znali pomagati prezebli in lačni divjadi. To so pred leti že delali.

Divjadi v gozdovih ne manjka. Prirastek je ugoden. Ljubenski lovci imajo osem revirjev, ki veljajo za srednjegorska lovišča. V njih je vsa divjad, od nizkega do vsega visokega lova. Območje vseh revirjev obsega 7080 hektarjev. Leta 1946 sta bili še dve lovski družini in sicer Ljubno in Ter. 1952 leta sta se združili v eno in tako je še danes, v družini pa je 49 članov. Na nedeljskem lovu na divje prašiče so bili domala vsi. Zbrali so se pred Petrinovo gostilno kot zvesta četa in krenili v svoje drugo domovanje. Tja, kjer so doma s srcem in z zavestjo, da kljub pokanju pušk opravljajo dobro, humano in naravnemu zakonu sorodno delo.

Ko so tisto nedeljo praznih rok krenili v dolino, ni bilo čemernosti na njihovih obrazih. Vedeli so, da jih čaka še veliko dela v čudovitih, divjih in nenadomestljivih lepotah njihovega večno zelenega gozda.

Besedilo in slike:
DRAGO MEDVED

Najstarejši lovec Božič že nekaj let ni streljal s svojo puško. Najraje skrbi za gojitev divjadi.

Lovski rog je kljub radijskim zvezam in jeklenim konjičkom še vedno simbol lovskega ponosa. Njegov glas sega daleč v gozdove.

V skladu s stabilizacijskim programom v letu 1975: vsaka temeljna organizacija ena inovacija, koordinacijski odbor za stabilizacijo pri OK SZDL Celje

objavlja

RAZPIS O PODELITVI NAGRAD IN PRIZNANJ »INOVATOR 1975«

1. Za nagrado »NOVATOR 1975« lahko kandidirajo delavci v združenem delu občine Celje, ki so v letu inovacij 1975 uresničili svoje dosežke na področju inovatorstva (izumi, modeli in vzorci, tehnične in druge izboljšave).

2. Kandidate za nagrado »INOVATOR 1975« lahko predlagajo:

— komisije za inventivno dejavnost
— delavski sveti TOZD oziroma delovnih organizacij
— koordinacijski odbori za stabilizacijo
— društva DIATI, LT in DIT

3. Prijava v pismeni obliki mora vsebovati osebne podatke avtorja v zvezi z njegovim delom (izobrazba, delovno mesto), število in kratek opis inovacij, uveljavljenih v letu 1975, ter podatke o vrednosti inovacij

4. OK SZDL bo na predlog koordinacijskega odbora podelila pet denarnih nagrad in deset priznanj najboljšim inovatorjem v letu 1975

5. Prijave zbira Občinska raziskovalna skupnost Celje, Vodnikova 3, do 15. februarja 1976

6. Rezultati razpisa in nagrajenci bodo objavljeni v javnih občilih

7. Vse informacije v zvezi z razpisom lahko dobite na ObRS Celje, Vodnikova 3 — telefon 21-400 pri tov. Drofenik Petru.

RAZPISNA KOMISIJA

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža in očeta

JOŽEFA GOLEŽA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih ter sočustvovali z nami. Posebna zahvala velja g. župniku, ki ga je kljub bolezni spremljal na zadnji poti, organizaciji Zveze slepih za poslovilni govor, tov. Urbančku za pomoč in nesebičnost, pevcem in vsem, ki so mu darovali vence in cvetje ter ga spremili do njegovega poslednjega doma.

Žalujoča žena, sin in hčerka z možem

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

FERDINANDA REBERNIŠKA

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnika spremili na njegovi poslednji poti. Posebej se zahvaljujemo zdravniku dr. Jurkoviču, strežnemu osebju, kolektivu EMO in TOPER ter čč. duhovniku za pogrebni obred.

Žalujoči njegovi:

žena, sin in hčerke z družinami, sestra z možem in drugo sorodstvo

Staša Gorenšek

NOVOST ZA MLADE

Gotovo bomo takole na pomlad prav z veseljem segli po čisto novih oblačilih, ki so nam jih moda oziroma modni ustvarjalci pripravljali dolge mesece. Mladi bodo spet dobili del svoje mode, ki bo samo njihova. To bo svobodna, sproščena, praktična moda, ki se bo gotovo hitro uveljavila. Takšno modo je težko opisati, jo uokviriti in ji postaviti pravila. Nova oblačila imajo praktičen, športni izgled; to so daljša hlačna krila, včasih spodaj stisnjena v pumparice in zgoraj dopolnjena z najrazličnejšimi puliji, brezrokavniki, srajcami, bluzami in jaknami. Izredno moderni in priljubljeni so kratki telovniki s podlogo in obrobami v vzorčastem blagu in ki so prešiti z ožjimi šivi. Prav tako so prešli tudi daljši bluzoni s kapucami.

Novost, ki se bo med mladimi prav gotovo hitro uveljavila, so čisto majhne usnjene ali torbice iz blaga, ki so na dolgih ročajih obešene čez ramo kot poštarske torbe.

Prve novosti so torej tu, do pomladi pa nam bo moda gotovo postregla še s čim novim in svežim.

VELIKO 20—50% SEZONSKO ZNIŽANJE CEN MOŠKI, ŽENSKI, OTROŠKI KONFEKCIJI, ŠPORTNI KONFEKCIJI, PLETENINAM IN OBUTVI DO 5. FEBRUARJA

V VELEBLAGOVNICI T SALONU T MARKETU T GORENJE VELENJE

HČI GROFA BLAGAJA

44

RADO MURNIK

Čez dve nizki stopnici je stopil v temno prodajalnico. Pri vratih je stala vegasta klop. Križem naokoli so ležali svežnji, cule, zvite preproge. Ob straneh je visela raznobarvna obleka, orodje, orožje; na policah je bilo polno posode, malovrednega lišpa in pohištvenega drobiža. V tevem kotu zadaj je stala velika železna omara, sredi sobe pa nizka miza, na njej ura na pesek, rovaš in računska deska. Kmalu pa se je pomajala zavesa in izza nje je stopila Šmulova hči Miriam (Marija). Čisti oval njenega nekoliko rjavopoltega orientalskega obraza je komaj vidno temnila skrivnostna senca, žalobna razmišljenost in stroga resnoba tihoma trpeče duše. Pod izredno gostimi, krasno zarisanimi obrvmi je sanjalo dvoje koprnečih oči o bajnih tajnostih in krasotah drugačnega, prostega življenja. Ko pa je zagledala Miriam veselega viteza Ahaca, se je mahoma spremenil izraz njenega obličja. Radost ji je zaokrožila ustne in iz oči ji je pobliskavala ljubka porednost.

Vitezu Ahacu je bila mladenka tako po godu, da jo je sklenil osrečiti z daljšim nagovorom. Svečano se je odkašljal in jel zamahovati z rokami.

»Rože jeruzalemska, tvoj prijatelj te pozdravlja z odkritosrčnim veseljem! Z — čakaj no malo, zakaj se mi smeješ? Sem mar tako smešen?«

»Nikakor ne, gospod vitez!« je odvrnila popolnoma resno in si popravljala čepico, onizano z rdečimi in zelenimi biseri; to je bil edini okras skromno oblečenega dekleta. »Ali govoriti znate tako kratkočasno, da vas mora biti tudi še tako žalosten človek iz srca vesel, kadar koli vas vidi.«

»Tvoje priznanje me veseli, posebn veseli,« je zadovoljno kimal pohvaljeni veseljak na škripajoči klopi.

Tedaj sta zaslišala drsajoče korake.

»Oče,« je rekla Miriam, se nasmehnila vitezu v slovo in izginila za rumenim zagrinjalom.

Šmul ben Zuar, eden najimovitejših ljubljanskih Židov, je bil srednje velik in zelo suh. Bilo mu je komaj petdeset let; trudno, razorano obličje in izmozgan hromotni život pa ga je kazal mnogo starejšega. Glava mu je bila izredno velika, še večja nego Ahačeva, in večjega nosu ni imel prejkone nihče v Ljubljani.

Napravljen je bil sijajno; njegov rumeni židovski klobuk, njegova obleka, vse se je svetilo od potu in masti. Mršavo truplo je tičalo v ohlapnem temnomodrem kaftanu, prikrojenem menda po modrem pregovoru: širok kaftan ima dovolj prostora za vse gorje. Ob sencih so mu mahali sesvedrani pajes. Od ogoljenega usnjatega pasu mu je visela trioglata torbica in pa tales, mošnja za molitveno tančico in molitveni jermen. Na levih prsih mu je bil prišit šibolet, žolta judovska krpa. Prihajal je iz sinagoge.

Miriamin oče je bil jako pobožen, strogoveren mož. Neopisno pa se je radoval Šmul, ako je mogel ukaniti in oskubiti kristjana; to je štel za posebno zaslužno delo. Od ponedeljka zjutraj pa do petka zvečer se je marljivo ukvarjal s trgovino. Užival je popolno zaupanje potratnih plemenitašev in vladnih uradnikov. Dobavljal jim je domala vse potrebno: drago svilo za visoko gospodo in dragulje za aristokrate, pa konjsko opravo za njih vojnike. Vse je oblekel in oskrbel od nog do glave, vse je pošiljal ošabni gospodi na dom, kajpada večinoma na kredo. Posojeval jim je tudi denar na dolžna pisma in zastave. Kupoval pa je staro obleko, orožje, pohištvo in vsakolično robo, ki so jo klativitezi in vojni hlapci uplenili trgovcem ali romarjem ali drugim popotnikom na cestah in rekah.

Pobožno je poljubil mezuso, majhen pergament, ki je, popisan z reki svetega pisma, visel na vratih. Pohlevno, s povešenimi očmi se je obrnil proti vitezu, se dvakrat priklonil globoko in ga pozdravil: »Dober dan in dobro leto prežlahtnemu gospodu!«

»Bog daj!« je odzdravil in pokimal vitez Ahac. »No, Šmul, očka, ali kaj pridno molite, da nam Turki ne bi vzeli in razdejali Ljubljane?« Tako je vprašal, ker ni hotel takoj barantati, da Žid ne bi prekmalu spoznal njegove denarne zadreg. Ali navihani Šmul je takoj uganil, kaj in kako.

»Au, au!« je zaječal plaho, dejal klobuk na omaro in iztegnil svoje dolge prste pred ušesi kakor v bran. »Kas vešolom, bog varuj — kaj mi govori velejasni gospod o Turkih?«

»Ali se jih tako bojiš?«

»I, kako se jih ne bi bal, divjakov!« je vzdihnil Šmul in se prihuli za mizo, da ga je bilo manj videti. »Vselej mislim na Turke, kadar molim šefet, molitev zoper naše sovražnike.«

»Kakor osvoje Ljubljano, pomrcvarijo najprvo vas Jude!« ga je strašil vitez Ahac z vidnim veseljem. »Saj vedo prav dobro, da imate po svojih brlogih polno dragocenosti. Vse vam prekopljejo in pretaknejo, vse židove in kleti in vse luknje!«

»Au, au, lepo prosim gospoda, naj ne govori tako strašno!« je tarnal Šmul, dvignil dlani nad glavo in se sključil do brade na mizo. »Vaša svetloba, jaz nisem, lahko rečem, noben junak! Naj mi verjame previsokorodni gospod, da nimam take sposobnosti. Za boga milega, kako se jamem tresti, kadar le kaj slišim o nevarnih Turkih! Če res pridivjajo nad nas, nam bo to kazen, ker ne živimo vedno po zakonu Mojzesovem; le v toke in hajdi nadnje s svojimi brati!«

»Kaj pravi gospod? Meč? Meč in sulico? Bodi gospod zdrav in močan sto let — ali ne naglašam zmeraj, da nimam nobenega pravega veselja do vojskovanja? Niti izza zidu se ne bi upal streljati na Turka in dražiti od daleč njega, ki tako rad odrobi glavo, au, au! Ne, ne, miroljuben trgovec sem, krotak trgovec in se previdno ogibam vsem gezeres, vseh sitnosti. Živim prav skromno, da bi mi knez usmiljenja prizaneslivo sodil moje grehe v dolini Juzafatski in me blagoslovil ob uri ločitve. Če prihrume Turki — se jim umaknem lepo tiho v sod ali v peč ali v dimnik.«

Počenil je do nosu za mizo kakor bi se hotel še zdaj skriti krvolokom; s svojimi majhnimi očmi je gledal tako plašno in debelo izza roba, da se je jel vitez Ahac naglas grohotati odkritosrčnemu strahopetcu. »V dimnik ... ho, ho ... Osuše in prekade te kakor kračo!«

»Zmerom bodi gospod zadovoljen pa vesel — ali, lepo prosim, pomeniva se kaj drugega!« je pohlevno predlagal Žid in počasi zlezel izza mize zopet kvišku. »Ako želi vaša preblagorodna visokost, narediva dobro kupčijo?«

»Dobro, Šmul, le zmeniva se! Za nekaj dni bi zastavil tole!«

Vitez Ahac je snel svoje bodalo s pasu in ga dejal na mizo.

TKS CELJE, ZVEZA ZA ŠPORTNO REKREACIJO IN NT—RC CELJE

PRAZNIK TELESNE KULTURE

Namesto ob zaključku lanskega leta smo ob rojstvu letošnjega pripravili zaključno prireditev, kjer smo podelili priznanja vsem tistim, ki so lani in že prej veliko prispevali za razvoj telesne kulture v našem mestu. To je bila prireditev v veliki dvorani Narodnega doma, ki so jo letos prvič skupaj pripravili (tako je tudi prav!) Telesnokulturna skupnost Celje, Zveza za športno rekreacijo Celje ter uredništvo Novega tednika in Radia Celje. Pred polno dvorano športnikov, športnih delavcev, rekreatorjev in ljubiteljev športa so igrali »Žabarji«, za humor je poskrbela (na temo rekreacije) Olga Markovičeva, za priznanja najboljšim pa organizator. ji zdaj že tradicionalne prireditve.

O pomenu telesne kulture, športa in rekreacije je govoril predsednik skupščine TKS Celje Franc Gazvoda in med drugim predvsem poudaril velik pomen, zlasti v sedanjem času, telesne kulture za delovnega človeka. Tudi sprejemanje zadnjih dokumentov o nadaljnjem razvoju telesne kulture strmi za tem, da bi na tem pomembnem področju dosegli še več, kot smo že.

Priznanja za mlade, perspektivne športnike (ta priznanja so podelili prvič) v lanskem letu so dobili: Zvonka Blatnik, Marjana Kopitar, Tanja Poteko, Zlatka Maroša, Karmen Kovač, Sonja Završnik, Alijana Kovač, Rok Kopitar, Franci Kopitar, Darko Orožim, Mitja Pangeršič, Darko Rener, Niko Rojnik, Miran Rojnik, Mitja Ocvirk, Bojan Horvat, Boris Čop (vsi AD Kladivar), Mateja Jakob, Rado Komadina, Dušan Zorko in Nataša Zabukovec (HDK Celje), Stanko Fartelj in Zdravko Lesjak (Aero klub Celje), Aleš Pipan in Zoran Golc (KK Kovinotehna), Alenka Jager in Branko Malec (Občinska strelska zveza), Marjan Fabjan (TVD Partizan Celje mesto), Andreja in Ksenija Jezernik (SD Izletnik), Stanko Anderluh, Aleš Praznik, Mirko Toplak, Miloš Rovšnik, Roberet Bajuk, Milan Šeško, Igor Razgor, Ivan Kavčič, Tomaž Kleč, Darko Zupanc, Iztok Ščurek, Miha Samardžič, Robert Cigoj, Anton Tiselj, Igor Hinski, Srečko Lešek, Robert Žohar, Rolando Pušnik, Rafko Skale, Herman Virt in Branko Pavčnik (vsi ŽRK Celje).

Priznanja za 30-letno delo v telesni kulturi so prejeli: Franc Mirnik, Pavle Božič, Adolf Urbančič, Karel Jug, Fedor Gradišnik in Mirko Polutnik (vsi AD Kladivar), Drago Lesjak (ŽRK Celje), Mirko Trebičnik, Konrad Končan, Milojka Božič, Slava Marinček in Štefka Hartman (TVD Gaberje), Milan Hohnjec, Albert Kerkoš, Rajko Juršič, Franc Petauer, Franc Dobovičnik in Nada Jelovšek (vsi HDK Celje), Miro Rudolf in Gizela Zavadlal (obe gimnastični center), Janko Vagner in Mirko Polutnik (nogometna podzveza), Vili Truglas in Jože Aman (kegljanje), Anton Kovač (šah), Drago Zadravec in Peter Faktor (smučanje), Dušan Gradišnik in Ciril Debeljak (planinstvo), Vinko Jovan in Slavko Kokot (TVD Partizan mesto), Zora Oset, Milka Kovačič, Aleksander Jezernik, Andrej Svetek in Rudolf Fajgl. V imenu nagrajencev se je zahvalil nestor celjskih športnikov in športnih delavcev Janko Vagner.

Na športni prireditvi so se tudi zahvalili dolgoletnemu predsedniku in športnemu delavcu na področju rekreacije Branetu Stamejčiču, ki je do pred kratkim še vodil Zvezo za športno rekreacijo. Priznanje in zahvalo mu izročata Bogdan Povalej ter Tone Goršič.

Priznanja so prejeli tudi najboljši športniki (izbirala sta jih TKS in NT — RC). Športnik leta 75 je rokometaš, olimpijski kandidat in državni reprezentant Vlado Bojević (drugi atlet Stanko Lisec in tretji rokometaš Miha Bojević), športnica leta 75 pa je že drugič postala kegljavka Eva Ludvig, državna reprezentantka (druga je kegljavka Magda Urh in tretja atletinja Danica Urankar).

V Trim športnih igrah 75 pa so po posameznih dejavnostih zmagali: pri industriji Železarna Store pred Cinkarno in Savinjo, pri prometu in zvezah Interevropa pred Železnico in PTT, pri gradbeništvu Geodetski zavod pred Ingradom in ZNG, pri storitvenih dejavnostih Kovinotehna pred Merxom in Javnimi napravami ter med družbenimi dejavnostmi Skupščina občine pred Družbeno-političnimi organizacijami in ŠKIMC Store.

Prireditev je zelo lepo uspela, še posebej pa so vse v dvorani razvnele nagradne igre, katerim pa žal marsikdo ni bil kos in bodo tako predvidene nagrade ostale do prve množične akcije. Med mladimi športniki se je v znanju bobnanja ob spremljavi ŽAB najbolj izkazal atlet Mitja Pangeršič, kateremu je dirigent ansambla Edi Goršič izročil tudi njihovo značko z besedami: »Ko boš končal z atletiko, pa pridi k nam!« Obstoj je torej zagotovljen.

V brcanju žoge s partnerjevim čevljem in držanju lastovke (partner) z ženskim čevljem sta zmagala košarkaš Tone Sagadin in atletinja Alijana Kovač (kljub poškodbi), druga sta bila rokometaš Miha Bojević in kegljavka Eva Ludvig ter tretja hokejist Vojko Bratec ter kegljavka Janja Marinc. Njihove mojstrovine sta ocenjevala Zora Oset in Slavko Kokot.

Žal smo med nagrajenimi športniki videli tudi nekaj poškodovanih: Vlado Bojović ima mavec na desni roki, Mičo Mijač ima povite vse prste na obeh rokah, Alijana Kovač nogo v mavcu, Danica Urankar pa pričakuje... Upamo, da ne bo po športnih dosežkih v letošnjem letu vse tako klavrno izgledalo, kot je na te »gibsarje« in ostale!

Pa brez zamere, smo v olimpijskem letu (v Celju pa bomo organizirali BAI), zato vsem športnikom in rekreatorjem srečno in nasvidenje v začetku prihodnjega leta na podobni prireditvi.

Tekst:
TONE VRABL
Foto:
VOJKO RIZMAL

MINUTE Z VLADOM BOJOVIĆEM

RAD IMAM TEŽKE NASPROTNIKE

Zunaj se je ponujal sneg, dejansko pa je bolj deževalo, kot snežilo. Vlado je prisopihal po dolgem hodniku, kjer ni gorela luč (takšen je naš hodnik, kjer delamo!), vstopil v obtisnjenih »trapericah« in kratkem športnem suknjiču pa z mavcem na desni roki, pozdravil, se opravičil, ker je zamudil nekaj minut, sedel za mizo in začel brati »Sportske novosti«. Bila je sobota dopoldne.

Sam sem urejeval še zadnje stvari, predno sem odšel na dogovorjeni razgovor z najboljšim športnikom v lanskem letu v Celju, državnim reprezentantom in našim edinim »celjskim« olimpijskim kandidatom — Vladom Bojevičem.

»Si verjetno mislil, da me ne bo!« To je bil njegov pozdrav, ko je vstopil.

Vlado, tebi vedno zaupam in tudi tokrat, sem izustil, mu stisnil roko, ponudil stol ter ob njem mizo in se opravičil, da še moram prej nekaj napisati, predno greva v naš radijski studio. Zaradi tega ni bil slabe volje, »saj imam trening ob enajsti uri,« je zagodel iz obraza, ki je bil stoično apolonsko miren in obrobljen z dovzetno črno frizuro.

— Dežuje ali sneži?

— Dežuje, pravi Vlado.

In ko sva zakoračila iz naših prostorov na Gregorčičevi 5 proti radijskim prostorom v Narodnem domu, sem mu ponudil dežnik.

— Ne zameri, resnično raje grem po dežju, kot pod dežnikom!

— Saj si že dovolj velik!, pristavim.

— To je res, vendar pod dežjem se počutim svobodnejšega, dežnik te nekam uokvirja, je bil jedrnat.

Ko sva priropotala v studio, lahko bi rekel, je bil vseskozi v glavnem tiho. Odgovarjal je na tisto, kar sem ga vprašal. Odgovarjal je kratko, jedrnato, tako kot se za bodočega pravnika spodobi. Saj to pa Vlado bo, saj je absolvent prava! Bil je nekako zamišljen, kot da študira — tokrat ne na svoj »omavčen« palec — temveč na vse, kar ga v prihodnjih mesecih čaka na športnem področju. Ni hotel veliko govoriti o tem, da je edini celjski olimpijski kandidat za Montreal.

— To je velika odgovornost in žal mi je, da niso zraven še drugi celjski športniki, predvsem atleti.

— Zakaj?

— Bilo bi lažje. Za mene, ker ne bi nosil tega težkega bremenea in za ostale, ki bi se udeležili tekmovanja, ki pomeni največje doživetje za vsakega športnika v njegovi karieri, to je nastop na Olimpijskih igrah.

Potem je stopil do našega tehnika Marjana in skupaj sta izbirala glasbo za njegovo, Vladovo oddajo. Kar nekako hitro sta se našla. Marjan, mojster srednje generacije in Vlado mlajše! Pa še hec je, prišla sta skupaj! Vlada in Marjana je zagrabila glasba, jaz pa sem iz Vlada vlekel odgovore.

— 33 krat sem nastopil v državni reprezentanci (največ od Slovencev, ki so nastopili kdajkoli v najboljši postavi jugoslovanskih rokometašev!)

— dosegel sem 32 golov,

— debitiral sem v državni reprezentanci proti Madžarski na turnirju v Zavidovičih leta 1974,

— zadnjo tekmo sem odigral proti Norveški na »Polar kupu«,

— rojen sem bil v Krivi Palanki,

— oče je Črnogorec, ma, ti Srbkinja, jaz z bratom Mihom pa vpisujem v rubriko, kaj sem po narodnosti. »Jugoslovan«,

— ko smo prišli v Celje, sva najprej z bratom igrala nogomet, nato pa »presedlala« na rokomet in tu tudi misliva ostati,

— do zdaj sem z državno reprezentanco videl večji del evropskih držav pa Island, Kitajsko in Tunizijo,

— svojega stalnega partnereja ob potovanjih v sobi nimam. Starejši se družijo za sebe, mi mlajši pa se menjavamo!

Tako je govoril med tem, ko je Marjanu naročal, kaj naj zavrti za njegovo oddajo »Predstavljamo vam«. Kazal mi je hrbet, se ob vprašanjih obrnil, mi ponudil kratek vljudnostni odgovor in ponovno izbiral ter poslušal glasbo. Glasbo, ki je všeč mladim. In takšen je tudi on, Vlado Bojević.

Igraš rad proti težkim nasprotnikom?

»Rad, čeprav je včasih težko. Kar poglej, če gresta dva igralca na mene, imajo ostali moji kolegi več prostora za dosego gola.«

Naletiš kdaj na »umazano« igro?

»Velikokrat, zlasti pa pri slabših ekipah, ki ne najdejo pravega orožja, da nas bi zadržale.«

Odigral si 33 tekem v državni reprezentanci. Proti komu je najprijetneje igrati in proti komu najtežje?

»Čeprav so vsi težki nasprotniki, sem doslej najlažje in najraje igral proti ZR Nemčiji in Romuniji, težje pa proti Sovjetski zvezi.«

Je kakšna razlika med današnjo rokometno generacijo in tvojo?

»Je, velika! Ogromna! Poglej, jaz sem začel igrati rokomet s petnajstimi leti, naši mladinci pa danes pri istih letih že igrajo v državni mladinski ali republiški reprezentanci.«

Imamo v Celju poleg igralcev dovolj kvalitetnih trenerjev za to panogo?

»Tone Goršič je mojster in ni treba iskati drugih. Zlasti delo z mladimi mu leži in mi smo mladi!«

Takšen je Vlado Bojević, najboljši športnik lani v Celju in edini celjski kandidat za olimpijske igre v Montrealu. Mlad. Resen, pa čeprav tudi kdaj eksploziven. Saj mladi morajo biti eksplozivni, vendar to na pravem mestu. In Vlado več ali manj je. Saj v to ga navsezadnje sili tudi bodoči poklic — pravnik. Njegov prosti čas? Srečanje z dekletom pa sovrstniki, predvsem tistimi iz šole. Odhod iz Celja? Oče morda, Mihec končuje šolo, on pa ne. Vsaj zaenkrat ne.

»Štejemo se za Celjane!«

Upajmo, da so korenine dovolj globoke in da bosta odlična Vlado in Miha (njegov brat, o katerem smo danes bolj malo govorili!) tudi v prihodnje ostala pri nas in dajala vse lepote, ki jih nudi dinamična rokometna igra. Vladu pa še enkrat srečno do in v Montrealu ter hvala za vse pozdrave, ki jih poleg Petra Sveta edini od celjskih športnikov pošilja z daljnih prijetnih in napornih gostovanj naši redakciji. TONE VRABL

ŠPORT NT – ŠPORT NT – ŠPORT NT – ŠPORT NT – ŠPORT NT

ROGAŠKA SLATINA

PO NOVIH POTEH

ROGAŠKA SLATINA — Pred dnevi je bila skupščina TVD Partizan Rogaška Slatina, razgibana z vsebinsko bogato razpravo, ki je nakazala nadaljnje poti telesne kulture v tem mestu. Partizan se je odločil izvajati le tisti del telesne vzgoje in športa, ki spada v njegov delokrog po republiški usmeritvi partizanske organizacije, tekmovalni šport pa bo odslej našel streho v bodočem enotnem športnem društvu. Že doslej je društvo v glavnem skrbelo za svojih 250 aktivnih članov, da bi preko redne splošne vadbe in športno rekreacijskih oblik delo zadovoljevalo njihove potrebe. Tako je postala temeljna skrb za telesno vzgojo predšolskih in šolskih otrok, na drugi strani pa preko rekreacijskih oblik dela preko odbojke, košarke, namiznega tenisa in smučanja vključevati odrasle občane tega mesta. Da bi podčrtali nov društveni koncept dela so na skupščini, ki je med drugim sprejela tudi nov statut v skladu z zakonom o društvih, preimenovali tudi naziv te organizacije v društvo za rekreacijo in telesno vzgojo Partizan. Vsebinska opredelitev in delitev dela bo vsekakor le v dobro nadaljnega napredka telesne kulture v tem mestu. Tako je izzvenela razprava aktivnega članstva, predstavnikov TKS in ZTKO občine Šmarje ter drugih krajevnih predstavnikov od TOZD in KS. Ob tako enotnem gledanju so lahko sprejeli okvirni srednjeročni razvoj Partizana do l. 1980, pa tudi akcijski program za letošnje leto.

Omeniti velja, da je že sedaj v Rogaški Slatini nad 1/3 občanov in delovnih ljudi aktivnih na področju telesne vzgoje, športa in rekreacije. Z novo delitvijo dela in organiziranostjo bo možno skrbeti za nadaljnjo povečanje množičnosti, ki je osnovno vodilo partizanskega društva. Ob razpravah je bila izražena močna želja po gradnji nove telovadnice, ki jo to mesto nujno potrebuje, o gradnji rekreacijskega centra, ki bi naj vseboval tudi naprave za atletiko kot prioritetni šport v prihodnje v republiki, o potreba po gradnji trim steze, odprtega in pokritega plavalnega bazena, dveh kegljišč in urejenih igrišč za male športne igre. Te zamisli pa terjajo velika investicijska sredstva, ki jih je v sedanjem trenutku težko zagotoviti. Ta perspektiva pa mora biti pri načrtovanju razvoja Rogaške Slatine pričujoča na vseh nivojih, saj postaja telesna kultura z vsemi svojimi oblikami del družbenega standarda vseh občanov.

Pri volitvah so izvolili 13-članski upravni odbor, v katerem so prizadevni amaterski delavci na področju telesne kulture z Ladom Bračunom na čelu, ki je doslej že 16 let prizadevno vodil partizansko društvo.

K. JUG

MLADINCI VODILNI

Mladi košarkarji Kovinotehne so sredi prvenstvenega plesa v republiški ligi. Doslej še niso utrpeli poraza. Z dobrimi igrami nizajo zmage iz kola v kolo tako doma kot na tujih igriščih. Tako so pred dnevi tudi sredi Ljubljane premagali mlado moštvo Olimpije. S tekmo manj so trenutno v republiški ligi sicer drugi za trboveljskim Rudarjem, s katerim se še niso srečali za točke. Skratka — mladi Celjani so na najboljši poti, da letos osvojijo naslov mladinskega prvaka Slovenije.

Na občinskem prvenstvu ŠSD na srednjih šolah pa je v finalu pri mladincih presenetljivo zmagalo moštvo ŠSD Tehnik pred ŠSD Kajuh iz celjske gimnazije. Kajuhovci so pred tem namreč osvojili naslov področnega prvaka! Pri mladinkah je zmagalo ŠSD Kajuh pred PSC.

K. JUG

ROKOMET

MLADI DRUGI V DRŽAVI

Na Reki je bilo letošnje mladinsko državno prvenstvo klubskih prvakov republik in pokrajin. To, kar ne uspeva republiški mladinski vrsti, je uspelo mladi ekipi Celja. Osvojila je odlično drugo mesto, potem ko je v finalu izgubila proti prvaku Srbije Obiliću z 18:12.

Celjani so na poti v finale v svoji skupini premagali prvaka BiH Radničkega iz Goražda z 31:21, igrali neodločeno proti prvaku Vojvodine Crvenki s 23:23 in odpravili prvaka Makedonije Rabotničkega s 25:19. V finalu pa so izgubili z Obilićem, največ zaradi svoje mladostne neizkušenosti in velike psihične obremenitve.

Pred prvenstvom so namreč mladi Celjani pričakovali uspeh od tretjega do četrtega mesta. Celjani so namreč nastopili z mladimi igralci, ki bodo igrali še dve leti skupaj v mladinski konkurenci. Zato sta menila trenerja Mile Čepin in Tone Goršič, da je to njihov krst na tako velikem tekmovanju. Toda sami dogodki so pokazali, da Celjani igrajo moderen rokomet, poln kombinacij in duhovitosti. Žal pa za zadnji veliki skok ni bilo dovolj zbranosti. Toda kljub temu je drugo mesto v državi izreden uspeh mladinskega rokometa v Celju in istočasno tudi v Sloveniji.

Posebno priznanje je dobil komaj petnajstletni STANKO ANDERLUH, ki je bil proglašen za najboljšega igralca turnirja. To je korak na poti v mladinsko državno reprezentanco. Čestitamo!

J. KUZMA

ODLIČNA ANDREJA

Tudi letošnja »Pohorska lisica« za svetovni smučarski pokal ni bila zaradi pomanjkanja snega na Pohorju, temveč so jo tokrat prestavili v Kranjsko goro. V izredno močni mednarodni konkurenci (hujši, kot na bližnjih olimpijskih igrah) je v naši državni reprezentanci nastopila tudi članica SKI kluba Izletnik Andreja Jezernik. Medtem, ko je bila prvi dan samo »predvozač« v veleslalomu, je naslednji dan nastopila v slalomu. Med 76 tekmovalkami je osvojila med 30 uvrščenimi tekmovalkami 26. mesto. Bila je edina jugoslovanska tekmovalka, vse druge so odstopile ali bile diskvalificirane. To je eden največjih smučarskih uspehov mlade Celjanke. Čestitkam, ki jih je že prejela, se pridružuje tudi naša redakcija. tv

ŠSD

5 ZLATIH ZVEZDIC

Na skupščini ŠSD na RSC Velenje so mladi odborniki pred delegati vseh šol tega centra polagali bogat obračun dela. Čeprav tudi to društvo, ki šteje 1350 učencev (100 % vseh na šoli!), pestijo določene težave kot dvoizmenski pouk, pomanjkanje igrišč, štiska s telovadnicami, 2/3 učencev je vozačev itd., pa so vendarle dosegli izredno lepe rezultate. V tekmovanju ŠSD v republiki so bili v zadnjih petih letih vselej med najboljšimi. Njihovo vitrino krasi na plaketi RC ŠSD kar pet zlatih zvezdic, dokaz, da so bili vselej v republiškem vrhu. V 16-tih športnih sekcijah in krožkih, ki razvijajo svojo dejavnost preko vadbe, tekmovanj, izletov, tečajev, pohodov, taborjenj, predavanj in prostovoljnega dela, se združujejo učenci po svojih interesih in nagnjenjih. Najbolj množični so planinci, preko 230 po številu, ki so opravili v zadnjem letu 12 izletov, planinski tabor, 10 predavanj, 3 orientacijske pohode, pot po Savinjskih Alpah in še vrsto drugih nalog. Ob bok planincem velja postaviti strelce, 100 po številu, ki se odlikujejo po izredno kvalitetnih dosežkih in strokovno utemeljeni vadbi. Z vsebinsko bogatim delom se odlikujejo taborniki, ki so taborili v Ribnem na Gorenjskem, pripravili pa so tudi vzoren tabor ob proslavi 30-letnice osvoboditve v Topolšici. Tu so še športniki v košarki, ki je vodilna igra v ŠSD, pa odbojkarji, nogometaši, rokometaši, plavalci, smučarji, igralci namiznega tenisa, šaha, dvigalci uteži in številni predstavniki borilnih športov, od katerih prevladuje karate s preko 100 aktivnimi člani. Vse več je tudi ljubiteljev športnih plesov, saj vodita šolo bivša državna prvaka zakonca Šulek. Skratka — pestra dejavnost, razgibano delo, lepi tekmovalni dosežki.

V prihodnje bo delo ŠSD preko delegatskega sistema, kjer ima vsaka šola v centru svoj odbor, svoje razredne delegate in preko njih povezavo s centralnim predsedstvom, brez dvoma še bolj zaživelo na samoupravnih osnovah. Za predsednika je bil ponovno izvoljen učenec Bojan Zorko, vodilna vloga mentorja pa je v rokah pedagoškega delavca tov. Draga Nežmaha.

K. JUG

JUTRI V TUNIZIJO

Celjski rokometaši bodo jutri zjutraj odpotovali z izletnikovim avtobusom na Brnike in od tam z letalom v afriško državo Tunizijo. To bo doslej najdaljša turneja celjskih rokometašev, ki se pospešeno pripravljajo za spomladanski start v II. zvezni ligi, kjer trenutno vodijo in imajo tako vse možnosti, da ob koncu osvojijo prvo mesto ter preko kvalifikacij uvrstitev v I. zvezno ligo, kjer so pred leti že igrali. Turnejo po Tuniziji, ki pa jo nameravajo v glavnem izrabiti za temeljite priprave, jim je pripravil zvezni kapetan Ivan Snoj. Predsednik kluba Stane Bizjak je povedal, da gre na pot 12 igralcev (brez Vlada Bojevića in Bojana Levstika), vodstvo in nekaj turistov. Na turneji, kjer naj bi se srečali tudi z državno reprezentanco Tunizije (ta se pripravlja za vseafriške igre!), bodo v glavnem trenirali, seveda pa bo doslej najdaljša turneja za celjske rokometaše tudi priznanje za njihove dosedanje uspehe.

S turneje se bodo vrnili 8. februarja, na poti pa jih bo spremljal tudi novinar NT — RC Tone Vrabl ter o tem kasneje kaj prijetnega napisal.

HOKEJ NA LEDU: NA VRSTI JE SPARTAK

Po uspehu celjskih hokejistov na ledu, ko so v Ljubljani v zadnji resni oviri premagali Triglav z 9:6, so vrata v prvo zvezno ligo ekipi Celja odprta. Trenutno so v prvenstvu v skupini B. prvi s prednostjo šestih točk pred Triglavom in osmimi točkami pred Tivolijem. Toda Celjani morajo v tem prvenstvu igrati še tri tekme. V soboto proti Ini, pozneje še proti Tivoliju v Ljubljani in v zadnjem kolu doma proti Triglavu. Vse te tekme niso več pomembne. Celjani so že prvi in se bodo tako srečali v kvalifikacijah s prvakom južne skupine, verjetno proti vodeči ekipi Spartaka. Kvalifikacijski dvoboj bo 18. in 21. februarja v Celju in Subotici. O tem pravi trener Jože Trebušak:

»Pravo delo se bo šele začelo. Obramba nam še nekoliko šepa. Uspeli pa bomo. Zato bomo v prihodnjih dneh igrali več težkih prijateljskih srečanj proti prvoligašem. Tako je bilo tudi v soboto proti Jesenicam, ko smo držali mnogo časa korak z najboljšimi igralci pri nas. Potrebno pa bo omogočiti vsem igralcem pristop k tem zadnjim pripravam za končni uspeh, za vstop v prvo zvezno ligo.«

Celjani so na memorialni tekmi v spomin Janeza Kokalja v soboto izvrstno zaigrali proti Jesenicam. Srečanje so izgubili s 4:12 (2:5, 1:4, 1:3). Toda v prvi tretjini so bili kar petnajst minut boljši. Povedli so z 1:0, 2:1 in 3:2. Žal pa sta sicer dobra sodnika Belcer in Šetina uničila zadnji zadetek Celja. Če bi obramba Celja imela več umirjenosti in bi napadalci boljše streljali, bi bil rezultat lahko mnogo ugodnejši. Enakega mnenja so bili tudi gostje, ki so po srečanju ugodno ocenili napredek domače ekipe.

J. KUZMA

ŠAHOVSKE VESTI: TESEN PORAZ V MARIBORU

Celjski šahisti so v drugem kolu Inter lige igrali v Mariboru proti najboljši slovenski ekipi. Srečanje so brez dvojice dobrih šahistov Ceglerja in Ojstreža izgubili minimalno 3,5:4,5. S tem so še nadalje kandidati za visoko uvrstitev, kajti Maribor ima prednost ene same točke.

V srečanju proti Mariboru je zmagal izmed celjskih šahistov le Edvard Planinc, ki je premagal Hočevarja. Remizirali pa so Franc Pešec proti republiškemu prvaku Mihelcu, Pertinač, Jazbec, Studnička in Streiher. Srečanje sta izgubila Bervar proti Musilu in Bogadi, ki je vskočil v ekipo namesto manjkajočih Ceglerja in Ojstreža.

V nedeljo dopoldne bo na sporedu srečanje Celje : Geimeinde v dvorani hotela Evropa.

SIMULTANKA V LUČAH

V malem kraju v Lučah imajo izredno marljivo šahovsko sekcijo, ki jo uspešno vodi Lev Stermecki. Ta sekcija deluje v okviru zgornjesavinjskega šahovskega kluba Nazarje. In ravno ti mladi šahisti iz Luč so pripravili simultanko proti prvokategorniku Celja Francu Pešcu. Kar enaindvajset igralcev se je borilo v Lučah proti njemu. Borbe so bile zelo kvalitetne in ob koncu je Pešec zmagal z rezultatom 19:2. Premagal ga je duhovni vodja mladih šahistov v Lučah Lev Stermecki. Dva domačina pa sta remizirala. Zelo dobro igro je pokazal komaj štirinajstletni Slapnik. V Lučah si želijo še več podobnih šahovskih srečanj. Celjani pa jim bodo pri tem radi pomagali.

Franc Pešec — od igre do igre. Tekmovanje v Inter ligi, simultanka, prvenstvo železničarjev šahistov Jugoslavije. Uporen je in želimo mu veliko uspehov.

MEŠTROVIĆ V CELJU

V nedeljo ob 18. uri bo svečana otvoritev letošnjega državnega prvenstva železničarjev v šahu. V hotelu Celeia se bodo zbrali najboljši šahisti — železničarji iz Jugoslavije. Državno prvenstvo daje namreč najboljši sedmerki vizo za sodelovanje na olimpijadi železničarjev. In za ta mesta se bo borilo kar dvajset najboljših železničarjev šahistov, med njimi tudi celjski predstavnik Franc Pešec, republiški prvak Slovenije, medtem ko je Janez Pešec prva rezerva.

Omeniti moramo, da bo sodelovalo lepo število naših vrhunskih šahistov. Med prvimi bo tu mednarodni mojster Zvonko Meštrović, sledi pa cela vrsta mojstrskih kandidatov in prvokategornikov. Prvenstvo, ki se bo pričelo v ponedeljek zjutraj, se bo igralo po »švicarskem« sistemu in bo imelo 11 kol. Najboljši bodo imeli možnosti za osvojitev naslova »mojstrski kandidat«. Celotno organizacijo imajo v rokah športni delavci celjskega železničarskega podjetja.

TEČAJ ZA SMUČARSKE VADITELJE

Prizadevni področni zbor vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja v Celju bo tudi letos organiziral tečaj za nove smučarske vaditelje. Potreba po takšnih kadrih je v bazi velika. Tečaj bo v času od 27. februarja do 7. marca t. l. na Kopi na Pohorju. Pogoj za sprejem v tečaj je za kandidate starost 16 let, končana osnovna šola in dober preizkus znanja smučanja. Program tečaja bo obsegal 15 teoretičnih in 50 ur praktičnega dela na snegu. Po končanem tečaju bodo tečajniki pred izpitno komisijo opravljali izpit za pridobitev zvanja smučarskega vaditelja. Prijavnina po osebi, ki jo plača osnovna organizacija ali posameznik znaša ob udeležbi nad 30 kandidatov 600.— oziroma 900.— ob udeležbi 20—30 kandidatov. Prijave sprejema do 18. februarja Peter Faktor, Celje, Malgajeva ulica 8.

Prepričani smo lahko, da bo za tečaj dovolj prijav, saj je vzgoja novih strokovnih kadrov ena izmed prednostnih nalog TKS in ZTKO v

M OGLASI

PRODAM

LEP VELIK VINOGRAD, prodam za tri milijone. Nasajen rizling. Razgled na prelepe planine in Pohorje. Voda, elektrika poleg. Gregor Ocvirk Ljubično 26, Poljčane.

SPAČKA 71, prodam ugodno. Maksimiljan Kranjc, Šmartno v Rožni dolini 24.

SPALNICO (oreh) knjižno omaro in vitrino (črn hrast), prodam. Celje, Veselova 9.

PARCELE za vikend — center Vinski vrh, prodam. Franc Rožanc, Vinski vrh — Slivnica.

GOZD in parcele za vikend na Sladki gori prodam. Arja vas 21, Petrovče.

OTROŠKI VOZIČEK — globok, malo rabljen, prodam ugodno. Zorko, Celje, Dečkova 54.

JAWO 175 ccm — 1975, brezhibno, prodam ugodno. Adam Tavčar, Breg 56, Polzela.

BELO ZIBELKO za dojenčka, prodam. Ida Uranker, Cesta na Dobravo 81, Celje.

KOSILNICO BCS 127 širina, z lahkim obračalnikom in navadno žetveno, ugodno prodam. Maček — pri šoli Reka—Laško.

DVOSOBNO stanovanje v okolici Celja, prodam. Ponudbe pod »FEBRUAR S«

V NEPOSREDNI bližini Žalca, blizu industrije, prodam srednje veliko lepo urejeno posestvo, strojne obdelave — vseh kultur, cesta za vsako vozilo, trofazni tok in lastni vodovod, prodam zaradi starosti, po ugodni ceni. Ponudbe pod »BLIŽINA ŽALCA«.

FIAT 750 — 68 v voznem stanju, prodam. Franc Zupanc, Luterje 16, Ponikva.

ZASTAVA 750 Lux 73, prodam. Informacije pri Mariji Jager, Celje, Prešernova 9.

TERMOAKUMALACISKO PEČ 3, novo, prodam zelo ugodno. Herman Čater, Celje, Zagrad 66.

TRAVNIK in del vinograda, na sončni legi, prodam. Ponudbe pod »VIKEND«.

MOTOR znamke BMW 250 ccm letnik 1960, prodam. Marjan Vrbovšek, Žigon 16-63270, Vrh nad Laškim.

OTROŠKI VOZIČEK globok, prodam. Telefon 234-69.

TRAKTOR Stayer 18 KS s koso in jermenico, prodam. Franc Polak, Prosenško 23, Šentjur.

ZARADI visoke starosti prodam manjše posestvo do 1 ha — vinograd, sadovnjak, cesta, voda, elektrika, tudi zamenjam za hišo. Informacije pri Ivanu Klinc, Strmec (gostilna).

VINICARIJO prodam najboljšemu ponudniku. Informacije pri Janez Korošec, Globoče 6, pri Vojniku.

DELE za FIAT 1100 R, ugodno prodam. Ogled v soboto in nedeljo Dušan Popov, (pri Joži Novak) Košnica 45a, Celje.

PRIKOLICO na diferencial za enoosni traktor »Maček«, prodam. Anton Pere, Tremerje 5, Celje.

MERJASCA plemenitega mesnate pasme, starega 1 leto, prodam. Okrog 16, Ponikva.

TRAKTOR Holder B-12 s priključki, plug, kosa, jermenica in prikolica Fiat 750 letnik 1968, registriran do zadnjega oktobra in Opel Rekord neregistriran, v voznem stanju, prodam. Miha Pušnik, Podgorje n. h. Šentjur.

MANJŠO HIŠO v centru Štor prodam. Voda, elektrika in 6 a zemlje. Olga Mulej, Celje, Vrunčeva 25 D.

PRINCA NSU, prodam ugodno. Jože Štorman, Vrbje 41, Žalec.

ELEKTRIČNI BOJLER 50 l, peč EMO 5, prodam. Ivan Jelovšek, Repno 5a, Šentjur.

KRAVO simentalko, tretje tele, tik pred telitvijo, prodam. Franc Pušnik, Gorica 2, pri Šmartnem v Rožni dolini.

BETONSKO ŽELEZO, prodam ugodno. Informacije: Ljubljanska 62, Celje.

AVTO AMI 8 letnik 71, v zelo dobrem stanju, prodam za 15.000 din. Vprašajte na naslov: Milan Vezjak, Draža vas n. h. Loče.

POHIŠTVO za dnevno sobo ugodno prodam. Informacije na telefon: 710-088 — v torek, sredo in četrtek dopoldne.

POHIŠTVO, moderno, skoraj novo, za dnevno sobo in kamin EMO 5, prodam. Informacije tel. 25-410 (dopoldne) ali Ul. Bratov Vošnjakov 26 c od 16. do 18. ure.

LUBAS harmoniko, dvakrat oglašeno, prodam. Darko Borovšak, Kompole 48, Štore.

MOTORNO KOLO APN 4 Tomos, brez izpita popolnoma nov, prodam. Leopold Zaveršnik, Seloe, Kotnikova 8, Celje.

VW 1200 letnik 62, registriran do del. 76, prodam. Lužnik, Zoisova 4.

ZASTAVO 750, prodam po ugodni ceni. Anton Jelen, Gomilsko 73.

AVTO RADIO, NSU 1200, prodam ali zamenjam za Fiat 850 ali 750. Dečkova 15.

FIAT 850 special, dobro ohranjen, prodam. Ložnica 10, Celje.

PRIKOLICO za traktor do 2 t, prodam. Dimitrij Petrej, Ilovica — Vojnik, tel. 26—405.

ZASTAVO 1300 delux letnik 1973, po zelo ugodni ceni prodam. Vzamem tudi ček za gradbeni material. Dušan Rojc, Trnovlje 128, Celje, pri Planinšek.

FIČKA voznega prodam. Cena 5000, tudi na dva obroka. Kokot, Zelenica 1, tel. 217-42.

SPALNICO z vložki in 2 stola, dobro ohranjena, prodam. Ogled od 14—18 ure. Rorič, Vojkova 6, Celje, Ljubljanska, blizu samopostrežbe.

KRAVO simentalko, pred telitvijo, prodam. Jakob Štor, Tremerje 8, Celje.

1 HA ZEMLJIŠČA in tri vrstno harmoniko, Lubas, prodam. Maks Korent, Trubarjeva ul. 53 B — Celje.

DVA NOVA klasična okna — dvodelna, z roletami 169 x 122 cm, prodam ugodno. Pavlič, Selce 10.

VOLA plemenskega — voznega, teža 520 kg, prodam. Prožinska vas 65, Štore.

FORD TAUNUS 1600 GLX letnik 73 registriran za leto 76, prodam. Cena po dogovoru. Vlado Huš, Latkova vas 79a, Prebold.

VOZIČEK — otroški dvosedežni, nov radio prodam. Kinci, Grobelno.

EMAJLIRANO pomivalno omaro EMO električni štedilnik in štedilnik na trdo gorivo Gorenje, zelo dobro ohranjeno, poceni prodam. Leban, Robova 5, Celje.

HIŠO za rušenje in ves material — vse dobro, prodam. Erjavčeva 6, Hudinja, Celje.

VEČ PARCEL za izgradnjo vikenda, prodam. Drago Tajnšek, Podvin 20, Polzela.

VINOGRAD z vinsko kletjo, voda in kleti, možna gradnja vikenda, okolica Sladke gore, prodam. Vprašajte v Ostrožno 6, Ponikva.

HARMONIKO »Hohner« 120 basov, odlično, prodam. Celje, Partizanska 51.

SPALNICO z novim jogijem in raztegljiv kavč, dobro ohranjeno, prodam po ugodni ceni. Ludvik Kramp, pri Tinki Bončina, Trnava 43, Gomilsko.

REJCI PERUTNINE POZOR! Enodnevne piščance — bele, težke,bele srednje težke, po 3 dinarje kom. rjave mešane, garantirano same jarkice, kakor tudi jarkice rjave in grahaste plim. do 3. mesecev stare od 15 dni naprej. Naročila sprejema: Valilnica Henrik Winter, Lopata 55, Celje.

KALKULATOR TEXAS i SR 50 A kasetni radio Grunding C-4500, prodam. Ponudbe pod »NOVO«.

KOSTANJEV LES prodam. Celje, Levstikova ul. 8.

Z—750, prodam ugodno. Kolenko, Ipavčeva 12, Celje (vhod skozi bolnico).

REJCI KOKOŠI, nudim vam jarčke (piške) nemške selekcije, odlične nesnice, rdečerjave barve. Cena enodnevne jarčke 12 din, petelinčki 2,— mešano — dnevna cena. Jarčke od 2 do12 tednov starosti s pribitkom vzrejnih stroškov do 4 tedne din 4, nadalje din 3,— tedensko. Od 15. marca dalje vsako soboto na tržnici, popoldne doma 14.—17. ure. Priporočam se za naročila. Karl Krajnc, Celje, Delavska 23, tel. 25-288 dopoldne, popoldne vzrejevalnica Šmarjeta 27, tel. 25-278.

ELEKTROSIGNAL CELJE Vodnikova 6 prodaja vozilo kombi Zastava 1300, letnik 1792, cena 25.000,00 din. V ceno je vračunan prometni davek. Vozilo je vozno. Vsa pojasnila v vezi s prodajo dobite v Vodnikovi ulici 6 Celje, telefon 22-121.

OTROŠKI VOZIČEK — nemški, prodam ugodno. Erika Petek, Strmca 14, Laško.

DNEVNO OMARO lepo razstavljivo, lepo ohranjeno, s klubsko mizico v tiku art. »Aleksandra Stereo« — Brest, prodam. Cena 5000 din. Cvetka Stanković, Ljubljanska 32 Celje, tel. 263-90.

KUPIM

BETONSKI MEŠALEC kupim. Stanko Mihelčič, Goričica 9, Šentjur.

TRAVNIŠKO brano kupim. Ponudbe pod »GOTOVINA«.

MANJŠO staro hišo z vrtom kupim v okolici Celja. Ponudbe pod »POMLAD«.

MOTOR in menjalnik za AMI 8, kupim. Ponudbe pod »KMALU«.

ZAPOSLITEV

DEKLE za delo v dopoldanskem turnusu iščem. Želena osemletka. Šlandrov trg 3 — delavnica.

HIŠNIKA in čistilko — zakonski par pogodbeno zaposlimo. Od 1200 do 1400 din. Vlogo pošljite: HS, Trg oktobrske revolucije 1, Celje.

STANOVANJA

MANJŠE STANOVANJE z opremo prodam. Ogled v nedeljo. Djaković, Teharska 53.

OPREMLJENO sobo s posebnim vhodom oddam mirnemu dijaku ali študentu. Ponudbe pod »NOVA VAS«.

MIRNEMU dekletu oddam sobo. Ponudbe pod »POŠTENA«.

ZA OGLASE pod oznako **ne pozabite** napisati pismene ponudbe, naslova zanje nimamo. Oglasni oddelek Novega tednika.

STANOVANJE z lepim balkonom, 40 kv. m na Lavi zamenjam za manjšo garsonjero na Zelenici ali Otoku. Interesenti naj oddajo pismene ponudbe pod »UGODNO«.

DVA ZAKONCA nujno iščeta stanovanje v Celju. Ponudbe pod »PASKA«.

OPREMLJENO SOBO, garažo, uporabo kopalnice, oddam. Anica Fartelj, Dobojska 36, Hudinja, Celje.

SOBO nujno iščeta mlada zakonca brez otrok, po možnosti s kuhinjo, v Celju. Ponudbe pod »NIMAVA KAM ITI«.

SOBO oddam ženski, do julija. Ponudbe pod »POSEBEN VHOD«.

DEKLETA sprejmem na stanovanje. Stilin, Kovinarska 10, Celje.

MLADA slovenska družina išče eno ali več sobno stanovanje. Plačata leto naprej. Ponudbe pod »MIRNI«.

MLADA DRUŽINA išče stanovanje v Celju ali okolici za 2—3 let. Ponudbe pod »?REDPLAČILO«.

MLAD PAR tik pred poroko išče primerno sobo, po možnosti s kopalnico in kuhinjo, ali garsonjero. Ponudbe pod »HIŠA V IZ. GRADNJI«.

FANT in dekle, ki se želita poročiti iščeta enosobno ali dvosobno stanovanje v okolici Celja. Ponudbe pod »MIRNA II«.

ENOSOBNO stanovanje zamenjam za dvosobno, lahko v stari hiši. Po možnosti kopalnica. Ponudbe pod »NOVO«.

RAZNO

OTROKA vzamem v varstvo — celi dan ali po dogovoru. Ponudbe pod oznako »Baby«.

PROSTOR za avtomehanično delavnico v Celju ali okolici — do 10 km, vzamem v najem ali odkup. Ponudbe pod »DOGOVOR«.

CENJENIM strankam se priporočam — da izdelujem raznovrstne nagrobne spomenike iz naravnega kamna — po želji, lahko tudi iz črnega granita, po zelo konkurenčnih cenah. Edi Vrečko, Breg 9, Celje.

PREVZAMEM skrb za onemogle ljudi z manjšim posestvom. Ponudbe pod »DOGOVOR—FEBRUAR«.

ČE STE OSAMLJENI na kmetiji, pišite, dajte ponudbe pod oznako »MAJ«.

MLAD harmonikar s Teharske ceste išče kitarista in bas kitarista iz okolice Celja ali Štor. Vse interesente naproša da se nujno javijo na naslov: Zvonko Zadravec, Tovorna 3, Celje.

JAVNO OPOZARJAM ANGELO RATAJ iz Zlateč v Šentjurju, da preneha z lažnim in neosnovanim ogovarjanjem proti družini Mestnak, ker bo v nasprotnem našla svoje mesto pri pristojnem sodišču. Isto velja za druge sosede.

Delavski svet

DEM TOZD ELKOV LAŠKO

razpisuje
prosti delovni mesti

DVEH ADMINISTRATORK — DAKTILOGRAFK

in sicer:

— eno za nedoločen čas z nastopom dela takoj in
— eno za določen čas z nastopom dela s 1. 3. 1976

POGOJI:

Srednja ali nižja strokovna izobrazba ekonomske ali administrativne smeri, 4 oziroma 6 let delovnih izkušenj, znanje strojepisja. Poskusno delo traja mesec dni.

Pismene prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov:

DEM TOZD ELKOV Laško, 63270 Laško, Debro 13c. Razpis velja do zasedbe.

KRONIKA

POROKE

CELJE

Poročilo se je pet parov, med njimi: BRANKO VIŽIN, Ljubljana in BARA BRACKO, Celje; PETER FILEJ in HILDA ČERNAVIČ, oba iz Celja ter RAFAEL BREŽNIK, Podlog in HELENA PAJK, Celje.

LASKO

DUŠAN PLAHUTA, žerjavovodja, Zidani most in ROZA KOMPAN, gost. delavka, Črna na Koroškem.

SLOVENSKE KONJICE

MARTIN REČNIK, 22 in JELKA KUKOVIČ, 25, oba iz Slemen.

ŽALEC

MARJAN KRASOVIC, 27, Žalec in MAGDALENA JELEN, 23, Pernovo; BOJAN DERŠEK, 22 in TATJANA MIRNIK, 17, oba iz Petrovč; FRANC ZABUKOVNIK, 26, Andraž in MARIJA ŠTEFANČIČ, 18, Založe ter MARJAN ZABUKOVNIK, 23, Založe in DRAGICA PETRE, 21, Velenje.

SMRTI

CELJE

ROZALIJA TOPLISEK, 77, Trnovlje; JANEZ VERDEV, 16, Vel. Pirešica; MARIJA LAH, 76, Sodna vas; ROZA JANEŽEK, 75, Strmec pri Rogatcu; FRANC BAUK, 68, Žalec; IVAN BREČKO, 69, Celje; ALOJZIJA CIZEJ, 78, Celje; FRANC BIZJAK, 63, Celje, ALOJZ TRSTENJAK, 75, Gotovlje; PAVEL FURMAN, 66, Loče; JOŽEF STOK, 89, Celje; ANA CVETKO, 84, Celje; NEŽA KRESNIK, 65, Dobrna; ANTON ČEBULAR, 72, Zagaj; LUCIJA VOGRINEC, 67, Hrenova; JOŽE VEBER, 83, Leskovec; STEFANIJA BERGER, 74, Krško; FRANC VIDEC, 65, Pečovije; AMALIJA VENGUST, 85, Kanjuce; JOŽEFA ŠVENT, 79, Klanec in JERNEJ BREŽNIK, 11, Gorica pri Šmartnem.

LASKO

JOŽE PAVLOVIČ, 62, upokojenec, Zidani most; FRANC VIDEC, 64, kmetovalec, Male Breze in ALOJZIJA PODLESNIK, 65, gospodinja, Rečica

SLOVENSKE KONJICE

JURIJ JEVŠENAK, 92, Dobrava in PAVLA RIBIČ, 84, Laže.

ŠMARJE PRI JELŠAH

FRANČISKA SIMONČIČ, 81, Podsreda; ANA KRIŽNIK, 84, Sotensko in ALOJZIJ UJC, 54, Vrh, ter MARIJA VREŽE, 68, Polž. gorca.

ŽALEC

NEŽA ZRIMŠEK, 87, upokojenka, Velenje; ANTON PODBREGAR, 57, upokojenec, Polzela; ANTON HERLAH, 79, upokojenec, Črnova in ZOFIJA ŠPEGLIČ, 67, gospodinja, Kaplja vas.

ROJSTVA

CELJE

41 dečkov in 16 deklic

LASKO

1 deklica

SLOVENSKE KONJICE

1 deček in 1 deklica

ŽALEC

1 deklica

KINO

UNION: do 30. januarja italijanski barvni film »Moškoste«

do 31. januarja do 3. februarja ameriški barvni film »Vojna zaradi Loli Madone«

od 4. februarja dalje francoski barvni film »Štiri dni v peklu«

METROPOL: do 29. januarja ameriški barvni film »Kamper John«

od 30. januarja do 1. februarja ameriški barvni film »Zlato in viski«.

od 2. februarja dalje ameriški barvni film »Zadnji naboj«

DOM: do 2. februarja ameriški barvni film »Rešite tigra«

od 3. do 4. februarja ameriški barvni film »Bili, dva klobuka«

SLG

SALON T

SLG

Petek, 30. januarja, ob 19.30 — Alfred de Musset: »Lorenzaccio«. Premiera za premierski abonma in izven.

Sobota, 31. januarja, ob 19.30: »Lorenzaccio« — za abonma kulturna akcija in izven

Ponedeljek, 2. februarja, ob 19. uri: »Lorenzaccio« za abonma občine Žalec in izven.

Torek, 3. februarja, ob 19.30: »Lorenzaccio« za torkov abonma in izven

Sreda, 4. februarja, ob 17. uri — Dušan Jovanović: »Igrajte tumor v glavi in onesnaženje zraka« za abonma za upokojence in izven

TV SPORED

NEDELJA, 1. II.
8.05 Poročila (Lj)
8.10 Za nedeljsko dobro jutro: Festival mladinskih pevskih zborov v Celju — III. del barvne oddaje (Lj)
8.40 Nekoč je bila hiša — barvna nadaljevanka (Lj)
9.55 625 (Lj)
10.35 Otroška matineja: Mojstri stare japonske obrti, Ariel — barvni oddaji (Lj)
11.25 Mozaik (Lj)
11.30 Kmetijska oddaja (Sa)
12.30 Poročila (do 12.35) (Lj)
Nedeljsko popoldne:
Pravljica iz lutkarjevega vozička: O prebrisanem sosedu
Otroški cirkus Billyja Smarta (Lj)
Okrogli svet
Pred zimskimi olimpijskimi igrami
16.55 Poročila (Lj)
16.40 Košarka Partizan : Radnički — prenos (Zg II-Lj)
v odmoru propagandna oddaja
18.15 Risanka (Lj)
18.20 Hiška v preriji — serijski barvni film (Lj)
19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.50 Tedenski gospodarski komentar (Lj)
19.55 3-2-1 (Lj)
20.00 V. Kovačević: Kapelski kresovi — barvna oddaja TV Zagreb (Lj)
21.15 Od Karturma do Port Sudana — barvna oddaja (Lj)
21.45 Glasbeni trenutek (Lj)
21.50 Športni pregled (Bgd)
22.10 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnika Krvavec in Pohorje:
14.00 Nedeljsko popoldne (Zg)
18.30 Janošik (N. Sad)
19.30 TV dnevnik (Sa)
20.00 Zabavno glasbena oddaja (Zg II)
21.00 24 ur (Bgd II)
21.20 Celovečerni film (Bgd II)

PONEDELJEK, 2. II.
8.10 TV v šoli (Zg)
10.00 TV v šoli (do 12.20) (Bgd)
14.10 TV v šoli (do 16.00) (Zg)
17.15 Pravljica iz lutkarjevega vozička: O lončarju in carju, barvna oddaja (Lj)
17.40 Mala čudesa velike prirode, barvna oddaja (Lj)
17.55 Obzornik (Lj)
18.10 Marksizem v teoriji in praksi: Vloga ženske v samoupravni interesni družbi (Lj)
18.30 Mozaik (Lj)
18.35 Odločamo (Lj)
18.45 Zdravo mladi (Zg)
19.10 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 3-2-1 (Lj)
20.00 D. Jovanović: Sobota dopoldan — TV drama (Lj)
20.50 Propagandna oddaja (Lj)
20.55 Kulturne diagonale (Lj)
21.25 Mozaik kratkega filma (Lj)
TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnika Krvavec in Pohorje:
17.15 TV dnevnik (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Latke (Bgd)
18.00 TV vrtec (Zg)
18.15 Branje (Zg)
18.45 Zdravo mladi (Zg)
19.30 TV dnevnik (Sa-Zg II)
20.00 Športna oddaja (Bgd II)
20.30 Feljton (Bgd II)
21.00 Tedenski pregled (Zg II)
21.20 Celovečerni film (Bgd II)

TOREK, 3. II.
8.10 TV v šoli (Zg)
10.00 TV v šoli (do 12.20) (Bgd)
14.10 TV v šoli (do 16.00) (Zg)
16.30 Mihec iz Lönneberga — serijski barvni film (Lj)
16.55 Olimpijske igre Innsbruck — hokej ZDA — Jugoslavija, barvni prenos (EVR-Lj)
v I. odmoru Obzornik
v II. odmoru Propagandna oddaja
19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 3-2-1 (Lj)
20.00 Diagonale (Lj)
20.50 Propagandna oddaja (Lj)
20.55 G. Flaubert: Vzgoja srca — barvna nadaljevanka (Lj)
21.50 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnika Krvavec in Pohorje:
17.15 TV dnevnik (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Poljudnoznanstveni film (Zg)
18.15 Od Jesenic do Kobarida (Zg)
18.35 Izobraževalna oddaja (Zg)
18.45 Narodna glasba (Bgd)
19.30 TV dnevnik (Bgd-Zg II)
20.00 I. Šamanig: Knez (Zg II)
21.00 24 ur (Bgd II)
21.20 Zabavno glasbena oddaja (Bgd II)
21.50 Obzorje (Bgd II)

SREDA, 4. II.
8.10 TV v šoli (Zg)
10.00 TV v šoli (do 12.20) (Bgd)
14.25 OI Innsbruck: Začetek olimpiade, barvni prenos do 16.00 (EVR-Lj)
17.20 T. Pavček: Čenčarija — barvna oddaja (Lj)
17.30 Mojstri stare japonske obrti (Lj)
17.55 Obzornik (Lj)
18.10 Narodna glasba — oddaja TV Beograd (Lj)
18.40 Mozaik (Lj)
18.45 Od vsakega jutra raste dan (za JRT) (Lj)
19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 3-2-1 (Lj)
20.00 Film tedna: Jakob lažnivec — barvni film (Lj)
21.40 Propagandna oddaja (Lj)
21.45 TV dnevnik (Lj)
23.00 OI Innsbruck: Filmski pregled, barvni prenos do 22.30

UHF — oddajnika Krvavec in Pohorje:
17.25 TV dnevnik (Zg)
17.45 Mali svet (Zg)
18.15 Znanost (Bgd)
18.45 Od vsakega jutra raste dan — oddaja TV Ljubljana (Lj)
19.30 TV dnevnik (Sa-Zg II)
20.00 Izbor v sredo (do 22.00) (Bgd II-Zg II)

ČETRTEK, 5. II.
8.10 TV v šoli (Zg)
10.00 TV v šoli (do 12.20) (Bgd)
12.25 OI Innsbruck: Smuk, barvni prenos do 14.00 (EVR-Lj)
14.40 Filmski pregled z OI Innsbruck — barvni posnetek (Lj)
15.10 Tek na 30 km, sankanje, hitrostno drsanje, barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj)
16.10 Propagandna oddaja (Lj)
16.15 Smuk — barvni posnetek z OI Innsbruck (Lj)
17.15 Risana oddaja (Lj)
17.30 Ema — II. del oddaje Ariel iz serije Tako so živeli (Lj)
18.00 Obzornik (Lj)
18.15 Mozaik (Lj)
18.20 Po Odisejevih sledeh — barvni film (Lj)
19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 3-2-1 (Lj)
20.00 Balzacova velika ljubezen — barvna nadaljevanka (Lj)
21.00 Kam in kako na oddih (Lj)
21.10 Četrtkovi razgledi: Avstrija danes (Lj)
22.20 TV dnevnik (Lj)
22.35 Filmska burleska (Lj)
23.00 OI Innsbruck: Filmski pregled, barvni prenos do 23.30 (EVR-Lj)

UHF — oddajnika Krvavec in Pohorje:
17.20 Poročila (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Otroški spored (Titograd)
18.15 Samoupravljanje (Zg)
19.30 TV dnevnik (Zg)
20.00 Pustolovščine velikega severa — TV nadaljevanka (Bgd II)
21.00 24 ur (Bgd II)
21.20 Dokumentarni film (Zg II)
22.20 Poezija (Zg II)

PETEK, 6. II.
8.10 TV v šoli (Zg)
10.00 TV v šoli (do 12.20) (Bgd)
15.25 Filmski pregled — barvni posnetek iz OI Innsbruck (Lj)
15.55 Propagandna oddaja (Lj)
16.00 OI Innsbruck: hokej SZ : ZDA, barvni prenos (EVR-Lj)
v I. odmoru Glasbena oddaja
v II. odmoru Propagandna oddaja
18.15 Obzornik (Lj)
18.25 Proslava ob slovenskem kulturnem prazniku — prenos (Lj)
19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.55 Tedenski notranjepolitični komentar (Lj)
20.00 3-2-1 (Lj)
20.05 Teveesenove pravljice — oddaja TV Sarajevo (Lj)
20.35 Propagandna oddaja (Lj)
21.40 Lesorez — barvna oddaja iz serije Grafične tehnike (Lj)
21.10 Propagandna oddaja (Lj)
21.15 Serif v New Yorku — serijski barvni film (Lj)
22.25 Poročila (Lj)
22.30 OI Innsbruck: Filmski pergled (do 23.00) (EVR)

UHF — oddajnika Krvavec in Pohorje:
17.15 TV dnevnik (Zg)
17.35 TV koledar (Zg)
17.45 Tehtnica (Bgd)
18.15 Telesport (Zg)
18.45 Zabavno glasbena oddaja (Zg)
19.05 Kulturni pregled (Zg)
19.30 TV dnevnik (Zg)
20.00 Oddaja o filmu (Zg II)
21.00 24 ur (Bgd II)
21.15 Glasbena oddaja (Zg II)
22.00 Kronika Pesta (Bgd II)

SOBOTA, 7. II.
10.00 TV v šoli (do 12.20) (Bgd)
12.55 OI Innsbruck: Smučarski skoki — barvni prenos (EVR-Lj)
15.15 OI Innsbruck: Dvosedežni bob — barvni prenos (EVR-Lj)
16.15 Propagandna oddaja (Lj)
16.20 Filmski pregled — posnetek z OI Innsbruck (Lj)
16.50 Po belih in črnih tiplah (Lj)
17.20 Navaho Indijanci — barvna oddaja (Lj)
18.05 Obzornik (Lj)
18.20 David Copperfield — serijski barvni film (Lj)
19.15 Risanka (Lj)
19.20 Cik-cak (Lj)
19.30 TV dnevnik (Lj)
19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar (Lj)
19.55 3-2-1 (Lj)
20.00 Kako uspeti v ljubezni, celovečerni film (Lj)
21.30 OI Innsbruck: Umetnostno drsanje dvojic, barvni posnetek in prenos (EVR-Lj)
23.00 OI Innsbruck: Filmski pregled — barvni prenos (EVR-Lj)
23.30 Poročila (Lj)

UHF — oddajnika Krvavec in Pooorje:
16.00 Tenis Jugoslavija : Italija — prenos (Bgd II)
18.45 Humoristična oddaja (Sa)
19.30 TV dnevnik (Sa-Zg II)
20.00 TV poznanstva (Zg II)

PROMETNE NESREČE

18 METROV PO ZRAKU

Na ravnem delu ceste v Debru je voznik osebnega avtomobila BOGDAN GROSAR, 25, iz Laškega nenadoma zapeljal v levo in zaletel v obcestni smernik. Od tu je avtomobil odbilo v zrak in po 18 metrih je padel na travnik ter se kotalil proti Savinji. Obstal je na levem boku. Voznik se je težje poškodoval po glavi, na avtomobilu pa je škode za 20.000 dinarjev.

BREZ IZPITA — POVZROČIL SMRT

Iz smeri Botričnice je pripeljal v Šentjur z osebnim avtomobilom JOŽEF ZUPANC, 24, iz Primoža. Ker je vozil prehitro, ga je zaneslo v levo v obcestni jarek, po katerem je vozil okoli 10 metrov, nato pa zapeljal nazaj na cesto. Pri tem je zadel pešakinji, AMALIJO KODRIČ in MARIJO KOP, staro 71 let, doma iz Šentjurja, ki sta hodili pravilno po svoji levi strani. Kopova se je tako hudo poškodovala, da je po prevozu v celjsko bolnišnico umrla. Ugotovili so, da je vozil Zupanc brez vozniškega dovoljenja.

IZSILJEVANJE PREDNOSTI

Po Šaleški cesti v Velenju je vozil z osebnim avtomobilom JOŽE KREČA, 25, iz Celja. V križišču s Kidričevo ulico mu je izsiljeval prednost voznik FRANC PODBREŽNIK, 29, iz Krškega, zaradi česar je prišlo do trčenja, pri čemer je Podbrežnikov avtomobil odbilo na levi vozni pas, po katerem je pripeljal s kombijem STEFAN FRAS, 36, iz Velenja in se še on zaletel v njegov avtomobil. Pri nesreči so se poškodovali voznik Podbrežnik ter štirje sopotniki v njegovem avtomobilu, materialno škodo pa so miličniki ocenili na okoli 25.000 dinarjev.

PESEC IN SOPOTNIKA MRTVA

Pred voznikom osebnega avtomobila PETROM MISKRIČEM, 30, iz Slav. Broda je nenadoma v Obrežju pri Bregani prečkal cesto 39-letni IVAN ŠTUPAR iz Jesenic na Dolenjskem. Voznik je pešca zadel in ga zbil 45 metrov daleč na travnik, kjer je obležal mrtev. Miskrič je pravilno postavil varnostni trikotnik, kateremu se je umikal povsem na levi vozni pas voznik STANKO MEDVEDEC, 24, iz Brežic in zato čelno trčil v osebni avtomobil, s katerim je iz nasprotne smeri pripeljal VISOSLAV PAUČKI, 31, iz Zrenjanina. Za Paučkim pa je vozil MILAN STANIĆ, 37, iz Garešnice, ki se je zaletel v avtomobil zrenajninske registracije. Pri nesreči se je smrtno poškodovala ROZALIJA SOMER, 42, iz Zrenjanina, težko pa so poškodovani še voznika Paučki in Medvedec ter trije sopotniki iz Zrenjanina. Škode je za 90.000 dinarjev.

TRIJE TEŽJE POŠKODOVANI

V križišču ceste Čatež—Brežice se je zgodila prometna nesreča zaradi izsiljevanja prednosti voznika ŽELJKA BAUSOVCA, 26, iz Brežic, ki je pripeljal z neprednostne na prednostno in vozil skozi križišče naravnost. Vanj se je tako zaletel z osebnim avtomobilom STANKO SAVNIK, 30, iz Mosteca pri Dobovi. Pri nesreči sta se težje poškodovala oba voznika in sopotnica ŠTEFKA SAVNIK, materialne škode pa je za okoli 25.000 dinarjev.

MED VOZNJO JE ZADREMAL

V Prekopi sta se srečala voznika osebnih avtomobilov TONE ROGAR, 26, iz Rateč pri Planici in ALOJZ ZLATOLAS, 32, iz Celja. Ker je Zlatolas nenadoma zapeljal na levo stran ceste, se mu je hotel tudi Rogar umakniti v levo, vendar sta kljub temu trčila. Zlatolas je izjavil, da je zadremal, ker prejšnjo noč ni spal. Trije sopotniki so se lažje poškodovali, škode na obeh vozilih pa je za 50.000 dinarjev.

ZASNEŽENA CESTA

MILICA PEČAR, 57, iz Celja, je vozila skozi Zajasovnik in na ravnem delu ceste jo je na zasneženem cestišču začelo zanašati, saj je vozila prehitro. Zapeljala je v levo in zadela v obcestno betonsko ograjo. Pri udarcu si je Pečarjeva zlomila desno roko in se močno udarila v levo peto.

TRČIL V PARKIRAN AVTO

ANTON VIDE, 35, iz Šentjurja, se je peljal z osebnim avtomobilom mimo Narodnega doma v Celju proti Zidanškovi ulici. Zaradi prehitre vožnje pa ga je v ovinku pri gostilni »Ribič« zanesilo v desno, kjer je trčil v parkiran osebni avtomobil. Le-tega je odbilo na pločnik. Pri nesreči je nastalo škode za 8.000 dinarjev.

Ni kaj reči. Svoje je opravila. In vendar ne po lastni krivdi. Če bi z njo ravnali bolj skrbno, bi ne bila za odpad. Toda, navzlic temu še vedno čaka na svojo usodo. Kdo se je bo usmilil? In kdo zamenjal? Sicer pa tudi smeti po tleh kažejo, da s to snago nekaj ni v redu. »Dokument« je oziroma je bil v pasaži stanovanjskega bloka med Gregorčičevo ulico in Šlandrovim trgom.

Foto: M. BOŽIČ

Spodnji posnetek pa govori o tem, da nič ne pomaga, če so posode za smeti na svojem mestu — če pa jih ljudje ne znajo uporabljati.

Foto: D. MEDVED

SKOK ČEZ LUŽO (23)

CELJANI V SRCU

Zapiski z enomesečnega potepanja po ZDA

Verjetno parkirni prostor z množico avtomobilov pred Muzejem znanosti najbolj nazorno kaže na izreden obisk, čeprav je bil delovni dan

Ko smo se nekega dne odločili, da obiščemo enega številnih muzejev, sem se pripravil na dolge hodnike, svečanost, mir in šepetanje v urejenih sobanah. Kakšna zmota!

V Washingtonu nas je pot vodila med drugim v Nacionalno galerijo, kjer si lahko brez vstopnine ogledaš dela najbolj znanih slikarjev vsega sveta. Poleg oboroženih stražarjev, ki so v vsaki sobani z umetninami, je zanimiv predvsem sistem, kako skušajo slikarstvo približati človeku oziroma ga seznaniti s slikarji. V pritličju imaš posebno dvorano, kjer lahko nakupiš prav vse odtisnjene reprodukcije slavnih mojstrov, katerih originale pozneje vidiš na stenah. Če se prav spomnim, so bile po tri reprodukcije za dolar. Hkrati s temi pa prodajajo številne knjige in razne publikacije o umetnosti, slikarstvu itd. V vsaki sobi, kjer so razstavljene slike, lahko vzameš pri izhodu listič, na katerem je natisnjen »vodič« iste sobe s podatki o slikarju in posamezni sliki. Lističi imajo luknjice za spenjanje, tako da jih po ogledu lahko poveže v debelo knjigo. Ker smo imeli na razpolago le eno uro, smo hiteli iz sobe v sobo, pa si vendar ogledali le eno desetino razstavljenih umetnin.

Najbolj pa me je navdušil muzej znanosti, ki ima številne oddelke. Na mojo željo smo si ogledali oddelka komunikacij in medicine. Pogled na parkirni prostor pred muzejem me je prepričal, da se jim za obiskovalce resnično ni potrebno bati. In res, med obiskovalci so bili predšolski otroci in starčki.

Bistvo muzeja znanosti je v tem, da se v njem lahko učiš, ne pa da si samo ogleduješ razstavljene eksponate. Pred vsako shemo, miniaturnim električnim ali telefonskim omrežjem mesta, je po pet telefonov. Ko dvigneš slušalko, ti prične prijeten glas pojasnjevati, kaj miniatura predstavlja. Takoj imaš oddelek nastanka in razvoja telefona, ki se zaključi s popolnim prikazom, kako deluje telefonska mreža v mestu. Še petletnemu otroku postane jasno, vse skupaj pa je izredno privlačno, saj je urejeno z brez števila malih lučk, potekajočih osvetljenih črt, hišk, cest, dreves itd. Američani ne bi bili Američani, če ne bi tudi tu poskrbeli za atrakcijo. Le-to predstavljata dve ukrivljeni visoki napol prozorni plošči. Razdalja med njima je približno 50 metrov. Z Iztokom sva se postavila z obrazom vsak proti svoji plošči, tako da sva se ju skoraj dotikala z nosom. Ko je spregovoril, sem ga na razdalji 50 metrov slišal tako, kot da je tik ob meni. In obratno. Najbolj to zabava otroke, ki tako še in še radi zahajajo v muzej, to pa pomeni, da se tudi učijo.

Zgradba kongresne knjižnice

Piše MILAN SENIČAR

Oddelek medicine je neverjeten in izredno plastično prikazuje človeško telo, najbolj komplicirane operacije, najnovejše dosežke v medicini, skratka vse, kar je povezano z njo.

Od tod tudi naslov današnje reportaže. Ste se že kdaj vprašali, kako otroku točno prikazati delovanje srca, kako srce izgleda itd. Del tega opraviš s pomočjo knjig, risb, v muzeju pa je to veliko bolj preprosto. Po slikah, ki prikazujejo operacije srca, se nenadoma znajdeš pred ogromnim (rdečim seveda) srcem. Na zunanji strani te napisi in puščice opozarjajo na žile, prekate, ob »vznožju« srca pa je vhod. Obiskovalec se tako napoti v srce. Po ozki potki se sprehodi po srčni votlini v rdečkasti svetlobi med nenehno glasbo, ki jo predstavlja ritmično bitje srca. Prav tako kot v filmu »Fantastično potovanje«, se nenadoma znajdeš sredi motorja človeškega telesa. Povsod znotraj pa napisi, ki te opozarjajo, kaj gledaš. Vse nekako skrivnostno, vendar kristalno jasno. In to je bistvo, vse kar je razstavljeno, te tudi pouči, seznani s tistim, kar morda nisi najbolje razumel. Zato so muzeji izredna šola.

(se nadaljuje)

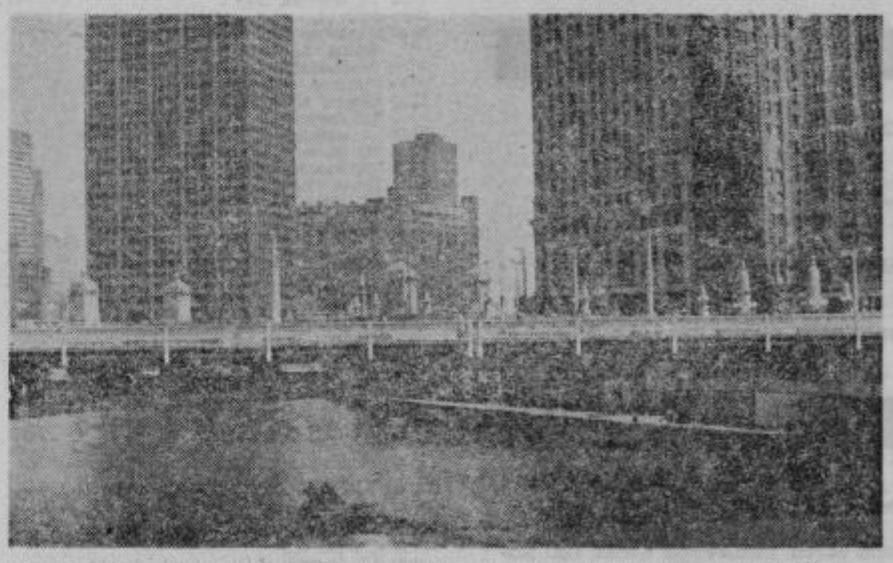

Reke v velemestih so sicer plovne, umazane pa najmanj tako kot naša Voglajna

NOVI TEDNIK 4

NOVI TEDNIK — Glasilo občinskih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva Celje, Laško, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah in Žalec — Uredništvo: Celje, Gregorčičeva 5, poštni predal 161; Naročnina in oglasi: Trg V. kongresa 10 — Glavni in odgovorni urednik: Bojan Volk; tehnični urednik: Drago Medved — Redakcija: Milan Božič, Jure Krašovec, Mateja Podjed, Milan Seničar, Damjana Stamejčič, Zdenka Stopar, Milenko Strašek, Janez Vedenik, Tone Vrabl — Izhaja vsak četrtek — Izdaja ga ČGP »Delo«, Ljubljana — Rokopisov ne vračamo — Cena posamezne številke 2 din — Celoletna naročnina 75 din, polletna 37 din. Tekoči račun 50102-601-20012 ČGP »DELO« Ljubljana — Telef. uredništvo 22-369 in 23-105, mali oglasi in naročnine 22-800